

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ЦИВИЛИЗАЦИЯ НА СТАТУСА

Превод от английски: Любомир Николов, 1992

chitanka.info

ГЛАВА 1

Завръщането му в съзнание бе бавен и мъчителен процес. То бе пътешествие, в което той пресичаше цялата безконечност на времето. Сънуваше. През гъстите слоеве на съня се издигаше от въображаемото начало на всички неща. Подаде се псевдопод от първичната тиня и псевдоподът бе самият той. Превърна се в амеба, която съдържаше *неговата* същност, после в риба, белязана със собствената му специфична индивидуалност, после в маймуна, различна от всички други маймуни. И накрая се превърна в човек.

Що за човек? Смътно се виждаше — безлик, здраво стиснал в ръка лъчемета, с труп край нозете. Такъв човек.

Събуди се, разтърка очи и зачака да дойдат още спомени.

Не идваха. Не помнеше даже името си.

Трескаво се надигна, седна и заповяда на паметта да се възвърне. Когато тя не се подчини, той се озърна, търсейки в обкръжението някакъв белег за личността си.

Седеше на легло в тясна сива стаичка. От едната страна имаше затворена врата. От другата, зад непридърпана докрай завеса, се виждаше ниша с мъничък умивалник. Светлината в стаята идваше от някакъв скрит източник, може би от самия таван. Освен леглото и един стол нямаше никакви други мебели.

Подпря брадата си с длан и затвори очи. Помъчи се да подреди всичките си знания и следствията от тях. Знаеше, че е човек, вид *Homo Sapiens*, жител на планетата Земя. Говореше език, за който знаеше, че се нарича английски. (Означаваше ли това, че има и други езици?) Знаеше обичайните названия на нещата: стая, светлина, стол. В допълнение притежаваше и ограничено количество най-общи познания. Знаеше, че има множество важни неща, които някога е знаел, а сега не помни.

Трябва да ми се е случило нещо.

Това нещо би могло да бъде и по-лошо. Ако бе продължило още малко, щеше да го превърне в безмозъчна твар, лишена от дар-слово,

от съзнание, че е човек, мъж, жител на Земята. Все нещичко му бе останало.

Но когато се опита да разпростре мисълта си отвъд основните факти, с които разполагаше, той стигна до сумрачна област, изпълнена с ужас. Вход забранен. Изследването на собственото му съзнание беше опасно като пътешествие към... какво? Не можеше да намери сравнение, макар да подозираше, че съществуват много.

Трябва да съм бил болен.

Това беше единственото разумно обяснение. Той беше човек със спомени за памет. Някога трябва да бе притежавал тази безценна дарба да си припомня, за която сега можеше само да се досеща по ограничените данни, с които разполагаше. Някога трябва да бе имал специфични спомени за птици, дървета, приятели, семейство, обществено положение, съпруга може би. Сега можеше само да развива теории за тях. Някога би могъл да каже: това е като, или онова ми напомня... Сега нищо не му напомняше за нищо, нещата приличаха единствено на самите себе си. Бе загубил способностите си за противопоставяне и сравнение. Вече не можеше да анализира настоящето с оглед на преживяното в миналото.

Това трябва да е болница.

Разбира се. На това място се грижеха за него. Добродушни доктори полагаха усилия да възстановят паметта му, да му възвърнат самоличността, да реставрират системите за преценка, да му кажат кой е и какво представлява. Колко бяха добри, усети как в очите му бликват сълзи на благодарност.

Стана и бавно закрочи из стаичката. Отиде до вратата и откри, че е заключена. За момент го обзе паника пред тази заключена врата, но той твърдо потисна страха. Може пък да е буйствал.

Е, вече нямаше да буйства. Ще видят. Ще го възнаградят с всички възможни привилегии за пациент. Ще поговори с доктора за това.

Зачака. След време чу как по коридора отвъд вратата се задават стъпки. Седна на ръба на леглото и се вслуша, опитвайки да овладее вълнението си.

Стъпките спряха край вратата му. Някакво капаче се плъзна настрани и през отвора надникна непознато лице.

— Как се чувстваш? — запита човекът.

Той се приближи до отвора и видя, че мъжът, който го разпитваше, е облечен в кафява униформа. След малко осъзна и какво представлява предметът, закачен на кръста му — оръжие. Този човек несъмнено беше пазач. Имаше тъпо, непроницаемо лице.

— Можете ли да ми съобщите как се казвам? — попита болният.

— Наричай се 402 — отвърна пазачът. — Това е номерът на килията ти.

Не му харесваше. Но 402 все беше по-добре, отколкото нищо. Той пак запита пазача:

— Отдавна ли съм болен? Имам ли подобрение?

— Да — каза пазачът не особено убедително. — Важното е да кротуваш. Подчинявай се на правилата. Така е най-добре.

— Разбира се — каза 402. — Но защо не мога да си спомня нищо?

— Ами... така се полага — рече пазачът и се наклони да си върви.

— Чакайте! — викна 402 подир него. — Не можете просто да ме оставите така, трябва да ми кажете нещо. Какво ми се е случило? Защо съм в тази болница?

— Болница ли? — Пазачът ухилено се обърна към 402. — Откъде ти хрумна, че тук е болница?

— Така предполагам — каза 402.

— Грешно си предполагал. Това е затвор.

402 си спомни съня за убития човек. Сън или спомен? Отчаяно изкрещя след пазача:

— Какво е престъплението ми? Какво съм извършил?

— Ще узнаеш — каза пазачът.

— Кога?

— След кацането — обясни пазачът. — А сега се пригответе за сбора.

Той се отдалечи. 402 седна на леглото и се помъчи да размисли. Беше узнал някои неща. Намираще се в затвор и затворът щеше да каца. Какво означаваше това? От къде на къде ще каца затвор? И какво е това „сбор“?

От това, което стана сетне, 402 запази само объркана представа. Изтече неизмерим период от време. Той седеше на леглото и се мъчеше да скърпи фактите около себе си. Стори му се, че дочува звънци. После вратата на килията рязко се отвори.

Защо? Какво означаваше това?

402 пристъпи към вратата и надникна в коридора. Беше много развълнуван, но не искаше да напуска безопасната си килия. Почака и скоро се зададе пазачът.

— Добре де — рече пазачът, — никой няма да ти стори зло. Тръгвай право по коридора.

После го побутна леко. 402 тръгна по коридора. Видя как се отварят и другите врати, как в коридора излизат други хора. Отначало бяха като тънко поточе, но по-нататък взеха да прииждат още и още. Повечето изглеждаха зашеметени и никой не обелваше дума. Звучаха единствено гласовете на стражата:

— Хайде, движи се, продължавай, право напред.

Насочваха ги към просторен кръгъл салон. Като се озърна, 402 видя, че покрай цялата зала обикаля балкон и по него през няколко метра са разположени въоръжени пазачи. Присъствието им изглеждаше излишно; тия сплашени и объркани хора нямаше да се решат на бунт. И все пак той предположи, че навъсената стража има символично значение. Те напомняха на новосъбудилите се основния факт в живота им — че са затворници.

След няколко минути на балкона излезе мъж в тъмна униформа. Той вдигна ръка за внимание, макар че затворниците и без това вече го гледаха втренчено. Сетне, въпреки че не се виждаха усилватели, гласът му прогърмя кухо из салона:

— Това е беседа за предварителна подготовка. Слушайте внимателно и се постарайте да възприемете онова, което ще ви кажа. Тия факти ще бъдат много важни за вашето съществуване.

Затворниците го гледаха. Ораторът продължи:

— Преди около час всички вие се събудихте в килиите си. Открихте, че не можете да си припомните предишния живот — нито дори имената си. Всички притежавате оскъден запас от най-общи знания, колкото да поддържат връзката ви с реалността. Няма да обогатявам познанията ви. На Земята всички вие бяхте зли и покварени престъпници. Бяхте хора от най-долна проба — хора, загубили всякакво право на уважение от страна на Държавата. В някоя по-непросветена епоха щяха да ви екзекутират. В нашата епоха ви пратиха на заточение. — Говорителят протегна ръце, за да успокои ропота, който се разля из залата. — Всички вие сте престъпници. И

всички имате едно общо качество — неспособност да се подчинявате на основните задължителни правила в човешкото общество. Тия правила са необходими за съществуването на цивилизацията. Чрез отхвърлянето им вие сте извършили престъпления срещу човечеството. И затова човечеството ви отритва. Вие сте пясък в механизма на цивилизацията и бяхте изпратени в един свят, където царуват вам подобните. Тук можете сами да си измислите правила и да умрете според тях. Тук е свободата, за която копнеехте, неудържимата и самоунищожителна свобода на растящи ракови метастази. — Говорителят избърса челото си и се втренчи в затворниците. — Но може би някои от вас все още могат да се поправят. Омега, планетата, към която отиваме, е ваша планета, свят, управляван изцяло от затворници. Свят, където можете да започнете отначало, без предразсъдъци против вас, с чисто досие! Миналото ви е забравено. Не се мъчете да си го спомните. Подобни спомени само ще разбудят престъпните ви наклонности. Смятайте се за новородени от мига на събуждане в килиите си.

Бавните, отмерени думи на оратора криеха някаква хипнотична сила. 402 слушаше, вперил леко размътен поглед в бледото му чело.

— Нов свят — продължаваше говорителят. — Вие сте възродени, но с необходимото съзнание за грях. Без него не бихте могли да се преборите със злото, присъщо на вашите личности. Помнете го. Помнете, че няма бягство и няма завръщане. Из небесата на Омега денонощно патрулират стражеви кораби, въоръжени с най-модерни лъчеви оръдия. Тия кораби имат за цел да унищожат всичко, което се издигне на повече от сто и петдесет метра над повърхността на планетата — непреодолима бариера, през която не ще успее да мине нито един затворник. Примирете се с тези факти. Те представляват правилата, които ще трябва да ръководят живота ви. Помислете за онова, което ви казах. А сега се пригответе за кацане.

Говорителят напусна балкона. Известно време затворниците просто зяпаха опустялото му място. После забръмчаха колебливи разговори. След малко заглъхнаха. Нямаше за какво да говорят. Без спомени за миналото, затворниците нямаха върху какво да градят предположения за бъдещето. Не можеха да обменят и лични възгледи, защото личностите им бяха съвсем нови и още неоформени.

Седяха мълчаливо — като необщителни хора, прекарали прекалено дълго в единични килии. Пазачите по балкона стояха като статуи, далечни и безпристрастни. Сетне едва доловима тръпка прелетя през пода на залата.

Тръпката се повтори, превърна се в отчетливо вибриране. 402 почувствува, че натежава, сякаш невидим товар притискаше главата и раменете му.

От високоговорителите се раздаде глас:

— Внимание! В момента корабът каца на Омега. След малко слизаме.

* * *

Последните вибрации замряха и подът под краката им леко се наклони. Все тъй безмълвни и замаяни, затворниците бяха подредени в дълга колона и изведени от салона. Обкръжени от пазачи, те закрачиха по някакъв безкраен коридор. По дължината му 402 започна да си дава представа за размерите на кораба.

Далече напред зърна лъч ярка слънчева светлина, от която помръкваше бледото коридорно осветление. Когато неговата част от дългата влачеща се колона стигна до там, 402 видя, че лъчите долитат от люка, през който излизат затворниците.

На свой ред 402 мина през люка, слезе по дълга стълба и се озова на твърда земя. Стоеше сред открит слънчев площад. Пазачи подреждаха слезлите затворници в колони, наоколо се тълпяха зяпачи.

От високоговорителите прогърмя глас:

— Отговаряйте, когато чуете номера си. Сега ще узнаете своята самоличност. Отговаряйте веднага, щом чуете името си.

402 се почувствува слаб и грохнал от умора. Сега не би го заинтересувала дори собствената му самоличност. Искеше само да легне, да заспи, да намери време да поразмисли за положението си. Огледа се и забеляза мимоходом грамадния кораб отзад, пазачите, зяпачите. Високо горе зърна подвижни черни точки сред синьото небе. Отначало ги помисли за птици. После се вгледа по-внимателно и разбра, че са стражеви кораби. Не го заинтересуваха особено.

— Номер 1! Обади се!

— Тук — отговори нечий глас.

— Номер 1, името ти е Уейн Саутхолдър. Възраст 34 години, кръвна група А-L2, индекс AR-431-C. Осъден за измяна.

Когато гласът замлъкна, откъм тълпата се раздаде гръмогласен одобрителен рев. Зрителите аплодираха изменническата дейност на затворника и го приветствуваха на Омега.

Имената се редяха по списъка. Унесен от топлото слънце, 402 дремеше прав и слушаше престъпленията: убийство, кражба на кредит, сектантство, мутантство... Най-сетне повикаха и него.

— Номер 402.

— Тук.

— Номер 402, името ти е Уил Барънт. Възраст 27 години, кръвна група 0-L3 индекс JX-221R. Осъден за убийство.

Тълпата нададе радостен вик, но 402 почти не го чу. Мъчеше се да привикне с мисълта, че притежава име. Истинско име, а не номер. Уил Барънт. Надяваше се да не го забрави. Повтаряше си името отново и отново и едва не пропусна последното съобщение от високоговорителя.

— Сега новациите ще бъдат пуснати на Омега. Ще получите временен приют на площад А-2. Бъдете предпазливи и благоразумни в думите и постъпките си. Наблюдавайте, слушайте и се учете. По закон съм длъжен да ви кажа, че средната продължителност на живота на Омега е около три земни години.

Мина известно време, преди Барънт да осъзнае последните думи. Той все още обсъждаше новото име. Не си бе и помислял какво произтича от факта, че е убиец, попаднал в един престъпен свят.

ГЛАВА 2

Поведоха ги към дългата редица бараки на площад А-2. Затворниците наброяваха почти петстотин души. Все още не бяха хора, а само същества, чиято истинска памет се бе възвърнала едва преди час. Насядали по наровете, новородените любопитно оглеждаха телата си, с жив интерес изследваха ръцете и краката си. Зяпаха се взаимно и виждаха собствената си безформеност, отразена в чуждите очи. Още не бяха станали възрастни хора, ала не бяха и деца. Оставаха им някои абстракции и призрачни спомени. Зрелостта идваше бързо, родена от старите навици и лични черти, съхранени сред раздраните нишки на предишния им земен живот.

Новаците се вкопчваха в смътните спомени за представи, идеи, правила. След няколко часа флегматичната им нерешителност взе да се разсейва. Превръщаха се в мъже. Личности. От замаяното и повърхностно подчинение започваха да изплуват отчетливи различия. Характерите напомняха за себе си и всичките петстотин души постепенно откриваха какво представляват.

Уил Барънт се нареди на опашка, за да се погледне в единственото огледало на бараката. Когато му дойде редът, видя отражението на младеж с приятно, слабовато лице, тънък нос и права кестенява коса. Лицето беше решително, честно, най-обикновено, без никакви следи от буйни страсти. Барънт разочаровано му обърна гръб — това бе лице на непознат.

По-късно, като се огледа внимателно, той не откри белези или каквото и да било, по което да отличи тялото си от хиляди други тела. Ръцете му бяха гладки, без мазоли. Беше по-скоро жилав, отколкото мускулест. Питаше се какво ли е работил на Земята.

Убийство?

Намръщи се. Не беше готов да го приеме.

Някой го потупа по рамото.

— Как си?

Завъртя се и видя зад себе си широкоплещест червенокос мъж.

— Много добре — каза Барънт. — Ти стоеше пред мен, нали?

— Точно така. Номер 401. Името ми е Денис Фьорен.

Барънт се представи.

— Какво си извършил? — запита Фьорен.

— Убийство.

Фьорен кимна с уважение.

— Аз пък съм фалшификатор. Като си гледам ръцете, още не мога да повярвам. — Той протегна напред две грамадни лапи, покрити с редки рижи косъмчета. — Но майсторлъкът си остава. Ръцете ми взеха да си спомнят преди която и да било друга част от тялото. На кораба седях в килията и ги гледах. Сърбяха ме. Искаха да изскочат на свобода и да се захванат с работа. Само че не можех да си спомня каква.

— И какво направи? — попита Барънт.

— Затворих очи и дадох воля на ръцете си. Додето се опомня, те вече опипваха ключалката на килията. — Фьорен надигна огромните си китки и ги огледа с възхищение. — Хитри са, дяволчетата!

— Опипваха ключалката ли? — повтори Барънт. — Нали си бил фалшификатор?

— Да де, фалшификаторството ми е било основната професия — поясни Фьорен. — Но чифт сръчни ръце могат да вършат, кажи-речи, всичко. Подозирам, че само са ме хванали за фалшификаторство, но може да съм бил и касоразбивач. За обикновен фалшификатор ръцете ми знаят прекалено много.

— Узнал си за себе си повече от мен — въздъхна Барънт. — А аз имам за начало само един сън.

— Е, все е начало — рече Фьорен. — Сигурно има начини да узнаеш повече. Важното е, че сме на Омега.

— Прав си — кисело каза Барънт.

— Няма нищо лошо в това. Не чу ли какво каза онзи човек? Това е наша планета!

— Със средна продължителност на живота три земни години — напомни му Барънт.

— Ами, дрънкат колкото да ни сплашат. Изобщо не вярвам на такива глупости, щом ги чувам от стражата. Важното е, че си имаме собствена планета. Чу какво разправят. „Земята ни отритвала.“ Новата

Земя! Кому ли е притрябвала? Тук си имаме наша планета. Цяла планета, Барънт! Свободни сме!

— Прав си, приятел — обади се друг мъж. Беше дребен, с плах и подкупващо дружелюбен поглед. — Името ми е Джо — събщи той. — Всъщност Жоао, но предпочитам архаичната форма с нейните отзвуци от добрите стари времена. Господа, без да искам, дочух разговора ви и най-охотно се присъединявам към мнението на нашия червенокос приятел. Помислете само за възможностите! Земята ни отритвала? Великолепно! Без нея ние ще сме по-добре. Тук всички сме равни, свободни хора в свободно общество. Няма униформи, няма пазачи, няма войници. Само разкаяни бивши престъпници, които желаят да живеят мирно и тихо.

— Тебе за какво те прибраха? — запита Барънт.

— Казаха, че съм бил крадец на кредит — отвърна Джо. — Срам ме е да призная, че не си спомням що е крадец на кредит. Но навярно ще се сетя.

— Тукашните власти може да имат някаква система за тренировка на паметта — каза Фьорен.

— Власти ли? — възмутено възкликна Джо. — За какви власти приказваш? Това е *наша* планета. Тук всички сме равни. Следователно просто не може да има власти. Не, приятели, всички тия глупости остават на Земята. Тук ние...

Изведнъж той млъкна. През отворената врата на бараката влизаше непознат човек — явно по-отдавнашен жител на Омега, тъй като не беше облечен в сивата затворническа униформа. Шишкавото му тяло обтягаше пищния жълто-син костюм. Нож и кобур с пистолет висяха на колана около необятната му талия. Отвъд прага той спря с ръце на кръста и огледа новодошлите.

— Е? — запита непознатият. — Какво става бе, новаци, не знаете ли какво значи Квестор? Ставайте!

Никой не помръдна.

Лицето на Квестора почервеня.

— Май ще трябва да ви понауча на уважение.

Още преди да измъкне оръжието от кобура, новодошлите бяха наскачали на крака. Квесторът ги изгледа малко разочаровано и върна пистолета на място.

— Първото, което трябва добре да запомните, е вашият статус на Омега. Вашият статус е *никакъв*. Вие сте пеони, а това означава, че сте *нищо*. — Той помълча, сетне добави: — Сега внимавайте, пеони. Ще узнаете задълженията си.

ГЛАВА 3

— Първото, което следва да разберете, новаци — каза Квесторът, — е какво точно представлявате. Това е много важно. И аз ще ви кажа какво представлявате. Вие сте пеони. По-долни от най-долните. Вие сте без статус. Няма нищо по-долно освен мутантите, а те всъщност не са хора. Има ли въпроси?

Квесторът изчака. Нямахше въпроси и той продължи:

— Определих какво представлявате вие. Оттук преминаваме към разбирането какво представляват всички други на Омега. Първо, всички са по-важни от вас, но някои са по-важни от другите. По ранг над вас стои Местният Жител, който е почти същата стока като новациите, след това идва Свободният Гражданин. Като знак на статуса си той носи сив пръстен и дрехите му са черни. Той също не е особено важен, но струва много повече от вас. Ако имат късмет, някои от вас могат да станат Свободни Граждани. Следват Привилегированите Класи, които ще отличавате по разни символи, в зависимост от ранга — например златни обици за класата на Хаджиите. След време ще узнаете всички белези и привилегии на различните рангове и степени. Би трябвало да спомена и свещениците. Макар да не са от ранга на Привилегированите, те получават по традиция известни права и закрила. Ясен ли съм дотук?

Всички в бараката измънкаха утвърдително. Квесторът продължи:

— Сега преминаваме към въпроса за поведението при среща с човек от по-висок ранг. Като пеони вие сте длъжни почтително да поздравявате Свободния Гражданин с пълната му титла. На Привилегированите, например на Хаджиите, ще говорите само когато ви питат, при това с наведени очи и събрани отпред ръце. В присъствието на Привилегирован Гражданин не си тръгвате без разрешение. При никакви обстоятелства няма да седате пред него. Ясно? Има още много за учене. Например моята служба на Квестор отговаря на ранга Свободен Гражданин, но носи и някои от правата на

Привилегированите. — Квесторът огледа новаците, за да се увери, че са разбрали. — Тази барака е вашият временен дом. Съставих график кой ще мете, кой ще мие пода и тъй нататък. Разрешавам да ме питате за всичко и по всяко време, но глупави или нахални въпроси могат да бъдат наказани с осакатяване или смърт. Главно помнете, че сте по-долу от най-долните. Ако не го забравите, може и да оцелеете. — Квесторът помълча. — През следващите дни ще получите назначения. Някои от вас ще отидат в германиевите мини, други в риболовния флот, трети ще бъдат обучени на разни занаяти. Междувременно сте свободни да поогледате Тетрахайд.

Виждайки недоумяващите им погледи, Квесторът обясни:

— Така се нарича градът, в който се намирате. Най-големият... — той се позамисли — и всъщност единственият град на Омега.

— Какво означава Тетрахайд? — запита Джо.

— Откъде да знам? — навъси се Квесторът. — Сигурно е от ония стари земни имена, дето все ги измислят разни умници. Както и да е, отваряйте си очите на четири, щом тръгнете из града.

— Защо? — обади се Барънт.

Квесторът се ухили.

— Това, пеоне, ще трябва сам да откриеш.

Той се обърна и с широка крачка напусна бараката. Когато изчезна, Барънт се приближи до прозореца. Навън се виждаше само пустият площад и отвъд него улиците на Тетрахайд.

— Да излезеш ли мислиш? — запита Джо.

— Разбира се — отвърна Барънт. — Идваш ли с мен?

Дребничкият крадец на кредит поклати глава.

— Струва ми се опасничко.

— Ами ти, Фьорен?

— И на мен не ми харесва — каза Фьорен. — Може би ще е разумно да поостанем около бараката засега.

— Смешно — възрази Барънт. — Сега този град е *наш*. Никой ли няма да дойде?

Фьорен смутено прегърби широките си плещи и поклати глава. Джо сви рамене и се опъна на нара. Останалите новаци даже не повдигнаха очи.

— Много добре — заяви Барънт. — После ще ви разкажа най-подробно.

Той изчака още малко да види дали някой не е променил решението си, след това излезе навън.

* * *

Град Тетрахайд представляваше сборище от сгради, плъзнали по тесен полуостров, който стърчеше навътре в ленивото мътно море. Откъм сушата полуостровът беше преграден от висока каменна стена с няколко порти, охранявани от часови. Най-голямата сграда беше Арената, където веднъж годишно се провеждаха Игрите. Близко до арената имаше групичка правителствени сгради.

Барънт крачеше по тесните улици, оглеждаше се и се мъчеше да си състави поне частична представа за своята нова родина. Криволичещите глинести пътища и мрачните олющени сгради размърдаха в съзнанието му крайчеца на едва доловим спомен. На Земята бе виждал подобно място, но не можеше да си припомни нищо за него. Не можеше даже да открие източника на това чувство, мъчително като сърбеж.

Той мина покрай Арената и навлезе в централния делови квартал на Тетрахайд. Зачете в захлас фирмите над вратите: „ДОКТОР БЕЗ РАЗРЕШИТЕЛНО — АБОРТИ ПРАВИ МУМИНТАЛНО“. По-нататък следваше: „АДВОКАТ, ЛИШЕН ОТ ПРАВА. ПОЛИТИЧЕСКИ МАШИНАЦИИ!“.

Имаше смътното чувство, че нещо не е наред. Продължи нататък край магазини, рекламиращи крадени стоки, и забеляза тясно салонче, където обещаваха: „ЧЕТЕНЕ НА МИСЛИ! ПОДБРАН ПЕРСОНАЛ МУТАНТИ ПРОВИДЦИ! РАЗКРИВАМЕ ЗЕМНОТО ВИ МИНАЛО!“

Изкушаваше се да влезе. Но се сети, че няма пари, а Омега изглеждаше място, където парите се ценят твърде високо.

Барънт зави по следващата пресечка, отмина няколко ресторанта и стигна до голямо здание, наречено „ИНСТИТУТ ПО ОТРОВИТЕ“ (*Изгодни условия. Услуги на изплащане до 3 години. Гарантиран резултат, при неуспех връщаме таксата*). Съседният вход се оказа „ГИЛДИЯ НА УБИЙЦИТЕ, СЕКЦИЯ 452“.

След беседата на затворническия кораб Барънт бе очаквал Омега да бъде посветена на превъзпитанието на престъпниците. Но ако се

съдеше по фирмите, съвсем не беше така или пък превъзпитанието се изразяваше в твърде странни форми. Дълбоко замислен, той бавно продължи напред.

Изведнъж забеляза, че минувачите се отдръпват от пътя му. Хората го стрелкаха с погледи и изчезваха в магазини и входове. Някаква старица хукна да бяга, щом го зърна.

Какво ги плашеше? Затворническата униформа ли? Не, на Омега навярно това беше най-обикновена гледка. Тогава какво?

Улицата опустяваше. Наблизо един търговец трескаво дърпаше металната ролетка пред витрина, отрупана с рапири и шпаги.

— Какво има? — попита го Барънт. — Каква е тая бъркотия?

— Ти луд ли си? — отвърна търговецът. — Днес е Кацниден!

— Моля?

— Кацниден! — повтори търговецът. — Денят, в който каца корабът. Връщай се в бараката, идиот!

Той с трясък намести ролетката и я заключи. Барънт внезапно изтръпна от страх. Нещо съвсем не беше наред. Май трябваше да побърза обратно. Глупост беше, че не се постара да узнае повечко за местните обичаи, преди да...

По улицата се задаваха трима мъже. Бяха добре облечени и всички имаха на лявото ухо златна хаджийска обица. На коланите им висяха оръжия.

Барънт тръгна назад. Един от непознатите се провикна:

— Стой, пеоне!

Барънт забеляза, че ръката на човека се полюшва край кобура. Спря и запита:

— Какво има?

— Днес е Кацниден — рече непознатият и огледа приятелите си. — Е, кой почва пръв?

— Да теглим жребий.

— Ето монета.

— Не, с игра на пръсти.

— Готови? Раз, два, три!

— Мой е — обади се Хаджията отляво.

Приятелите му отстъпиха назад и той извади пистолета.

— Чакайте! — викна Барънт. — Какво правите?

— Каня се да те застрелям — обясни Хаджията.

— Но защо?

Онзи се усмихна.

— Защото е привилегия на Хаджиите. На всеки Кацниден имаме право да стреляме по новите пеони, които напускат района на бараките.

— Никой не ми е казал!

— Естествено. Ако вземем да ви разправяме, нито един новак няма да си покаже носа от бараката на Кацниден. И цялата веселба ще се провали.

Хаджията се прицели.

Барънт реагира мигновено. В момента на изстрела се хвърли на земята, чу съскане и зърна как по стената на съседната сграда пробяга назъбена обгорена ивица.

— Сега е мой ред — подхвърли единият от чакащите.

— Извинявай, старче, мисля, че е мой.

— Старшинството, драги приятелю, си има привилегии. Дръпни се.

Преди следващият кандидат да се прицели, Барънт скочи на крака и хукна. Засега острите завои на уличката го прикриваха, но изотзад долиташе тропотът на преследвачите. Те тичаха, без да бързат, дори по-скоро крачеха, сякаш бяха напълно уверени, че ще настигнат плячката. Барънт напрегна сили, свърна в близката пресечка и тутакси разбра, че е сбъркал. Намираше се в задънена улица. Отзад лениво се задаваха Хаджиите.

Барънт отчаяно се огледа. Всички магазини бяха заключени, със спуснати ролетки. Нямахше как да се изкатери по стената, нямахше и скривалище.

Ненадейно видя една отворена врата наред пътя, който все още го делеше от преследвачите. Беше пробягал край нея, без да я забележи. Над входа стърчеше табела с надпис: „ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ЖЕРТВИТЕ“. Тъкмо за мен, помисли си Барънт.

Втурна се нататък, минавайки едва ли не под носа на смаяните Хаджии. Огнена мълния от нечий пистолет опърли земята под нозете му, сетне той стигна до вратата и се хвърли навътре с летящ плонж.

Изправи се. Преследвачите не бяха влезли, гласовете им продължаваха да долитат от улицата — тримата любезно спореха кой пред кого е. Барънт осъзна, че е попаднал в някакво свещено убежище.

Намираще се в просторна светла стая. На пейката до вратата няколко дрипльовци се смееха на току-що подхвърлена шега. Малко по-навътре тъмнокосо момиче гледаше Барънт втренчено с големите си зелени очи. В дъното на стаята имаше бюро. Седналият зад него мъж кимна на Барънт.

Пристъпи към бюрото. Човекът отсреща беше нисък и очилат. Усмиваше се насърчително, чакайки Барънт да заговори.

— Тук ли е Дружеството за защита на жертвите? — попита Барънт.

— Съвършено вярно, сър — потвърди човекът. — Аз съм Рондолп Френдлър, президент на тази благотворителна организация. Мога ли да ви помогна?

— И още как! — възкликна Барънт. — Практически аз съм жертва.

— Разбрах го от пръв поглед — сърдечно се усмихна Френдлър. — Определено имате жертвен вид; такава една смесица от страх и неувереност с лекичък привкус на уязвимост. Отдалече бие на очи.

— Много интересно — каза Барънт, като се озърташе към вратата и се питаше докога ли ще трае правото на убежище. — Мистър Френдлър, аз не съм член на вашата организация.

— Няма значение. В нашата група винаги се влиза спонтанно. Човек става член, когато му се наложи. Целта ни е да защитаваме неотменните права на жертвите.

— Да, сър. Отвън... такава... трима души искат да ме убият.

— Ясно — каза Френдлър, отвори чекмеджето и извади дебела книга. Бързо я прелисти и откри търсеното сведение. — Кажете ми, забелязахте ли статуса на тези хора?

— Мисля, че бяха Хаджии — отговори Барънт. — Всеки от тях имаше златна обица на лявото ухо.

— Съвършено правилно. А днес е Кацниден. Вие сте пристигнали с днешния кораб и сте обявен за пеон. Така ли е?

— Да, така е.

— Тогава с радост ви известявам, че всичко е наред. Кацниденският лов свършва по залез слънце. Можете да си тръгнете с пълна увереност, че всичко е както трябва и правата ви не са нарушени ни най-малко.

— Да си тръгна ли? След залез слънце, искате да кажете.

Мистър Френдлър поклати глава и се усмихна печално.

— Не, за съжаление. Според закона трябва да си вървите незабавно.

— Но те ще ме убият!

— Това е самата истина — каза Френдлър. — За жалост нищо не мога да сторя. По принцип жертва е онзи, който предстои да бъде убит.

— Мислех, че ръководите организация за защита.

— Така е. Но ние защитаваме правата, а не жертвите. Правата ви не са накърнени. До залез слънце на Кацниден Хаджиите имат привилегията да ви убият по всяко време, ако не сте в района на бараките. Бих си позволил да добавя, че вие имате право да убиете всеки, който се опита да ви убие.

— Нямам оръжие — напомни Барънт.

— Така си е то с жертвите — рече Френдлър. — Там е цялата разлика, нали? Но с оръжие или без оръжие, боя се, че вече е време да си вървите.

Барънт се вслуша. От улицата още долитаха ленивите гласове на Хаджиите.

— Няма ли задна врата? — запита той.

— Съжалявам.

— Щом е тъй, просто няма да изляза.

Все така усмихнат, мистър Френдлър отвори чекмеджето и измъкна пистолет. Насочи го към Барънт и заяви:

— Наистина *се налага* да излезете. Можете да си опитате шанса с Хаджиите, или пък да загинете тук, без какъвто и да било шанс.

— Услужете ми с пистолета — помоли Барънт.

— Забранено е — отвърна Френдлър. — Помислете си, как тъй ще пуснем въоръжени жертви да търчат насам-натам? Всичко би се объркало. — Той щракна предпазителя. — Тръгвате ли?

Барънт пресметна шансовете си да се хвърли през бюрото към пистолета и реши, че няма да успее. Обърна се и бавно тръгна към вратата. Дрипльовците продължаваха да се кикотят. Тъмнокосото момиче бе станало от пейката и сега стоеше до изхода. Когато се приближи, Барънт забеляза, че е много красива. Запита се за какво ли престъпление е изгонена от Земята.

Както минаваше край нея, нещо твърдо притисна ребрата му. Посегна, стисна го и откри, че държи в ръката си малък, но твърде

ефикасен на вид пистолет.

— Успех — прошепна момичето. — Надявам се, че знаете как да го употребите.

Барънт кимна признателно. Не беше уверен, че знае, но все щеше да се научи.

ГЛАВА 4

Улицата беше пуста, само тримата Хаджии стояха на двадесетина метра от изхода и тихичко разговаряха. Когато Барънт излезе, двама от тях отстъпиха назад, третият закрачи към жертвата с небрежно отпусната ръка. Виждайки, че Барънт е въоръжен, той бързо надигна пистолета за стрелба.

Барънт се хвърли на земята и натисна спусъка на непознатото оръжие. Усети го как потрепера в ръката му и зърна главата и раменете на Хаджията да почерняват и да се разпадат. Преди Барънт да се прицели в останалите противници, непреодолима сила изтръгна пистолета от ръката му. Предсмъртният изстрел на Хаджията бе огънал края на дулото.

Макар да знаеше, че не ще успее навреме, Барънт отчаяно се метна подир пистолета. Кожата му тръпнеше в очакване на гибелния изстрел. Като по чудо все още жив, той се търкулна до пистолета и се прицели в най-близкия Хаджия.

В последната секунда удържа пръста си на спусъка. Хаджиите бяха прибрали пистолетите в кобурите. Единият мърмореше:

— Горкият стар Дрейкън. Не му идеше отръки бързото целене и това си е.

— Малко тренираше — рече другият. — Никога не се задържаше на стрелбището.

— Е, мене ако питаш, това беше чудесен нагледен урок. Човек не бива да се отпуска.

— Нито пък да подценява когото и да било, та дори и прост пеон — добави вторият и погледна Барънт. — Добре стреляш, момко.

— Да, много добре, дума да няма — съгласи се приятелят му. — С пистолет трудно се постига точен прицел в движение.

Разтреперан, Барънт се изправи на крака. Продължаваше да стиска пистолета на момичето и беше готов да стреля при първото подозрително движение на Хаджиите. Но те не вършеха нищо подозрително. Изглежда, смятаха инцидента за приключен.

— А сега какво? — запита Барънт.

— Нищо — отвърна единият Хаджия. — На Кацниден се разрешава само по едно убийство за всеки отделен ловец или ловна група. След това излизаш от Лова.

— Съвсем незначителен празник всъщност — обади се другият. — Не е като Игрите при Лотарията.

— Сега няма какво друго да правиш — рече първият, — освен да отидеш в Бюрото за регистрация и да си получиш наследството.

— Да си получа кое?

— Наследството — търпеливо повтори Хаджията. — Имаш правото да получиш цялото имущество на жертвата. За съжаление трябва да кажа, че Дрейкън не притежаваше кой знае какво.

— Не го биваше за търговец — печално добави другият. — Но все ще получиш нещичко, колкото да стартираш в живота. И тъй като извърши законно убийство — макар и крайно изненадващо, — ти се издигаш по статус. Ставаш Свободен Гражданин.

По улиците пак бяха наизлезли хора и продавачите отключваха ролетките. Четирима униформени мъже натовариха трупа на Дрейкън в приближилия се камион с надпис: „ИЗВОЗВАНЕ НА ТРУПОВЕ, СЕКТОР 5“. Нормалният живот на Тетрахайд продължаваше. Тъкмо това, а не уверенията на Хаджиите, подсказа на Барънт, че моментът за убийства е отминал. Той прибра в джоба си оръжието на момичето.

— Бюрото за регистрация е нататък — посочи единият Хаджия. — Ние ще ти станем свидетели.

Барънт все още почти не разбираше ситуацията. Но тъй като нещата внезапно се обръщаха в негова полза, реши да приеме станалото, без да пита. По-късно щеше да има предостатъчно време за изясняване на мястото си в цялата история.

Придружен от Хаджиите, той се запъти към Бюрото за регистрация на площад „Мерник“. Там някакъв скучаещ чиновник изслуша разказа им, извади деловите книжа на Дрейкън и залепи върху всички документи името на новия собственик. Барънт забеляза, че по бумагите вече има няколко стари лепенки. Изглежда, деловият живот на Тетрахайд беше доста динамичен.

Узна, че е станал притежател на магазинче за противоотрови, разположено на булевард „Лъжовен“ №3.

Освен това документите официално потвърждаваха новия му ранг на Свободен Гражданин. Като символ на статуса чиновникът му връчи пръстен от оръжейна стомана и го посъветва час по-скоро да се преоблече в костюм на Гражданин, ако желае да избегне неприятни инциденти.

На излизане Хаджиите му пожелаха успех. Барънт реши да види как изглежда новата му собственост.

Булевард „Лъжовен“ се оказа всъщност къса пресечка между две улици. Към средата му имаше магазин с голям надпис: „ПРОТИВООТРОВИ“. По-долу се уточняваше: *Специфични за всяка отрова, била тя животинска, растителна или минерална. Носете нашия удобен спасителен комплект „Направи си сам“.* Двадесет и три противоотрови в един джобен контейнер!

Барънт отключи и влезе. Видя нисък тезгях, а зад него — лавици до тавана, претъпкани с надписани шишета, пакети, кутии и стъкленици със странни листа, клонки и гъби. Под тезгяха имаше библиотечка с книги като „Бърза диагноза при случаи на остро отравяне“, „Арсениковата група“ и „Разновидности на буниката“.

Очевидно отровителството играеше значителна роля в ежедневието на Омега. Цял един магазин — а вероятно имаше и други — се занимаваше само с осигуряването на противоотрови. Барънт се позамисли и реши, че е наследил странен, но почтен занаят. Щеше да проучи книгите и да разбере как се търгува с противоотрови.

Зад магазина имаше апартамент с хол, спалня и кухня. В един от гардеробите Барънт откри зле ушит черен костюм на Гражданин и се преоблече. Извади оръжието на момичето от джоба на затворническото облекло, подържа го на длан, сетне го прибра в джоба на новите си дрехи. Напусна магазина и се върна към Дружеството за защита на жертвите.

Вратата пак беше отворена и тримата дрипльовци още седяха на пейката. Вече не се смееха. Дългото чакане, изглежда, ги бе изморило. В дъното на стаята мистър Френдлър седеше зад бюрото си, зает с дебел куп документи. От момичето нямаше и следа.

Барънт закрачи към бюрото и Френдлър се надигна да го посрещне.

— Моите поздравления! — възкликна той. — Скъпи момко, най-горещо ви поздравявам. Изстрелът беше великолепен. И то в

движение!

— Благодаря — каза Барънт. — Причината да се върна тук...

— Знам защо — прекъсна го Френдлър. — Искате да узнаете правата и задълженията си като Свободен Гражданин. Има ли нещо поестествено? Ако обичате, седнете на онази пейка и ще бъда на ваше разположение след...

— Не съм дошъл за това — възрази Барънт. — Разбира се, искам да узная правата и задълженията си. Но в момента търся онова момиче.

— Момиче ли?

— Когато дойдох, тя седеше на пейката. От нея получих пистолета.

Мистър Френдлър го изгледа смаяно.

— Гражданино, тук има някакво недоразумение. През целия ден в тази приемна не е влизала никаква жена.

— Тя седеше на пейката до онези хора. Много привлекателна тъмнокоса девойка. Трябва да сте я забелязали.

— Непременно бих я забелязал, ако се е намирала тук — отвърна Френдлър и примигна. — Но както вече казах, в това помещение днес не е влизала никаква жена.

Барънт се втренчи в него и извади пистолета от джоба си.

— В такъв случай откъде имам това?

— Аз ви го дадох на заем — заяви Френдлър. — Радвам се, че можяхте да го използвате успешно, ала сега ще ви бъда благодарен, ако го върнете.

— Лъжете — изрече Барънт и здраво стисна оръжието. — Да питаме ония хора.

Следван от Френдлър, той се върна към пейката. Привлече вниманието на мъжа, който бе седял най-близо до момичето, и запитал:

— Къде е девойката?

Онзи вдигна настреща му унило, брадясало лице.

— За каква девойка говорите, Гражданино?

— За онази, която седеше тук.

— Никого не съм забелязал. Рафил, да си виждал някаква женска на тая пейка?

— Не съм — обади се Рафил. — А пък седя тук още от десет сутринта и не съм мръдвал.

— И аз не съм я виждал — добави третият. — А очите ми си ги бива.

Барънт се завъртя към Френдлър.

— Защо ме лъжете?

— Казах ви самата истина — отвърна Френдлър. — През целия ден тук не е имало никакво момиче. Аз ви дадох оръжието на заем, имам такава привилегия като президент на Дружеството за защита на жертвите. А сега ще бъда благодарен, ако ми го върнете.

— Не — каза Барънт. — Ще задържа пистолета, докато намеря момичето.

— Може да се окаже неразумно — рече Френдлър и побърза да добави: — Искам да кажа, че при дадените обстоятелства кражбата не се опрощава.

— Ще поема този риск — отсече Барънт, обърна му гръб и напусна Дружеството за защита на жертвите.

ГЛАВА 5

Трябваше му време, за да се опомни от бурното си нахлуване в живота на Омега. Започвайки от безпомощното състояние на новородено бебе, Барънт бе минал през убийство и бе станал собственик на магазин за противоотрови. От забравеното си минало на някаква планета, наречена Земя, бе изхвърлен в едно съмнително настояще сред свят, пълен с престъпници. Бе надзърнал в сложната класова структура и бе доловил намеци за официално утвърдена програма за убийства. Бе открил в себе си известна доза самоувереност и изненадващо бърза стрелба. Знаеше, че тепърва му предстои да узнае още много за Омега, Земята и себе си. Надяваше се да оцелее поне докато направи тези открития.

Но всичко по реда си. Трябваше да си изкарва хляба. За целта следваше да опознае отровите и средствата против тях.

Настани се в апартаментата зад магазина и зачете книгите, останали от покойния Хаджи Дрейкън.

Литературата за отровите се оказа увлекателна. Имаше растителни отрови, известни на Земята — например чемерика, кукуряк, старо биле и тис. Узна за действието на бучиниша — от началното натравяне до сетните гърчове. Имаше отравяне с циановодород от горчиви бадеми или с дигиталин от попадиино семе. Прочете за ужасното действие на самокитката с нейния смъртоносен запас от аконит. Имаше гъби като червената и бялата мухоморка, а съвсем отделно идваха чисто местните растителни отрови като червеночашката, цъфтящата лилия и безсмъртничето.

Но растителните отрови, макар и отчайващо многообразни, бяха само част от изучаваната тема. Трябваше да опознае сухоземните, морските и въздушните животни, няколкото разновидности отровни паяци, змиите, скорпионите и гигантските оси. Имаше внушителен списък от отровни метали, като арсен, живак и бисмут. Широко бяха разпространени азотната, солната, фосфорната и сярната киселина. А имаше и отрови, дестилirани или извлечени от най-различни

източници, между които бяха стрихнинът, мравчената киселина, хиосциаминът и беладоната.

За всяка отрова бяха посочени една или повече противоотрови, но Барънт подозираше, че тия сложни и предпазливо описани съединения често се оказват безполезни. Нещата допълнително се усложняваха от факта, че ефикасността на противоотровата, изглежда, зависеше от правилната диагноза на отравянето. А твърде често симптомите, предизвикани от една отрова, напомняха действието на друга.

Изучавайки наръчниците, Барънт разсъждаваше върху тия проблеми. А междувременно, макар и доста нервно, обслужваше първите си клиенти.

Откри, че много от страховете му са неоснователни. Въпреки десетките смъртоносни вещества, препоръчвани от Института по отровите, повечето затворници простодушно се придържаха към арсеника или стрихнина. Те бяха евтини, сигурни и убиваха много мъчително. Циановодородът имаше лесно доловима миризма, живакът трудно се вкарваше в организма, а киселините, макар и приятно драматични, бяха опасни за онзи, който ги използва. Самокитката и дяволската гъба бяха превъзходни, не ще и дума; старото биле не допускаше никакви съмнения, а мухоморката си имаше свой зловещ чар. Но това бяха отрови за по-зрели, търпеливи хора. Припряното младо поколение — и особено жените, които представляваха 90 на сто от затворниците на Омега — се задоволяваше с прости чък арсеник или стрихнин в зависимост от случая и възможностите.

Жените на Омега бяха консервативни. Те просто не се интересуваха от безконечната изтънченост на отровителското изкуство. Средствата не ги вълнуваха, търсеха само целта — колкото може по-бързо и по-евтино. Жените на Омега се славеха с благоразумието си. Макар че ревностните теоретици от Института по отровите се мъчеха да продават смеси от Контактна отрова и Тридневен мухъл, макар че полагаха усилия да разработят сложни и заплетени схеми с употреба на оси, скрити игли и чаши с двойно дъно, рядко намираха клиенти сред жените. Обикновеният арсеник и бързодействащият стрихнин си оставаха крайъгълен камък на търговията с отрови.

Напълно естествено това облекчаваше работата на Барънт. Лечението — незабавно повръщане, промивка на стомаха, неутрализиращи вещества — се овладяваше сравнително лесно.

Срещна известни затруднения с хора, които отказваха да повярват, че са били отровени с нещо толкова банално като арсеник или стрихнин. В подобни случаи Барънт предписваше разни корени, билки, вейки, листа и незначителни хомеопатични^[1] дози отрова. Но преди това неизменно прилагаше повръщане, промивка на стомаха и неутрализиращо средство.

След като се настани както трябва, Барънт покани на гости Денис Фьорен и Джо. Фьорен си беше намерил временна работа на пристанището — разтоварваше рибарски кораби. Джо организираше вечерни игри на покра сред държавните служители в Тетрахайд. И двамата не бяха особено напреднали по статус — без убийства в актива си бяха достигнали едва до званието Местен Жител втора степен. Смущаваха се от срещата със Свободен Гражданин, но Барънт ги успокои. Те бяха единствените му приятели на Омега и нямаше намерение да ги загуби заради някаква си разлика в общественото положение.

От разговора си с тях не успя да узнае кой знае какво за законите и обичаите в Тетрахайд. Дори Джо не бе сполучил да изкопчи нещо конкретно от приятелите си на държавна служба. Законите на Омега се пазеха в тайна. По-старите жители използваша правните си познания, за да налагат волята си върху новодошлите. Тази система се оправдаваше и укрепваше с доктрината за неравенството между хората, поставена в ядрото на тукашната правна система. Чрез планирано неравенство и принудително невежество властта и статусът оставаха в ръцете на по-старите заселници.

Естествено движението към върховете на обществото не можеше да се спре напълно. Но можеше да бъде забавено, обезсърчено и придружено с изключителни опасности. На Омега човек се сблъскваше със законите и обичаите по рискования метод на опитите и грешките.

Макар че работата в магазина за противоотрови отнемаше почти цялото му време, Барънт не изоставяше усилията си да открие момичето. Но не намираше и следа от нейното съществуване.

Сприятели се с търговците от съседните магазини. Единият, Демънд Харисбърг, беше наперен мустакаст младеж, продавач на

хранителни стоки. Подобна дейност се считаше за простовата и донякъде смешна, но както казваше Харисбърг, дори и престъпниците трябва да ядат. А това налагаше съществуването на фермери, доставчици, обработка и търговия. Харисбърг твърдеше, че занаятът му по нищо не отстъпва на по-типичните местни професии, заети с осигуряване на насилствена смърт. Освен това чичото на жена му беше министър на държавните строежи. Чрез него Харисбърг се надяваше да получи разрешително за убийство. Осигурен с този свръхважен документ, можеше да убие някого в законния шестмесечен срок и да се издигне до статуса на Привилегирован Гражданин.

Барънт кимаше одобрително. Но се чудеше дали жената на Харисбърг, мършава и нервна дама, няма да го отрови преди това. Изглеждаше недоволна от съпруга си, а на Омега разводът беше забранен.

Другият му съсед, Тем Ренд, беше върлинещ веселяк, наскоро прехвърлил четиридесетте. Дълъг белег от изгаряне се спускаше от лявото му ухо почти до ъгълчето на устните — спомен от някакъв оптимист, който се надявал на по-висок статус. Оказало се, че оптимистът е сбъркал в избора. Тем Ренд беше собственик на оръжеен магазин, непрекъснато тренираше и винаги носеше образци от стоките си. Според свидетелите, извършил контраубийството по най-безупречен начин. Тем мечтаеше да стане член на Гилдията на Убийците. Беше подал молба в тази аскетична старинна организация и имаше шанс да го приемат след около месец.

Барънт си купи пистолет от магазина му. По съвета на Ренд избра модел „Джемиасън-Тайър“ с иглен лъч. Пистолетът беше по-бърз и поточен от което и да било огнестрелно оръжие, а по ударна сила не отстъпваше на тежкокалибрен куршум. Вярно, липсваше му ветрилното разсейване, присъщо за топлинните пистолети, каквито употребяваха Хаджиите — те убиваха в радиус петнадесет сантиметра от центъра на попадение. Но широколъчевите оръжия насърчаваха неточната стрелба. Бяха небрежни, калпави и създаваха калпави навици. Всеки можеше да стреля с топлинен пистолет, но за овладяването на игления лъч беше нужна постоянна тренировка. А това си струваше труда. Добър иглострелец на бърза ръка се справяше с двама широколъчеви противници.

Барънт взе съвета присърце, тъй като му го даваше кандидат-убиец и собственик на оръжеен магазин. От този ден нататък прекарваше дълги часове на стрелбището в мазето на Ренд, за да усъвършенствува рефлексите си и да привикне с кобура тип „Бързохват“.

Самото оцеляване в този свят му налагаше да поработи доста и да узнае ужасно много неща. Барънт не се плашеше от труд, стига целта да си струва усилията. Надяваше се на временно Затишие, колкото да навакса в знанията и да догони по-старите жители.

Но Омега не знаеше що е затишие.

* * *

Един късен следобед Барънт тъкмо затваряше магазина, когато влезе клиент с твърде странен вид. Посетителят беше петдесетгодишен широкоплещест мъжага със строго мургаво лице. Облеклото му се състоеше от дълга червена роба и сандали. Около кръста му беше пристегнат кожен колан, на който висяха малка черна книжка и кинжал с червена дръжка. Цялата му външност излъчваше необикновена сила и власт. Барънт не знаеше какъв е статусът му.

— Тъкмо затварях, сър — каза той. — Но ако искате да купите нещо...

— Не съм дошъл да купувам — отвърна посетителят. Позволи си да се усмихне едва доловимо. — Дойдох да продавам.

— Да продавате ли?

— Аз съм свещеник — обясни непознатият. — Ти си новодошъл в моя район. Не те забелязах на литургиите.

— Не знаех нищо за...

Свещеникът вдигна ръка.

— Както по светите, така и по мирските закони незнанието не оправдава нарушението на личните задължения. Дори напротив, незнанието може да бъде наказано като акт на съзнателна небрежност според Закона за пълната лична отговорност от 23-та година, да не говорим за Малкото допълнение. — Той пак се усмихна. — Обаче засега не става дума за наказание.

— Радвам се да го чуя, сър — каза Барънт.

— Общоприетата форма на обръщение е „чичо“ — поправи го свещеникът. — Аз съм чичо Ингемар и дойдох да ти разкажа за православната религия на Омега, тоест преклонението пред онзи чист и всевишен дух на Злото, който е наше вдъхновение и утеха.

— Ще бъда много щастлив да узная за религията на Злото, чичо. Да минем ли в хола?

— Както кажеш, племеннико — рече свещеникът и последва Барънт към апартамента в дъното на магазина.

[1] Хомеопатия — лечение чрез малки дози лекарства, които в по-големи дози предизвикват симптоми, подобни на самата болест. ↑

ГЛАВА 6

— Злото — започна свещеникът след като се настани удобно в най-хубавото кресло на Барънт — е онази вътрешна сила, която ни вдъхновява за дела, постигани със сила и търпение. Преклонението пред Злото задължително е и преклонение пред самия себе си — следователно единствено то е непогрешимо. Онова „аз“, което обожаваме, е идеалното обществено същество: човекът, който се задоволява със своята ниша в обществото, но е готов да сграбчи всяка възможност за издигане; човекът, който посреща смъртта достойно, който убива без унизителна и порочна жалост. Злото е жестоко, тъй като отразява безпогрешно нехайната и неразумна вселена. Злото е вечно и неизменно, макар да се явява пред нас в безбройните форми на променливия живот.

— Би ли приел чаша вино, чичо? — запита Барънт.

— Благодаря, много си любезен — каза чичо Ингемар. — Как върви търговията?

— Горе-долу. Тая седмица малко позападна.

— Няма го вече онзи интерес към отровителството — промърмори свещеникът, отпивайки меланхолично малка глътка вино. — Не е като в ония години, когато ме докараха от Земята — младо момче, току-що разпопено. Но да си дойдем на думата. Говорех ти за Злото.

— Да, чичо.

— Ние се прекланяме пред Злото, въплътено във фигурата на Черния, онзи рогат и страховит призрак на нашите дни и нощи. В лицето на Черния откриваме седемте смъртни гряха, четиридесетте углавни престъпления и сто и едната простъпки. Няма престъпление, което Черния да не е извършил — безупречно, както му е присъщо. Затуй ние, несъвършените създания, се равняваме по неговото съвършенство. И понякога Черния ни възнаграждава, явявайки се пред нас в цялата ужасяваща красота на огнената си плът. Да, племеннико,

аз самият бях удостоен да го видя. Преди две години той се яви на закриването на Игрите, а беше се появил и предната година.

Свещеникът се позамисли за великото богоявление. Сетне добави:

— Тъй като в държавата виждаме въплътени най-високите човешки възможности за постигане на Злото, ние обожаваме и нея като свръхчовешко, но не съвсем божествено творение.

Барънт кимна. С големи усилия се удържаше да не задреме. Приспиваше го тихият, монотонен глас на чичо Ингемар, който говореше за такива всеизвестни истини като Злото. Напрягаше се да не затвори очи.

— Човек би могъл да запита — продължаваше да гъгне чичо Ингемар, — щом Злото е най-висше постижение на човешката същност, то защо Черния позволява във вселената да има и Добро? Въпросът за Доброто е мъчил с векове непросветените души. Сега ще ти дам отговора.

— Да, чичо — рече Барънт, като се щипеше потайно по бедрото в усилие да остане буден.

— Но най-напред да уточним понятията. Да разгледаме същността на Доброто. Храбро и безстрашно да се взрем в лика на нашия велик враг и да открием какви са неговите истински черти.

— Да — повтори Барънт и се запита дали да не отвори прозореца. Клепачите му бяха невероятно натежали. Разтърка ги енергично и се помъчи да внимава.

— Доброто е илюзорно състояние — монотонно и равномерно говореше чичо Ингемар, — което приписва на човека несъществуващите качества алтруизъм, смирение и благочестивост. Как да разпознаем Доброто като илюзия? Разпознаваме го, защото във вселената съществуват само човечеството и Черния, а да обожаваш Черния, значи да обожаваш собственото си върховно олицетворение. И тъй, след като доказахме, че Доброто е илюзия, трябва да приемем и че съставките му не съществуват. Разбра ли?

Барънт не отговори.

— Питам разбра ли? — повиши глас свещеникът.

— А? — сепна се Барънт. Беше задрямал с отворени очи. Отърси се от дрямката и успя да изрече: — Да, чичо, разбрах.

— Чудесно. Разбирайки това, ние питаме защо Черния позволява във вселената на Злото да съществува Добро, та макар и като илюзия? И откриваме отговора в Закона за Необходимите противоположности, тъй като не бихме разпознали Злото като такова, ако нямаше върху какво да се открие. Противоположността дава най-добрия контраст. А противоположното на Злото е Доброто. — Свещеникът се усмихна победоносно. — Всичко е толкова просто и ясно, нали?

— Несъмнено, чичо. Би ли желал още малко вино?

— Само капчица — каза свещеникът.

Още десетина минути той говори на Барънт за чаровното естествено Зло, присъщо на зверовете от гори и поля, после го посъветва да се учи в поведението си от тия простодушни създания. Накрая стана и се приготви да си върви.

— Много се радвам, че си побъбрихме — каза свещеникът, стискайки дружески ръката на Барънт. — Мога ли да се надявам, че ще те видя на понеделнишките ни вечерни литургии?

— Литургии?

— Разбира се — кимна чичо Ингемар. — Всеки понеделник вечер в полунощ провеждаме Черна меса в Ситното сбирнище на Църковни път. След службата Дамският кръжок обикновено поднася лека закуска, после започваме танци и хорови песни. Много е весело. — Той широко се усмихна. — Виждаш ли, преклонението пред Злото може да бъде забавно.

— Не се и съмнявам — каза Барънт. — Ще дойда, чичо.

Той изпрати свещеника до вратата. Заклучи и дълбоко се замисли за всичко, което бе казал чичо Ингемар. Очевидно беше необходимо да присъства на литургиите. Дори задължително. Само на едно се надяваше — Черната меса да не е чак толкова адски скучна, колкото разсъжденията на Ингемар за Злото.

Това стана в петък. През следващите два дни Барънт беше много зает. Търговският агент от окръг Кървавата яма му изпрати товар билки и корени за хомеопатично лечение. Почти цял ден му трябваше за подреждане и сортиране, а докато ги прибере в съответните гърненца и стъкленици, отмина още един ден.

* * *

В понеделник Барънт тъкмо беше обядвал и се завръщаше в магазина, когато му се стори, че забеляза момичето. Изтича подир него, но то се изгуби сред тълпата.

Като се прибра, откри, че под вратата е пъхнато писмо. Оказа се, че е покана от съседния Магазин за сънища. Текстът гласеше:

Скъпи Гражданино,

Използуваме случая да ви поздравим с добре дошъл в квартала и да ви предложим услугите на най-добрия по наше мнение Магазин за сънища на Омега.

На ваше разположение са всички видове и типове сънища — при това на удивително ниски цени. Специализираме се в паметосъбуждащи сънища за Земята. Можете да бъдете уверен, че вашият квартален Магазин за сънища ви предлага само най-добрите възможности за един друг живот.

Като Свободен Гражданин вие несъмнено ще пожелаете да се възползвате от тези услуги. Можем ли да се надяваме, че ще го сторите до една седмица?

Собственикът

Барънт остави писмото. Нямаше дори идея какво представлява този „Магазин за сънища“, нито пък как се предизвикват самите сънища. Трябваше да узнае. Въпреки любезните думи поканата звучеше безапелационно. Нямаше съмнение, че посещаването на Магазин за сънища е едно от задълженията на всеки Свободен Гражданин.

Но това можеше да почака. Тази вечер щеше да има Черна меса и от него явно очакваха да присъствува на нея.

В единадесет часа вечерта Барънт излезе от магазина си. Искаше да има време за разходка из Тетрахайд, преди да отиде на литургията, която започваше в полунощ.

Изпълнен с бодрост, той закрачи напред. И все пак капризната и изненадваща природа на Омега едва не го погуби, преди да е стигнал до Ситното сборище на Църковния път.

ГЛАВА 7

Когато започна разходката, нощта беше гореща, почти задушливо влажна. Ни най-лек полъх на вятъра не потръпваше по мрачните улици. Макар да беше облечен само с черна мрежеста фланелка, шорти, колан за пистолета и сандали, Барънт имаше чувството, че е увит в дебело одеяло. Почти всички граждани на Тетрахайд бяха или в Сборищата, или на хладно в мазетата си. По тъмните улици се мяркаха само редки минувачи.

Барънт позабави крачка. Малцината, които срещаше, тичаха към домовете си. Имаше нещо паническо в този безмълвен, упорит спринт сред жегата, в която дори вървенето беше същинска мъка. Барънт опита да разбере какво става, но никой не искаше да се спре. Един старец кресна през рамо:

— Не стой на улицата, идиот!

— Защо? — запита Барънт.

Старецът изръмжа нещо неясно и продължи да тича.

Барънт закрачи по-нататък, опипвайки нервно дръжката на лъчевия пистолет. Явно нещо не беше наред, но нямаше представа какво е то. Сега най-близкото убежище беше Ситното сбирнище, до там оставаше около половин миля. Сметна, че ще е най-добре да продължи нататък и да бъде нащрек в очакване да узнае каква е заплахата.

След няколко минути Барънт бе сам сред къщите с плътно залостени врати и прозорци. Мина към средата на улицата, разхлаби пистолета в кобура и се подготви за нападение от която и да било страна. Може би идваше някакъв специален празник от рода на Кацниден. Може би тази вечер щеше да почне лов на Свободни Граждани. Всичко изглеждаше възможно на планета като Омега.

Мислеше, че е готов за всичко. Но нападението долетя от най-неочакваната посока.

Лек ветрец раздвижи застоялия въздух. Отслабна, после пак се завърна, този път доловимо охлаждайки горещата улица. Вятърът се

спускаше от континенталните планини, прелиташе през Тетрахайд и Барънт усети как потта почва да засъхва по гърба и гърдите му.

Само след няколко минути климатът в града бе станал невъобразимо приятен.

И температурата продължи да спада.

Спадаше бързо. Откъм далечните планини нахлуваше леден въздух и температурата слезе на двадесет градуса, после на петнадесет.

Смешно, помисли си Барънт. Май ще е по-добре да побързам към Сборището.

Той ускори крачка, а температурата падаше стремглаво надолу. Отмина десетте градуса, пресече и нулата. По улиците проблясваха първите следи от слана.

Не може да спадне повече, помисли Барънт.

Можеше. По улиците налетя гневен зимен вихър и температурата слезе на пет-шест градуса под нулата. Из въздуха влагата взе да се превръща в скреж.

Замръзнал до кости, Барънт тичаше по пустите улици, а вятърът, набрал ураганна сила, го дърпаше и тласкаше насам-натам. Всяка стъпка по лъсналите от лед плочи ставаше опасна. Той се подхлъзна, падна и си наложи да бяга по-бавно, за да запази равновесие. Студът се засилваше, вятърът ревеше и виеше като бесен звяр.

Зърна светлинка в процепа между залостените капаци на един прозорец. Спря и заблъска по дъските, но отвътре не долетя нито звук. Изведнъж си спомни, че жителите на Тетрахайд никога не си помагаха — колкото повече умрат, толкова повече шансове имаха оцелелите. И Барънт продължи да тича с безчувствени, вдървени нозе.

Вятърът пищеше в ушите му, градушката замеряше земята с ледени буци колкото юмрук. Вече нямаше сили да тича. Можеше само да се влачи през смразения побелял свят и да се надява, че ще стигне до Ситното сборище.

Не знаеше дали е крачил часове, или години. На един ъгъл мина край два трупа, сгущени край стената и покрити със скреж. Бяха прекратили бягството си и бяха загинали от студ.

Барънт превъзмогна умората и се застави отново да тича. Непоносим бодеж се впиваше в ребрата му като нож, а студът пълзеше

нагоре по ръцете и краката му. Скоро замръзването щеше да достигне гърдите и това щеше да бъде краят.

Лавина от ледени късове го зашемети. Не усети никакъв преход, просто откри, че лежи на замръзналата земя и чудовищният вихър изсмуква сетната топлинка, която все още тлееше в тялото му.

Далече на ъгъла зърна червената светлинка на Сборището. Надигна се на лакти и колене и запълзя нататък като автомат, без всъщност да се надява, че ще стигне. Лазеше, лазеше цяла вечност, а мамещата светлинка си оставаше все тъй далече.

Но той продължаваше да пълзи и най-сетне достигна вратата на Сборището. С последни сили се изправи на крака и дръпна дръжката.

Вратата беше заключена.

Немощно заблъска по нея. След малко на вратата се откряна тясно прозорче. Някакъв човек го погледна и шпионката се захлопна. Барънт зачака да отворят вратата. Напразно. Минутите отминаваха, а никой не отваряше. Какво чакаха тия вътре? Какво не беше наред? Барънт опита отново да замахне срещу вратата, загуби равновесие и се свлече на земята. Превъртя се на хълбок и впи отчаян поглед в заключената порта. После изгуби съзнание.

* * *

Когато се свести, Барънт откри, че лежи на кушетка. Двама души разтриваха ръцете и краката му, а под себе си усещаше топлината на електрически възглавнички. Отгоре тревожно го гледаше широкото смугло лице на чичо Ингемар.

— По-добре ли си сега? — запита чичото.

— Мисля, че да — отвърна Барънт. — Защо толкова се забавихте да отворите вратата?

— Без малко изобщо да не я отворим — каза свещеникът. — Противозаконно е да се помага на чужди хора в беда. Тъй като засега не сме те приели в Сборището, на практика все още си чужд човек.

— Тогава защо ме пуснахте вътре?

— Моят помощник забеляза, че сме се събрали четен брой богомолци. Трябва да сме нечетно число, което е желателно да завършва на три. Там, където светите и мирските закони влизат в

противоречие, мирските са длъжни да отстъпят. Затова те пуснахме въпреки правителствените наредби.

— Странни наредби — промърмори Барънт.

— Съвсем не. Както повечето закони на Омега, и този цели ограничаване на броя на населението. Планетата, знаеш, е крайно оскъдна. Непрекъснатият поток от нови затворници постоянно раздува населението, като създава огромни неудобства за по-старите жители. Налага се да търсим начини и средства за премахване на излишните пришълци.

— Не е честно — възкликна Барънт.

— Ще си промениш мнението, като станеш от старите — рече Ингемар. — А че ще станеш, не се съмнявам — много си упорит.

— Може би. Но какво се случи всъщност? Температурата трябва да беше спаднала с петдесетина градуса за четвърт час.

— Точно с петдесет и девет градуса. Всичко е много просто. Планетата Омега обикаля по ексцентрична орбита около двойна звездна система. Чувал съм, че допълнителна нестабилност предизвиква и своеобразната структура — разпределението на морета и планини. Резултатът е всеобщ и драматично убийствен климат с присъщите му неочаквани и резки промени на температурата.

В разговора се намеси помощникът, дребен и самодоволен момък.

— Изчислено е, че Омега стои на външната граница в класификацията на планетите, където е възможен човешки живот без специални приспособления. Ако колебанията между горещина и студ бяха малко по-бурни, щяха да ни унищожат до крак.

— Идеален свят за наказателна колония — гордо добави чичо Ингемар. — Опитните местни жители отрано усещат кога се задава промяна в температурата и бързат да се приберат.

— Това е... ад — каза Барънт, като не намери по-силна дума.

— Съвършено точно определение — съгласи се свещеникът. — Това наистина е ад и следователно идеално подхожда за преклонение пред Черния. Ако вече се чувствуваш по-добре, Гражданино Барънт, дали да не продължим службата?

Барънт се беше съвзел, само пръстите на ръцете и краката му бяха поизмръзнали. Той кимна и тръгна след свещеника и паството към централната част на Сборището.

След онова, което бе преживял, Черната меса му се стори скучна и спокойна. Отпуснат на църковния стол с вградено отопление, Барънт слушаше в просъница проповедта на чичо Ингемар за задължението всеки да се стреми към всекидневното зло.

Преклонението пред Злото, твърдеше чичо Ингемар, не бива да се оставя само за понеделник вечер. Напротив! Познаването и сътворяването на Злото трябва да изпълват ежедневието на всекиго. Не всекиму е писано да бъде велик грешник, ала няма място за отчаяние. Множеството дребни злодеяния, вършени цял един живот, се сбират в греховно цяло, което е твърде приятно за Черния. Никой не бива да забравя, че мнозина велики грешници, та дори и демоничните светци, често са започвали с най-скромни дела. Нима в началото Трастус не е бил кротък търговец, който мамел клиентите с по някоя и друга шепа ориз? Кой би очаквал този простичък човечец да израсне до фигурата на Червения касапин от Трънопът? А кой би си въобразил, че доктор Луен, син на хамалин, един ден ще стане най-прочутият световен авторитет по практическо приложение на мъченията? Само упорството и благочестието са помогнали на тия хора да се възвисят над вродените си недостатъци и да достигнат до блаженото си място отдысно на Черния. И това доказва, заяви чичо Ингемар, че Злото е дело както на богатите, така и на бедните.

С това проповедта завърши. Барънт се събуди в момент, когато помощникът изнесе и показа пред благочестивото паство светите символи — кинжал с червена дръжка и гипсова жаба. После пак задряма, докато свещеникът бавно изписваше магически петоъгълник.

Най-сетне церемонията привърши. Прочетоха имената на злите демони покровители — Баел, Форкас, Буер, Марчоций, Астарот и Бехемот. Последва молитва за пропъждане на Доброто. Чичо Ингемар се извини, че не разполага с девица за жертвоприношение на Червения олтар.

— Не ни достигнаха средства за доставка на пеонка с правителствено удостоверение за девственост — каза той. — Обаче съм сигурен, че другия понеделник ще успеем да организираме церемонията. Сега моят помощник ще мине между вас...

Помощникът обиколи паството с поръбен в черно поднос за събиране на пожертвувания. Както всички други богомолци, Барънт щедро даде своя дял. Така изглеждаше най-разумно. Чичо Ингемар

явно беше опечален, че няма девица за жертвоприношението. Ако вземеше и да се ядоса, можеше да му хрумне да пожертвува някого от паството, бил той девствен или не.

Барънт не остана на хоровото пеене и танците. След края на вечерното преклонение той предпазливо подаде глава през вратата. Температурата се беше вдигнала докъм двадесет градуса над нулата и от скрежа бяха останали само локви вода. Барънт стисна ръката на свещеника и побърза към дома си.

ГЛАВА 8

Омръзнали му бяха коварствата и изненадите на Омега. Сега гледаше да не се отдалечава от магазина, въртеше търговията и си отваряше очите на четири за нови неприятности. Започваше да придобива типичния вид на местен жител — кос поглед през подозрително присвити клепки, ръката неизменно до кобура, краката готови за бяг. Досуц като по-старите жители той придобиваше шесто чувство за прикритите заплахи.

Вечер, след като залостеше врати и прозорци и включеше тройната алармена инсталация, Барънт дълго лежеше в постелята и се мъчеше да си припомни Земята. Като опипваше слепешком най-мъгливите кътчета на паметта си, той откриваше мъчително неясни намеци, следи и откъслечни картини. Ето огромна магистрала, която завива към слънцето; част от необятен многоетажен град; близък поглед към заобления корпус на космически кораб. Но образите бяха нетрайни. Те съществуваха само нищожна частица от секундата, после изчезваха.

Съботните вечери Барънт прекарваше с Джо, Денис Фьорен и съседа Тем Ренд. Джо преуспяваше в играта покра и беше успял с подкупи да си пробие път до статуса на Свободен Гражданин. Фьорен беше прекалено прям и откровен за подобно нещо; оставаше си на нивото Местен Жител. Но пък Тем Ренд обещаваше да наеме едрия фалшификатор за асистент, ако одобряха молбата му за встъпване в Гилдията на Убийците.

Вечерта започна доста приятно, ала както винаги завърши със спор за Земята.

— Вижте сега — каза Джо, — всички знаем как изглежда Земята. Тя е комплекс от гигантски плаващи градове. Издигнати са върху изкуствени острови в океаните...

— Не, градовете са на суша — обади се Барънт.

— На вода — настоя Джо. — Земните жители са се завърнали към морето. Всички имат специални кислородни адаптери за дишане в

солена вода. Сушата вече не се използва за нищо. Морето осигурява всичко, което...

— Не е така — каза Барънт. — Спомням си огромни градове, но те бяха на суша.

— И двамата грешите — намеси се Фьорен. — За какво са й градове на Земята? Тя ги е зарязала вече от векове. Сега Земята е парк, резерват. Всеки си има къщичка и няколко акра ниви. Възродени са всички гори и джунгли. Хората не се мъчат да покорят природата, а живеят съвместно с нея. Нали, Тем?

— Прав си, но не докрай — каза Тем Ренд. — Все още има градове, само че подземни. Страхотни подземни заводи и производствени райони. Другото е както каза Фьорен.

— Няма никакви заводи — упорито възрази Фьорен. — Не са необходими. Каквото му потрябва на човек, може да се сътвори чрез мозъчна енергия.

— Аз пък ви казвам — заяви Джо, — че си спомням плаващите градове! Живеех в сектор Нимуи на остров Пасифая.

— Да не мислиш, че това доказва нещо? — запита Ренд. — Аз си спомням, че работех в осемнадесето подземно ниво на Нуева Чикага. Работната ми норма беше двадесет дни годишно. Останалото време прекарвах навън, из горите.

— Грещиш, Тем — каза Фьорен. — Няма никакви подземни нива. Ясно си спомням, че баща ми беше Контрольор Трета степен. Не бяхме заседнало семейство, всяка година се преселвахме на двестатриста мили. Потрябваше ли ни нещо, баща ми се захващаше да мисли и то изникваше пред нас. Беше обещал да ме научи, но изглежда, не сме стигнали дотам.

— Е, явно двама-трима от нас имат фалшиви спомени — реши Барънт.

— Без съмнение — съгласи се Джо. — Но въпросът е кой от нас е прав?

— Никога няма да узнаем — каза Ренд, — освен ако успеем да се върнем на Земята.

С това спорът приключи.

* * *

Към края на седмицата Барънт получи нова, по-настоятелна покана от Магазина за сънища. Реши да изпълни задължението си още същата вечер. Провери температурата и откри, че се е вдигнала над тридесет и пет градуса. Помъдрял от суровите уроци на Омега, той натъпка малка чанта с топли дрехи и чак тогава пое на път.

Магазинът за сънища се намираше в аристократичния квартал около Мъртвешката улица. Барънт влезе и се озова в малка, луксозно обзаведена чакалня. Лукав младеж му се усмихна притворно иззад полираното си бюро.

— Мога ли да ви услужа? — запита младежът. — Казвам се Номис Дж. Аркдрегън, заместник-управител по нощните сънища.

— Бих искал да си поизясня кое как е — каза Барънт. — Как предизвиквате сънищата, какви са и тъй нататък.

— Разбира се — кимна Аркдрегън. — Нашите услуги са лесно обясними, Гражданино...

— Барънт. Уил Барънт.

Аркдрегън пак кимна и отметна името в списъка пред себе си. Надигна очи и заговори:

— Нашите сънища се предизвикват чрез действието на наркотици върху мозъка и централната нервна система. Има много наркотици, доставящи желаня ефект. Сред най-употребяваните са такива като хероин, морфин, опиум, кокаин, хашиш и пейот. Всички те са земни продукти. А единствено на Омега се намират Черното чехълче, гондолчето, маницеята, три-наркотинът, джедалите и разните производни на кармоидната група. Всички те са сънотворящи.

— Ясно — каза Барънт. — Значи продавате наркотици.

— Нищо подобно! — възрази Аркдрегън. — Далеч не е тъй просто и грубо. В древни времена земните хора са използвали наркотици. Възникващите сънища непременно се оказвали хаотични и случайни по природа. Човек никога не знаел какво ще сънува и за колко време. Не знаел дали ще е сън, или кошмар, ужас или блаженство. Тази неувереност е премахната в модерния Магазин за сънища. Днес нашите наркотици грижливо се отмерват, смесват и пригаждат за всеки отделен посетител. В сънотворчеството царува абсолютна прецизност — от безметежната нирвана на Черното чехълче през пъстроцветните халюцинации на пейота и три-наркотина, до

сексуалните фантазии, предизвиквани от хашиша и морфина, и накрая до възкресяващите паметта сънища на кармоидната група.

— Тъкмо възкресяването на паметта ме интересува — каза Барънт.

Аркдрегън се намръщи.

— Не бих ги препоръчал за първо посещение.

— Защо не?

— Сънищата за Земята обикновено се оказват по-обезпокоителни от всички други въображаеми сцени. Най-често е желателно човек да си изгради възприемчивост към тях. За първото посещение бих ви препоръчал някоя приятна сексуална фантазия. Тая седмица имаме специална разпродажба на сексуални фантазии.

Барънт поклати глава.

— Мисля, че предпочитам нещо истинско.

— Не би трябвало — рече заместник-управителят с усмивка на познавач. — Повярвайте ми, щом човек веднъж привикне със секса във виденията, истинското преживяване просто бледнее.

— Не ме интересува — отсече Барънт. — Искам сън за Земята.

— Но вие не сте си изградили възприемчивост! — възкликна Аркдрегън. — Дори не сте прирастен.

— Трябва ли да съм прирастен?

— Важно е. И неизбежно. Всички наши наркотици създават у клиента привикване, както го изисква законът. Виждате ли, за да оцени истински един наркотик, човек трябва да се прирасти към него. С това неимоверно се повишава удоволствието, да не говорим за нарасналата възприемчивост. Ето защо препоръчвам да започнете с...

— Искам сън за Земята — повтори Барънт.

— Много добре — неохотно се съгласи Аркдрегън. — Но не поемаме отговорност за произтичащите злополуки.

Той въведе Барънт в дълъг коридор. Минаха край редица врати и зад някои от тях Барънт дочу глухи стонове и блажено пъшкане.

— Експерименти — каза Аркдрегън, без да се впуска в обяснения.

Спряха пред една врата в края на коридора. Вътре седеше някакъв брадат веселяк, облечен в бяла престилка. Четеше книга.

— Добър вечер, доктор Уейн — каза Аркдрегън. — Това е Гражданинът Барънт. Първо посещение. Настоява за земен сън.

С тези думи Аркдрегън се завъртя и излезе.

— Е — рече докторът, — мисля, че ще го уредим някак. — Той остави книгата. — Хайде, легнете там, Гражданино Барънт.

В центъра на стаята имаше дълга маса с множество шарнири за промяна на формата. Над нея висеше някакъв сложен апарат. В дъното на помещението блестяха стъклени шкафчета, пълни с квадратни буркани, които напомняха на Барънт за неговите противоотрови.

Легна. Доктор Уейн го подложи на общ преглед, после извърши специфични тестове за възприемчивост, хипнотичен индекс, реагиране на единадесетте основни наркотични групи и податливост на тетанични и епилептични гърчове. Надраска резултатите в бележника си, провери цифрите, отиде до един от шкафовете и се зае да смесва наркотици.

— Има ли вероятност да се окаже опасно? — запита Барънт.

— Не би трябвало — отвърна доктор Уейн. — Изглеждате сравнително здрав. Бих казал дори, че сте в отлично здраве и имате нисък праг на възприемчивост. Естествено понякога се случват епилептични пристъпи, навярно поради натрупване на алергични реакции. Няма как да ги предотвратим. А има и травми, които понякога довеждат до лудост и смърт. Много интересна тема за изследване. Някои хора пък се заклепват в сънищата си и с нищо не можем да ги измъкнем. Предполагам, че би следвало да го наречем специфична форма на лудост, макар да не е точно така.

Докторът бе привършил с наркотичната смес. Сега я зареждаше в спринцовка. Барънт започваше сериозно да се съмнява дали е чак толкова благоразумно да продължава.

— Май ще е по-добре да отложи посещениято — каза той. — Не съм сигурен дали...

— Не се тревожете за нищо — успокои го докторът. — Това е най-добрият Магазин за сънища на Омега. Опитайте да се отпуснете. Мускулното напрежение може да предизвика тетанични конвулсии.

— Мисля, че мистър Аркдрегън беше прав — смотолеви Барънт. — Сигурно не бива да сънувам Земята още от първото посещение. Той каза, че е опасно.

— Е, в края на краищата струва ли си да живеем без някой и друг риск? — рече докторът. — Колкото до нещастните случаи, те най-често

са мозъчни увреждания и разкъсване на кръвоносни съдове. А ние разполагаме с всичко необходимо за лечение на подобни травми.

Иглата увисна над лявата ръка на Барънт.

— Размислих — заяви той и опита да се надигне от масата.

Доктор Уейн сръчно заби иглата в мускула.

— Дойде ли човек в Магазин за сънища, няма място за размисляне. Опитайте да се отпуснете...

Барънт се отпусна. Легна по гръб и в ушите му се раздаде пискливо свистене. Опита да се взре в лицето на доктора. Но лицето се бе променило.

Лицето беше старческо, кръгло и месесто. По брадичката и гушата висяха гънки лой. Лицето беше потно, дружелюбно, изплашено. Това беше неговият Съветник Пети срок.

— Хайде, Уил — каза Съветникът, — трябва да внимаваш. Научи се да го владееш тоя твой буен нрав. Трябва, Уил!

— Знам, сър — отвърна Барънт. — Просто така ме е яд на онзи...

— Уил!

— Добре де — каза Барънт. — Ще внимавам.

Той излезе от университетската канцелария и тръгна през града. Това бе фантастичен град от небостъргачи и многоетажни улици, блеснал град от сребристи и диамантени сияния, амбициозен град, който ръководеше необятна мрежа от страни и планети. Барънт крачеше по третото пешеходно ниво и продължаваше гневно да мисли за Ендрю Теркалър.

Заради Теркалър и неговата нелепа ревност бяха отхвърлили молбата на Барънт за встъпване в Космоизследователския корпус. Съветникът му не можеше да стори нищо по въпроса — Теркалър имаше прекалено силно влияние в Комитета за подбор. Щяха да минат цели три години, преди да му разрешат нова молба. А междуременно беше прикован към Земята и оставаше без работа. Цялото му обучение беше свързано с извънземните изследвания. На Земята нямаше място за него, а сега го откъсваха от космоса.

Теркалър!

Барънт слезе от пешеходното ниво и се качи на скоростния подвижен тротоар към района Санте. Летейки напред, той опипваше мъничкото оръжие в джоба си. На Земята пистолетите бяха забранени. Беше си доставил този по сложен и потаен път.

Щеше да убие Теркалър.

Мерна се вихър от размазани нелепи лица. Сънят помръкна. Когато се проясни, Барънт откри, че се цели с пистолета в мършав кривоглед тип, чиито писъци за милост секнаха изведнъж.

Информаторът с безизразно, сурово лице регистрира престъплението и съобщи на полицията.

Полицаяте в сиви униформи го поставиха под арест и го отведоха на съд.

Съдията с мъглива пергаментова физиономия го осъди на доживотно заточение на планетата Омега и издаде заповед за принудително изтриване на паметта му.

После сънят се превърна в калейдоскоп на ужаса. Барънт се катереше по хлъзгав прът, по отвесна планинска стена, по някакъв гладък кладенец. Изотзад го догонваше трупът на Теркалър с разкъсани гърди. От двете страни бяха пренебрежителният информатор и съдията с пергаментово лице — те подкрепяха мъртвеца.

Барънт бягаше по хълм, по улица, по покрив. Преследвачите бяха по петите му. Нахълта в сумрачна жълта стая, затвори вратата и превъртя ключа. Обърна се и видя, че се е заключил с трупа на Теркалър. В раната на гърдите буйно растяха гъбички, корона от винена и пурпурна плесен обвиваше окървавената глава. Трупът се приближи, посегна към него и Барънт се хвърли с главата надолу през прозореца.

— Излизай, Барънт. Прекаляваш. Излизай от съня.

Барънт нямаше време да слуша. Прозорецът се превърна в пързалка и той се хлъзна по полирания улей към просторен амфитеатър. Там по сивия пясък към него пълзеше трупът, като се надигаше на прогнилите остатъци от ръце и крака. Огромните трибуни бяха празни, само съдията и информаторът седяха един до друг и гледаха.

— Заклешил се е.

— Е, предупредих го...

— Излизай от съня, Барънт. Говори ти доктор Уейн. Ти си на Омега, в Магазина за сънища. Излизай от съня. Все още имаш надежда, ако се измъкнеш незабавно.

Омега? Сън? Нямах време да мисли за това. Барънт плуваше през мрачно, зловонно блато. Съдията и информаторът плуваха след него, като поддържаха трупа, чиято кожа бавно се лющеше.

— Барънт!

А сега блатото се превръщаше в гъста пихтия, която лепнеше по ръцете и краката му, нахлуваше в гърлото му, докато съдията и информаторът...

— Барънт!

Барънт отвори очи и откри, че лежи на масата в Магазина за сънища. Отгоре се беше надвесил явно разтревоженият доктор Уейн. До него медицинска сестра държеше поднос със спринцовки и кислородна маска. Зад нея Аркдрегън бършеше потта от челото си.

— Не вярвах вече да се измъкнеш — каза доктор Уейн. — Наистина не вярвах.

— Отърва се в последния момент — обади се сестрата.

— Предупредих го — заяви Аркдрегън и излезе от стаята.

Барънт се надигна и седна.

— Какво стана? — запита той.

Доктор Уейн сви рамене.

— Трудно е да се каже. Може би сте предразположен към кръгова реакция, а понякога наркотиците не са абсолютно чисти. Но обикновено тия работи не се повтарят. Повярвайте ми, Гражданино Барънт, наркотичното преживяване е много приятно. Сигурен съм, че следващия път ще бъдете очарован.

Все още потресен от изпитанието, Барънт се зарече да не опитва втори път. Каквото и да му струваше, нямаше да рискува нова среща с подобен кошмар.

— Пристрастен ли съм вече? — интересува се той.

— О, не — каза доктор Уейн. — Пристрастяването започва след третото или четвъртото посещение.

Барънт благодари и си тръгна. На минаване край бюрото на Аркдрегън попита колко му дължи.

— Нищо — отговори Аркдрегън. — Първото посещение винаги е за сметка на заведението.

И той се усмихна многозначително.

Барънт напусна Магазина за сънища и побърза да се прибере в апартамента си. Трябваше да помисли за много неща. Сега за пръв път

имаше доказателство, че е извършил съзнателно и предумишлено убийство.

ГЛАВА 9

Едно е да те обвиняват в убийство, което не можеш да си спомниш, съвсем друго — да си спомняш убийството, в което те обвиняват. Няма как да не повярваш на подобно доказателство.

Барънт опита да избистри чувствата, които го вълнуваха сега. До посещението в Магазина за сънища никога не се бе чувствувал убиец, независимо от обвиненията на земните власти. В най-лошия случай си мислеше, че може да е убил някого във внезапен и непредотвратим пристъп на ярост. Но да подготви и извърши хладнокръвно убийство...

Защо го бе сторил? Дали жаждата за мъст е била толкова неутолима, че да отхвърли всички задръжки на земната цивилизация? Очевидно да. Беше убил човек, някой бе донесъл за това и съдията го бе пратил на Омега. Убиец, заточен на планета за престъпници. За да преуспее в живота, просто трябваше да следва естествената си склонност към убийство.

И все пак Барънт откриваше, че му е извънредно трудно да го стори. Изпитваше удивителна неприязън към кръвопролитията. Вярно, когато дойде Денят на Свободните граждани, той излезе на улицата с лъчевия пистолет, но така и не успя да се застави да застреля някого от по-низшите класи. Не искаше да убива. Смехотворен предразсъдък, като се има предвид кой е и къде е попаднал, но не можеше да се отърве от него и толкоз. Независимо че Тем Ренд и Джо неуморно го поучаваха относно задълженията му като Гражданин, Барънт продължаваше да смята убийството за твърде гнусно нещо.

Потърси помощ от психиатър, който му каза, че отвращението от убийството се кореняло в нещастното му детство. Фобията допълнително се усложнила от травматичните ефекти на преживяното в Магазина за сънища. Поради всичко това убийството, висшето обществено благо, станало за него непоносимо противно. Тази противоубийствена невроза, възникнала у човек с всеостранни заложби към изкуството да се убива, заяви психиатърът, неизменно щяла да доведе Барънт до гибел. Единственото решение било да се изкорени

неврозата. Психиатърът препоръча незабавно лечение в санаториум за пациенти с престъпни антиубийствени наклонности.

Барънт посети санаториума и чу как лудите пациенти крещат за добрина, почтеност, святост на живота и тям подобни срамотии. Нямахше никакво намерение да се присъедини към тях. Може и да беше болен, но не чак дотам!

Приятелите му твърдяха, че с това безотговорно поведение ще си докара неприятности. Барънт не възразяваше, но се надяваше да убива само при необходимост и така да избегне от погледа на високопоставените личности, които прилагаха законите.

В течение на няколко седмици замисълът сякаш вървеше успешно. Барънт пренебрегваше все по-настоятелните писма от Магазина за сънища и повече не стъпи в Ситното сборище. Търговията вървеше чудесно и той разделяше свободното си време между тренировки с лъчевия пистолет и изучаване на действието на рядко срещаните отрови. Често си мислеше за девойката. Все още пазеше пистолета, с който му бе услужила. Питаше се дали някога ще я види пак.

Мислеше и за Земята. След посещението в Магазина за сънища понякога из съзнанието му просветваха спомени, откъслечни образи на старинна каменна сграда, брястова горичка, завой на река зад завеса от върбови клони. Тия полувидения за Земята го изпълваха с почти непоносим копнеж. Както повечето граждани на Омега, той имаше само едно истинско желание — да се завърне у дома.

А това бе невъзможно.

Дните отминаваха и когато дойде ред на неприятностите, те връхлетяха изневиделица. Една нощ откъм вратата се раздадоха тежки удари. Полузадрямалият Барънт стана да отвори. Четирима униформени мъже нахълтаха в магазина и му казаха, че е арестуван.

— За какво? — запита Барънт.

— Антинаркомания — отвърна един от мъжете. — Имаш три минути за обличане.

— Какво е наказанието?

— Ще разбереш в съда — отсече непознатият. Той намигна на останалите и добави: — Обаче антинаркоманите само гробът ги оправя. А?

Барънт се облече.

* * *

Отведоха го в една зала сред лабиринта от пристройки на Съдебното управление. Залата се наричаше „Претупан съд“ в чест на древната англосаксонска юридическа процедура. Точно срещу нея се намираше Камарата „Лека ти пръст“, също със старинен произход. До Камарата беше „Безапелационният съд“.

Висока дървена преграда делеше Претупания съд на две, тъй като в основата на местното правосъдие лежеше принципът обвиняемият да не вижда нито съдията, нито свидетелите на обвинението.

— Обвиняемият да стане — раздаде се иззад преградата.

Безстрастният, монотонен глас звучеше от малък високоговорител. Барънт едва различаваше думите, тонът и звученето почти се губеха, както бе предвидено. Дори по глас съдията оставаше анонимен.

— Уил Барънт — започна обвинителят, — изправен си пред този съд по обвинение в антинаркомания, както и по второстепенно обвинение в липса на религиозно благочестие. По последното разполагаме с клетвено изявление на духовно лице. По главното обвинение свидетелствата идват от Магазина за сънища. Можеш ли да отречеш някое от престъпленията?

Барънт помисли малко, сетне отговори:

— Не, сър, не мога.

— Засега можем да пренебрегнем липсата на благочестие като първа простъпка. Но антинаркоманията е върховно престъпление срещу държавата Омега. Непрестанната употреба на наркотици е принудително право на всеки гражданин. Всички знаят, че правата трябва да се упражняват, иначе ще бъдат изгубени. Да изгубим правата си би означавало да изгубим крайъгълния камък на нашата свобода. Следователно отхвърлянето на всяко друго пренебрегване на правата е равносилно на държавна измяна.

Гласът помълча. Пазачите неспокойно пристъпваха от крак на крак. Твърдо убеден, че положението е безнадеждно, Барънт стоеше изпънат мирно и чакаше.

— Наркотиците имат много предназначения — продължи скритият съдия. — Няма защо да изброявам благотворните им ефекти върху потребителя. Но от държавническа гледна точка ще кажа, че население от наркомани е лоялно население; че наркотиците са основен източник на данъчни приходи; че те са пример за целия ни начин на живот. Ще добавя, че антинаркоманските групировки неизменно са се оказвали враждебни към местните обичаи и органи на властта. Обяснявам ти надълго и нашироко, Уил Барънт, за да осъзнаеш по-ясно присъдата, която ще ти бъде наложена.

— Сър — обади се Барънт, — сбъркал съм, че избягвах наркоманията. Няма да се оправдавам с незнания, тъй като знам, че законът не признава подобни оправдания. Но най-покорно ще помоля да ми дадете повторен шанс. Моля ви, сър, не забравяйте, че все още е възможно да стана наркоман и да тръгна по правия път.

— Съдът признава това — каза съдията. — По тази причина съдът с радост ще приложи в най-висша степен своето справедливо милосърдие. Вместо незабавна екзекуция имаш възможност сам да избереш една от двете смекчени присъди. Първата е наказателна — за престъпление против държавата да загубиш дясната си ръка и левия крак, но не и живота си.

Барънт преглътна на сухо и запита:

— Каква е другата присъда, сър?

— Втората присъда е ненаказателна — да бъдеш подложен на Божия съд. И ако оцелееш след него, да ти се върне съответното обществено положение.

— Избирам Божия съд — каза Барънт.

— Много добре — изрече съдията. — Да се приведе в изпълнение.

Докато извеждаха Барънт от залата, той чу зад гърба си приглушения смях на един от стражите. Дали пък не беше сбъркал? Можеше ли Божият съд да бъде по-страшен от двойно осакатяване?

ГЛАВА 10

Както казваше поговорката, на Омега и косъм не можеш да пъхнеш между съда и изпълнението на присъдата. Стражата незабавно поведе Барънт към кръгла каменна зала в подземията на Съдебното управление. По високия, сводест таван ослепително светеха бели дъгови лампи. По-долу част от стената беше премахната и заменена с трибуна за зрители. Когато Барънт влезе, вече почти всички места бяха заети и амбулантни търговци продаваха копия от дневния ред на съда.

За една-две минути Барънт остана сам на каменния под. После в заоблената стена се отвори широка врата и от нея се изтъркаля някаква странна машина.

Високоговорителят над трибуната обяви:

— Дами и господа, моля за внимание. Ще бъдете свидетели на Божи съд 642-BG223 между Гражданина Уил Барънт и GME-213. Заемете местата си, моля. Двубоят ще започне след няколко минути.

Барънт огледа противника си. Лъскавата черна машина имаше формата на полукълбо високо почти до гърдите му. Без да спира нито за миг, тя се търкаляше напред-назад на малките си колелца. Проблясъци на скрити лампички чертаеха причудливи червени, зелени и кехлибареножълти рисунки по гладката метална черупка. В паметта на Барънт изплува смътен спомен за някакво същество от земните океани.

— Няколко обяснителни думи за ония, които посещават нашата галерия за пръв път — прогърмя високоговорителят. — Затворникът Уил Барънт доброволно е избрал да се подложи на Божи съд. В дадения случай инструмент на правосъдието ще бъде GME-213, един от най-добрите образци на нашето инженерно творчество. Тази машина, или Макс, както я наричат нейните многобройни приятели и почитатели, е истински пример за ефикасно убийствено оръжие, способно да прилага не по-малко от двадесет и три смъртоносни похвата, много от които са извънредно болезнени. За целите на съда програмата ще работи по принципа на случайността. Това означава, че

Макс не избира по какъв начин да убие противника. Похватите се избират или отхвърлят чрез случайни комбинации на двадесет и три числа, свързани със също тъй случайни интервали от една до шест секунди.

Макс внезапно потегли към центъра на залата и Барънт се отдръпна от него.

— Затворникът има възможност да обезвреди машината — продължаваше гласът от високоговорителя. — В такъв случай той печели двубоя и бива освободен с пълно възстановяване на правата и привилегиите според статуса. Методът на обезвреждане е различен за всяка машина. Затворникът винаги има теоретичната възможност да победи. Но на практика това се случва средно в 3,5 на сто от двубоите.

Барънт вдигна поглед към зрителите по трибуната. Ако се съдеше по облеклото, всички бяха мъже и жени с висок статус, високопоставени личности от кръга на Привилегированите класи.

И изведнъж зърна на първия ред девойката, която му бе услужила с пистолета си в деня, когато опознаваше Тетрахайд. Наистина беше толкова красива, както я помнеше, но по бледото ѝ овално лице не трепваше дори следа от вълнение. Тя го гледаше с откровен и безстрастен интерес, сякаш наблюдаваше странен бръмбар в стъкленница.

— Нека двубоят да започне! — обяви високоговорителят.

Барънт вече нямаше време да мисли за девойката, защото машината се задаваше към него.

Заобиколи я предпазливо. Макс изхвърли напред гъвкаво пипало с бяла мигаща светлина на върха. После се затъркаля към Барънт и взе да го изтласква към стената.

Внезапно машината спря. Барънт чу как вътре прещракват зъбчатки. Пипалото се прибра и вместо него изникна шарнирна метална ръка с остър нож на края. Машината се затъркаля по-бързо и застави жертвата да отстъпи към стената. Ръката замахна, но Барънт успя да отскочи. Чу как острието изскърца по камъка. Докато ръката се прибираше, Барънт използва възможността да се върне към центъра на залата.

Знаеше, че единственият му шанс да се справи с Макс е в паузите, когато селекторът променя методите за убийство. Но как се обезврежда такава гладка механична костенурка?

Макс пак се задаваше и сега по металната му черупка лъщеше мътнозеленикаво вещество, което Барънт разпозна незабавно — контактна отрова. Хвърли се в отчаян бяг покрай стените на залата, като опитваше да се спаси от гибелното докосване.

Машината спря. Обля я неутрализатор, който изчисти отровата. Сетне машината отново се устреми към него, този път без видимо оръжие — явно се канеше да го размаже по стената.

Барънт се задъхваше. Отскочи настрани и Макс свърна подир него. Безсилно се подпря на стената, а машината набра скорост.

Ненадейно тя спря на сантиметри от него. Селекторът прещрака. Макс вадеше нещо като боздуган.

Барънт помисли, че това е упражнение по приложен садизъм. Продължеше ли още малко, машината щеше да го изтощи и да го убие най-спокойно. Ако искаше да се спаси, трябваше да действа незабавно, докато все още има сили.

Преди да довърши мисълта, машината развъртя боздугана с металната си ръка. Барънт не успя да отбегне докрай. Боздуганът се стовари върху лявото му рамо и ръката му изтръпна.

Макс отново избираше. Барънт се метна върху гладката обла черупка. Най-отгоре забеляза две дупчици. Молейки се от сърце да се окажат отвори за проветряване, той ги запуши с пръсти.

Машината рязко спря и публиката изрева. Барънт се вкопчваше в гладката повърхност с вцепенената си ръка и се мъчеше да удържи пръсти в дупчиците. Лампичките на Макс просветнаха зелено, сетне жълто, червено. Дълбокото му боботене се превърна в глухо бръмчене.

После от машината изникнаха резервни тръби за проветряване.

Барънт опита да ги запуши с тяло, но машината изведнъж оживя с рев, вихрено се завъртя и го метна настрани. Барънт се претърколи, скочи на крака и се върна към центъра на арената.

Двубоят бе траял не повече от пет минути, но Барънт беше изтощен. С усилие на волята се застави да бяга от машината, която сега се задаваше към него с широка лъскава секира.

Когато ръката замахна със секирата, Барънт не отскочи, а се хвърли срещу нея. Сграбчи я с две ръце и я изви назад. Металът изскърца и на Барънт му се стори, че ставата започва да се пропуква. Ако успееше да прекърши металната ръка, може би щеше да обезвреди машината, в краен случай ръката ставаше за оръжие...

Внезапно Макс даде заден ход. Барънт опита да удържи ръката, но тя се изтръгна от пръстите му. Просна се по корем. Секирата изсвистя и се впи в рамото му.

Барънт се претърколи по гръб и погледна към трибуната. Свършено беше. Най-добре покорно да приеме следващото нападение на машината и да се отърве веднъж завинаги. Публиката крещеше от възторг, гледайки как Макс започва да се преобразява за нов вид убийство.

А девойката му махаше с ръка.

Барънт гледаше и се мъчеше да го осмисли. Тя го подканваше с жестове да обърне нещо, да преобърне и унищожи.

Нямаше време за гледане. Замаян от загубата на кръв, той едва се изправи на крака и видя, че машината атакува. Не го интересуваше какво оръжие е извадила, цялото му внимание беше насочено към колелата.

Когато Макс връхлетя, Барънт се хвърли под колелата.

Машината опита да удари спирачки и да завие, но закъсния. Колелата се търкулнаха по тялото на Барънт и предницата рязко се вирна нагоре. Барънт изпъшка от удара. Подложил гръб под машината, той напрегна сетни сили в опит да се изправи.

За миг Макс се полюшна, бясно въртейки колела. После се преметна по гръб. Барънт рухна до него.

Когато пред очите му просветля, машината още лежеше по гръб. Беше изкарала ръце и опитваше да се преобърне.

Барънт се хвърли върху плоския ѝ корем и заблъска с юмруци. Никаква полза. Помъчи се да откъсне едно от колелата, но не успя. Макс се надигаше, за да се преобърне и да продължи двубоя.

С крайчеца на окото си Барънт зърна девойката. Непрестанно, настоятелно тя повтаряше едно и също изскубващо движение.

Едва сега Барънт забеляза до едно колело кутийка с предпазители. С цената на откъснат нокът той изтръгна капачето и махна предпазителя. Машината предаде богу дух. Барънт изгуби съзнание.

ГЛАВА 11

На Омега законът е върховна сила. Таен или явен, свещен или мирски, законът управлява дейността на всички граждани, от утайките на обществото до силните на деня. Без закона не може да има привилегии за ония, които го създават, следователно законът е абсолютно необходим. Без закона и суровата му принуда Омега би била невъобразим хаос, в който човешките права се простират само дотам, докъдето може да се наложат със сила. Подобна анархия би означавала край на местното общество, по-специално би означавала край за онези престарели граждани от управляващата класа, които са се издигнали до висок статус, но стрелковото им майсторство отдавна е отминало своя връх.

И тъй законът беше необходим.

Но освен всичко друго обществото на Омега беше престъпно, съставено изцяло от личности, които са нарушавали земните закони. В крайна сметка то насърчаваше личната инициатива. В това общество закононарушителят беше цар, престъпленията се посрещаха не само с търпимост, но и с възхита, дори с възнаграждение, всяко отстъпление от правилата се оценяваше само по това, доколко е успяло.

И това пораждаше парадокс — престъпно общество, в което законите се създават, за да бъдат нарушавани.

Все тъй скрит зад дъсчената преграда, съдията обясни това на Барънт. Бяха минали няколко часа от края на Божия съд. През това време отведоха Барънт в болницата за превръзка. Повечето от раните му не бяха сериозни — две пукнати ребра, дълбоко съсечено ляво рамо, няколко синини и драскотини.

— Следователно — продължаваше съдията — законът трябва едновременно да се нарушава и да не се нарушава. Тия, които никога не нарушават закона, не се издигат по статус. Обикновено биват убити по един или друг начин, тъй като им липсва необходимата инициатива, за да оцелеят. За тия, които като теб нарушават законите, положението е малко по-друго. Законът ги наказва с непреклонна суровост — освен

ако успеят да минат между капките. — Съдията помълча. После замислено добави: — Върховната личност на Омега е онзи човек, който разбира законите, оценява тяхната необходимост, познава наказанията за всяка простъпка, после ги нарушава — и сполучва! Това, сър, е идеалният престъпник и идеалният гражданин на Омега. И тъкмо това успя да сториш ти, Уил Барънт, като победи в Божия съд.

— Благодаря, сър — каза Барънт.

— Бих искал да разбереш — продължи съдията, — че първото успешно нарушаване на закона съвсем не означава, че ще успееш и втория път. При всеки следващ опит шансовете против теб нарастват — както нараства и възнаграждението, ако успееш. Затова те съветвам да избягваш прибързани действия, основани на новополученото знание.

— Ще ги избягвам, сър — съгласи се Барънт.

— Много добре. От днес се издигаш в статус Привилегирован Гражданин с пълни права и задължения. Разрешава ти се да продължиш досегашната си търговия. Нещо повече, награден си с безплатна едноседмична почивка в района на Облачното езеро, и за това време можеш да вземеш със себе си всяка жена, която избереш.

— Моля? — сепна се Барънт. — Какво беше това, последното?

— Едноседмична почивка — повтори скритият съдия — с всяка жена, която избереш. Това е висока награда, защото на Омега мъжете са шест пъти повече от жените. Можеш да избереш всяка неомъжена жена, независимо дали е съгласна, или не. Разполагаш с три дни за избор.

— Не ми трябват три дни — каза Барънт. — Искам девойката, която седеше най-отпред на трибуната. Чернокоса, със зелени очи. Сещате ли се коя имам предвид?

— Да — бавно изрече съдията. — Сещам се коя имаш предвид. Казва се Моера Ермаис. Препоръчвам ти да избереш някоя друга.

— Има ли причина?

— Не. Но ще постъпиш много по-благоразумно, ако избереш друга. Моят писар с удоволствие ще ти достави списък на подходящи млади дами. Всички те разполагат с писмена клетвена декларация за примерно поведение. Някои са завършили Женския институт, а там, навярно знаеш, се провежда строг двегодишен курс по изкуството и

премъдростите на гейшите. Лично аз мога да препоръчам на вниманието ти...

— Искам Моера — настоя Барънт.

— Младежо, преценката ти е грешна.

— Нищо, поемам риска.

— Много добре — каза съдията. — Почивката ти започва утре в девет сутринта. Искрено ти желая всичко най-хубаво.

* * *

Стражата изведе Барънт от залата на съда и го върна в магазина. Приятелите му, които бяха очаквали смъртно известие, дойдоха да го поздравят. Горяха от любопитство да узнаят всички подробности за Божия съд, но Барънт вече бе разбрал, че потайното знание е път към властта. Разказа им събитията само в най-общи черти.

Тази вечер имаше още един повод за празнуване. Гилдията на Убийците най-сетне бе одобрила молбата на Тем Ренд. Както бе обещал, той взимаше Фьорен за асистент.

На следващата сутрин Барънт отвори магазина и видя пред вратата спрял автомобил. Беше осигурен за почивката от Съдебното управление. На задната седалка беше Моера — много красива и твърде ядосана на вид.

— Да не си се побъркал, Барънт? — запита тя. — Мислиш ли, че имам време за такива глупости? Защо избра мен?

— Ти ми спаси живота — каза Барънт.

— И сигурно си мислиш, че това говори за някакъв интерес от моя страна? Е, не ме интересува. Ако имаш поне капчица благодарност, кажи на шофьора, че си размислил. Все още можеш да избереш друго момиче.

Барънт поклати глава.

— Ти си единственото момиче, което ме интересува.

— Значи няма да отстъпиш?

— И през ум не ми минава.

Моера въздъхна и се облегна назад.

— Ти наистина ли се интересуваш от мен?

— И дори нещо повече — заяви Барънт.

— Добре де — рече Моера, — щом не искаш да отстъпиш, изглежда, ще трябва да се примиря.

Тя извърна глава, но миг преди това Барънт зърна по устните ѝ едва забележима усмивка.

ГЛАВА 12

Облачното езеро беше най-хубавият курорт на Омега. На влизане в областта всички оръжия се оставяха при входа. Дуели не се разрешаваха при никакви обстоятелства. Споровете се решаваха безпрекословно от най-близкия барман, а убийството се наказваше с незабавна загуба на статуса.

Край Облачното езеро бяха достъпни всевъзможни забавления. За любителите на зрелища имаше турнири по фехтовка, бикоборство и подмамване на мечки. Спортистите можеха да изберат плуване, алпинизъм или ски. Вечер имаше танци в голямата бална зала, където дебели стъклени стени делиха местните жители от гражданите и гражданите от елита. В добре снабдения наркоман се намираще всичко, което би могъл да желае един изискан наркоман, както и някои последни открития, които евентуално би му хрумвало да изпробва. За общителните характери всяка сряда и събота вечер се организираше оргия, Пещерата на сатира. За срамежливите ръководството уреждаше маскирани срещи по сумрачните улички край хотела. Но най-приятни бяха полегатите хълмове и сенчестите гори, където всеки можеше да се разхожда и да отърси напрежението от ежедневната борба за оцеляване в Тетрахайд.

Барънт и Моера бяха настанени в съседни стаи с незаключена врата помежду им. Но първата вечер Барънт не пристъпи към тази врата. Моера не бе проявила желание за подобна инициатива, а на планета, където жените имат постоянен и неограничен достъп до отрови, мъжът трябва добре да размисли, преди да им налага нежеланата си компания. Дори собственикът на магазин за противоотрови трябва да има предвид, че може и да не долови навреме собствените си симптоми.

На втория ден двамата се изкачиха високо по хълмовете. Носеха кошница с провизии и спряха да закусят на полегат тревист склон, който се спускаше към сивото море. След закуската Барънт попита Моера защо му е спасила живота.

— Няма да харесаш отговора — каза тя.

— Все едно, бих искал да го чуя.

— Ами... ти изглеждаше толкова смешен и уязвим, когато влезе в Дружеството за защита на жертвите. Бих помогнала на всеки, който има такъв вид.

Барънт кимна смутено.

— А втория път?

— Изглежда, вече бях почнала да се интересувам от теб. Без никаква романтика, тъй да знаеш. Съвсем не съм романтична.

— Какво точно те интересуваше? — запита Барънт.

— Помислих си, че може би ще е добре да те завербувам.

— Интересно. Защо не ми кажеш нещо повече?

Моера мълчаливо го оглеждаше със зелените си очи. После каза:

— Почти нищо не мога да ти разкрия. Членувам в организация. Винаги търсим подходящи кандидати за вербуване. Обикновено ги подбираме направо от затворническите кораби. След това вербовчиците като мен обикалят и търсят хора, които биха ни свършили работа.

— Какви хора търсите?

— Извинявай, Уил, но не като теб.

— Защо не като мен?

— Отначало сериозно си мислех да те завербувам — каза Моера.

— Ти изглеждаше тъкмо такъв човек, какъвто ни трябва. После проверих досието ти.

— И?

— Не вербуваме убийци. Понякога ги наемаме за специфични задачи, но не ги приемаме в организацията. Има някои смекчаващи обстоятелства, които признаваме — например убийство при самозащита. Но иначе сме убедени, че щом един човек е извършил на Земята предумишлено убийство, той не е за нас.

— Разбирам — каза Барънт. — Ще променя ли нещо, ако кажа, че ми липсва обичайното за Омега отношение към убийството?

— Знам, че ти липсва — въздъхна Моера. — Ако зависеше от мен, бих те включила в организацията. Но не решавам аз... Уил, сигурен ли си, че си убиец?

— Мисля, че да — каза Барънт. — Навярно да.

— Жалко. И все пак организацията се нуждае от най-издръжливите личности, независимо какво са извършили на Земята. Нищо не мога да обещаая, но ще видя какво мога да направя. Добре ще е, ако успееш да узнаеш нещичко за причините, които са те тласнали към убийство. Може би има смекчаващи обстоятелства.

— Може би — неуверено повтори Барънт. — Ще опитам да узная.

Тази вечер, тъкмо преди Барънт да заспи, Моера отвори междинната врата и влезе в стаята. Топла и гладка, тя се плъзна в леглото му. Той се опита да каже нещо, но тя притисна устните му с длан. И Барънт, който се бе научил да не пита откъде е дошъл късметът, покорно замълча.

Останалите дни от почивката отлетяха неусетно. Повече не стана дума за организацията, но може би за утеха междинната врата оставаше отключена. Привечер на седмия ден Барънт и Моера се завърнаха в Тетрахайд.

— Кога мога да те видя пак? — запита Барънт.

— Ще ти се обадя.

— Не звучи много обнадеждаващо.

— Повече не мога да обещаая — каза Моера. — Съжалявам, Уил. Ще видя дали може да се уреди нещо с организацията.

Няма как, Барънт трябваше да се примири. Когато колата го остави пред магазина, той все още не знаеше къде живее Моера и в каква организация участва.

Седна в апартамента си и грижливо обмисли всички подробности на преживяното в Магазина за сънища. А те бяха недвусмислени: омразата му към Теркалър, незаконното оръжие, срещата, трупът, после доносникът и съдията. Липсваше само едно. Не си спомняше самото убийство, не помнеше как насочва пистолета и натиска спусъка. Сънят прекъсваше при срещата с Теркалър и продължаваше след смъртта му.

Навярно бе блокирал мига на самото убийство в дъното на паметта си, но може би имаше някаква провокация, някаква уважителна причина да убие този човек. Трябваше да узнае.

Имаше само два начина да се добере до информация за Земята. Единият минаваше през натегналите от ужас видения в Магазина за

сънища и той твърдо бе решил повече да не стъпва там. Другият начин беше да потърси услугите на мутант провидец.

Барънт споделяше всеобщата неприязън към мутантите. Те бяха съвсем различна раса и техният статус на недосегаеми не беше само предразсъдък. Всички знаеха, че мутантите често са носители на странни и неизлечими болести. Обществото ги отритваше и те отвърщаха на отблъскването с отблъскване. Живееха в Мутантския квартал — същински затворен град в покрайнините на Тетрахайд. Благодарумните граждани не припарваха към Квартала, особено нощем; всички знаеха, че мутантите могат да бъдат отмъстителни.

Но само мутанти притежаваха провидчески дарби. В обезобразените им тела се криеха необичайни сили и таланти, странни и свръхестествени способности, които нормалните хора отбягваха денем, но потайно ги диреха през нощта. Говореше се, че мутантите са любимци на Черния. Някои хора смятаха, че само мутант може да овладее великото изкуство на Черната магия, за което непрестанно говореха свещениците, ала никой не смееше да го спомене в присъствието на свещеник.

Странните дарби на мутантите бяха породили слуха, че те си припомнят за Земята много повече, отколкото е достъпно за обикновените мъже и жени. Не само помнели Земята като цяло, но някои от тях можели да проследят жизнената нишка на човека назад в пространството и времето, да пробият стената на забравата и да кажат какво му се е случило в действителност.

Други пък смятаха, че мутантите изобщо нямат изключителни дарби. Мислеха ги за хитри мошеници, които си изкарват хляба от хорските суеверия.

Барънт реши да открие истината. Една късна вечер той се облече и въоръжи както трябва, излезе от апартамента и се запъти към Мутантския квартал.

ГЛАВА 13

Без да отдалечава ръка от оръжието си, Барънт вървеше по тесните, криволиचेци улички. Крачеше сред сакати и слепци, край идиоти хидроцефали и микроцефали, край жонгльор, който удържаше във въздуха дванадесет пламтящи факли с помощта на недоразвита трета ръка, израснала наред гърдите му. Наоколо улични търговци предлагаха дрехи, талисмани и накити. Минаваха каручки, натоварени с пикантна и нехигиенична на вид храна. Насреща се появи ред ярко боядисани фасади на публични домове. Момичетата се трупаха по прозорците и му подвикваха, а една четириръка и шестокрака жена му съобщи, че е дошъл тъкмо навреме за Делфийските ритуали. Барънт ѝ обърна гръб и едва не се сблъска с чудовищно шишкава жена, която дръпна нагоре блузата си и разкри осем повехнали гърди. Той се шмугна край нея и побърза да се размине с четири сраснали сиамски близначки, загледани към него с огромните си скръбни очи.

Барънт зави зад ъгъла и спря. Висок парцалив старец с тояжка в ръка преграждаше пътя му. Беше полусляп — гладка кожа покриваше орбитата, където би трябвало да е лявото му око. Ала дясното беше проницателно и свирепо под бялата вежда.

— Вие търсите услугите на истински провидец, нали? — запита старецът.

Барънт кимна.

— Последвайте ме — каза мутантът.

Той свърна по близката пресечка и Барънт пое след него, като стискаше здраво дръжката на пистолета. Законът забраняваше на мутантите да носят оръжие, но също като този старец повечето от тях имаха тежки бастуни с железни върхове. Отлично средство за ръкопашен бой.

Старецът отвори една врата и му направи знак да влезе. Барънт се поколеба, мислейки за слуховете колко лековерни граждани са попадали в ръцете на мутантите. После придърпа нагоре лъчевия пистолет и прекрачи прага.

В дъното на дълъг коридор старецът отвори нова врата и въведе Барънт в тясна полумрачна стаичка. Когато очите му привикнаха с тъмнината, Барънт различи силуетите на две жени, седнали пред проста дървена маса. На нея имаше блюдо с вода, а във водата — шлифован многостенен къс стъкло колкото мъжки юмрук.

Едната жена беше много стара и напълно плешива. Другата беше млада и хубава. Когато се приближи до масата, Барънт с чувство на ужас забеляза, че под коленете краката ѝ са сраснали с люспеста кожена мембрана, а ходилата смътно напомняха рибешка опашка.

— Какво желаеш да ти провидя, Гражданино Барънт? — запита младата жена.

— Откъде знаеш името ми? — изненада се Барънт. Не получи отговор. — Добре. Искам да узная за убийството, което съм извършил на Земята.

— Защо искаш да узнаеш? Нима властите не ти го признават за заслуга?

— Признават го. Но искам да узная защо съм го извършил. Може би има смекчаващи обстоятелства. Може да е било при самозащита.

— Толкова ли е важно? — запита младата жена.

— Мисля, че да — отвърна Барънт. Той се поколеба, после решително продължи. — Истината е, че страдам от невроза и имам предубеждения против убийството. Бих предпочел да не убивам. Затова искам да зная защо съм извършил убийство на Земята.

Мутантите се спогледаха. После старецът се ухили и каза:

— Гражданино, ще ви помогнем доколкото можем. Ние, мутантите, също имаме предубеждения против убийството, защото все нас ни убиват. Всички сме благосклонни към гражданите с подобни неврози.

— Значи ще провидите миналото ми?

— Не е толкова лесно — обади се младата жена. — Провидческата дарба е само вейка от дървото на пси-талантите и крие много трудности. Не винаги дава резултат. А когато дава, смисълът му често е загадъчен.

— Мислех, че всички мутанти могат да надникнат в миналото когато си поискат — каза Барънт.

— Не — възрази старецът, — това не е вярно. Първо, не всички от нас, които наричате мутанти, са истински мутанти. Напоследък към

мутантизма причисляват почти всички уродства или отклонения от нормата. Терминът се е превърнал в удобно покритие за онова, което не съвпада със земните норми за външен вид.

— Но сред вас има и истински мутанти?

— Разбира се. Но дори и между тях съществуват различни мутации. Някои просто страдат от радиационно изразждане — гигантизъм, микроцефалия и тъй нататък. Само малцина от нас притежават наченки на пси-способности... макар че всички мутанти се хвалят с тях.

— Можеш ли да провиждаш? — попита го Барънт.

— Не. Но Майла може — и старецът посочи младата жена. — Понякога може.

Жената се взираше в стъкления многостен сред блюдото с вода. Бледите ѝ очи се разтвориха широко, почти изпълнени от огромните зеници, а рибешкото ѝ тяло се вцепени, изпънато напред, и старицата трябваше да я подпре, за да не падне.

— Започва да вижда нещо — каза старецът. — Водата и стъклото само помагат за концентриране на вниманието. Майла умее добре да провижда, макар че понякога обърква настояще и бъдеще. Подобни случаи са досадни и създават лоша слава на провидците. Но няма как. От време на време бъдещето изплува тук, във водата, и Майла трябва да каже какво е видяла. Миналата седмица каза на един Хаджия, че ще умре след четири дни. — Старецът се изкиска. — Да бяхте видели каква физиономия направи!

— А каза ли как ще умре? — запита Барънт.

— Да. От нож. Горкият човек цели четири дни не мръдна от дома си.

— Убиха ли го?

— Естествено. Жена му го уби. Волева жена била, казват.

Барънт се надяваше Майла да не провиди нищо от бъдещето му. Животът и без това беше тежък, та нямаше нужда да го влошават и разни мутантски пророчества.

Тя откъсна поглед от ъгловатото стъкло и печално поклати глава.

— Много малко мога да кажа. Не успях да видя как е извършено убийството. Но зърнах гробище и сред него — паметника на родителите ти. Стар паметник, може би отпреди двадесет години. Гробището е в покрайнините на земния град Йънгърстън.

Барънт напрегна памет, но името на града не му напомни нищо.

— Освен това — добави Майла — провидях човек, който знае за убийството. Ако иска, той може да ти разкаже.

— Видял ли е убийството?

— Да.

— Той ли е доносникът?

— Не знам — каза Майла. — Провидях трупа на човек на име Теркалър, а до него стоеше друг мъж. Той се казва Илиарди.

— Той тук ли е, на Омега?

— Да. В момента можеш да го откриеш в Еуфораториума на Малка брадвена улица. Знаеш ли къде е?

— Ще го намеря — каза Барънт.

Той благодари на девойката и предложи да плати за услугата, но тя отказа. Изглеждаше дълбоко опечалена. Когато Барънт се запъти към вратата, тя подхвърли зад него:

— Пази се.

Барънт спря на прага и усети как леден хлад изпълва гърдите му.

— Провидя ли бъдещето ми? — запита той.

— Съвсем малко. Само няколко месеца напред.

— Какво видя?

— Не мога да го обясня — каза Майла. — Онова, което видях, е невъзможно.

— Каж ми какво беше?

— Видях те мъртъв. И все пак съвсем не беше мъртъв. Ти гледаше един труп, разсипан на лъскави къчета. И този труп беше ТВОЯТ.

— Какво означава това?

— Не знам — въздъхна Майла.

* * *

Еуфораториумът се оказа огромно лъскаво заведение, специализирано в продажбата на евтини наркотици и сексуални стимулатори. Обслужваше предимно пеони и местни жители. Барънт усещаше, че това място не подхожда на статуса му, затова побърза да

си пробие с лакти път през тълпата и попита един келнер къде може да открие човек на име Илиарди.

Келнерът посочи с ръка. Барънт погледна към ъгловото сепаре и видя плешив широкоплещест мъж, прегърбен над мъничка чашка танапикита. Приблужи се до него и се представи.

— Много ми е приятно, Сър — изрече Илиарди с цялото уважение, което бе дължен един Местен Жител втора степен да проявява към Привилегирования Гражданин. — С какво мога да ви услужа?

— Искам да ти задам няколко въпроса за Земята — отвърна Барънт.

— Не си спомням кой знае какво — каза Илиарди. — Но колкото знам, е на ваше разположение.

— Спомняш ли си човек на име Теркалър?

— Разбира се. Мършав. Кривоглед. Светът не е виждал злобен тип от него.

— Присъствувал ли си по време на убийството му?

— Присъствувах. Това бе първото, което си спомних след слизането от кораба.

— Видя ли кой го уби?

Илиарди се смая.

— Няма какво да съм виждал. Аз го убих.

С усилие на волята Барънт продължи да разпитва с твърд и спокоен глас.

— Сигурен ли си в това? Абсолютно сигурен?

— Сигурен съм естествено — заяви Илиарди. — И съм готов да се бия срещу всеки, който опита да ми отнеме заслугата. Аз убих Теркалър и ще кажа, че му беше малко.

— А видя ли и мене, когато го убиваше?

Илиарди го огледа внимателно, после поклати глава.

— Не, мисля, че не съм ви виждал. Но не гарантирам. Веднага след убийството на Теркалър всичко ми се замъглява.

— Благодаря — каза Барънт и напусна Еуфораториума.

ГЛАВА 14

Барънт имаше за какво да разсъждава, но колкото повече мислеше, толкова повече се объркваше. Ако Илиарди бе убил Теркалър, то защо бяха пратили Барънт на Омега? Ако бе станала просто съдебна грешка, защо не го бяха освободили след залавянето на убиеца? Защо някой на Земята му приписваше убийство, което не бе извършил? И защо бяха въвели в паметта му фалшиви спомени за това убийство, плътно под слоевете на съзнанието?

Не откриваше отговори на тези въпроси. Но знаеше, че никога не се е чувствувал убиец. Сега поне отчасти имаше доказателство, че наистина не е убиец.

Чувството за невинност променяше всичко. Търпимостта му към местните обичаи взе да се изпарява и той загуби всякакво желание да се пригажда към престъпния начин на живот. Искаше само едно — да избяга от Омега и да се завърне към онова, което законно му се полагаше на Земята.

Но това бе невъзможно. Стражевите кораби денонощно кръжаха над главите на затворниците. И дори ако имаше начин да се убегне от вниманието им, спасението пак щеше да си остане недостижимо. Засега технологията на Омега бе стигнала само до двигателя с вътрешно горене; единствено земните власти разполагаха със звездолети.

Барънт продължаваше да търгува с противоотрови, но липсата на гражданска отговорност започваше да бие на очи. Той не отговаряше на поканите от Магазина за сънища и никога не посещаваше популярните публични екзекуции. Когато наоколо се събираха ревящи тълпи, запътени за веселба в Мутантския квартал, Барънт най-често заявяваше, че има главоболие. Не се включваше в хайките на Кацниден, а веднъж се държа твърде грубо с официален търговски пътник от Клуба за месечна инквизиция. Дори посещенията на чичо Ингемар не го накараха да свърне от несправедния път.

Знаеше, че си дири белята. Очакваше неприятности и тази готовност му доставяше някакво странно удоволствие. В края на краищата на Омега нямаше нищо лошо в закононарушенията — стига да минеш между капките.

* * *

Само след месец му се удаде случай да провери решителността си. Един ден, докато се прибираше към магазина, някакъв тип се блъсна в него сред тълпата. Барънт отстъпи настрана, но онзи го сграбчи за рамото и го завъртя.

— Ти кого блъскаш, бе? — запита непознатият.

Беше нисък и набит. По дрехите личеше, че е Привилегирован Гражданин. Пет сребърни звезди на колана му показваха броя на извършените разрешени убийства.

— Не съм ви блъснал — отвърна Барънт.

— Лъжеш, гадна мутантска подлога!

Тълпата притихна, чувайки смъртното оскърбление. Барънт направи крачка назад и зачака. С бърз, артистичен замах противникът посегна към оръжието си. Но още половин секунда преди да го измъкне от кобура, пистолетът на Барънт вече беше насочен.

Прониза врага точно между очите, после усети раздвижване отзад и се завъртя.

Двама Привилегировани Граждани вадеха топлинни пистолети. Барънт се прицели автоматично, стреля и се метна да подири прикритие зад ъгъла на близкия магазин. Двамата рухнаха. Дъсчената фасада се огъна от удара на куршум и ситни тресчици се впиха в ръката му. Барънт зърна четвърти човек да се цели в него от градинката. С два изстрела повали и него.

И всичко свърши. Само за няколко секунди бе убил четирима души.

Макар да смяташе, че е лишен от склонност да убива, Барънт изпита радост и дори възторг. Бе стрелял единствено за да се защити. С това даваше на търсачите на статус повод за размишления — следващия път нямаше толкова да бързат със стрелбата. Нищо чудно да си изберат по-лесна плячка, а него да оставят на мира.

В магазина го чакаше Джо. Дребният мошеник изглеждаше кисел.

— Видях престрелката — каза той. — Беше много изящно.

— Благодаря — усмихна се Барънт.

— Мислиш ли, че това ще ти помогне? Да не си въобразяваш, че ще те оставят безнаказано да нарушаваш закона?

— Минавам между капките — рече Барънт.

— Ясно. Обаче докога мислиш да я караш така?

— Колкото се наложи.

— Не се надявай — отсече Джо. — Никой не може вечно да нарушава закона и да минава между капките. Само наивници вярват в това.

— Тогава да подбират кого ще пратят срещу мен — каза Барънт и се зае да презарежда иглолъчевия пистолет.

— Няма да стане така, както си мислиш — възрази Джо. — Повярвай ми, Уил, те имат безброй начини да ти видят сметката. Раздвижи ли се законът, няма начин да го спреш. И не разчитай на помощ от приятелката си.

— Познаваш ли я? — запита Барънт.

— Всички познавам — мрачно промърмори Джо. — Имам приятели в правителството. Знам, че им е дошло до гуша от теб. Послушай ме, Уил. Толкова ли ти се умира?

Барънт тръсна глава.

— Джо, можеш ли да посетиш Моера? Знаеш ли как да се свържеш с нея?

— Може би. Защо?

— Искам да ѝ кажеш нещо. Искам да ѝ съобщиш, че не съм извършил убийството, в което ме обвиняват на Земята.

Джо го зяпна.

— Ти да не си полудял?

— Не. Открих човека, който го е извършил в действителност. Той е Местен Жител втора степен на име Илиарди.

— Е, защо трябва да се разчува? — рече Джо. — Няма смисъл да губиш заслугата за убийството.

— Не съм убивал онзи човек — настоя Барънт. — Искам да кажеш това на Моера. Ще ми направиш ли тази услуга?

— Ще ѝ кажа — съгласи се Джо. — Ако успея да я намеря. Виж какво, не забравяй това, дето ти го рекох. Може би още имаш време да замажеш нещата. Иди там на Черна меса или се прояви по някакъв друг начин. Току-виж ти се разминало.

— Може и да направя нещичко — каза Барънт. — Сигурен ли си, че ще предадеш думите ми?

— Ще ги предам — рече Джо и тъжно клатейки глава, излезе от Магазина за противоотрови.

ГЛАВА 15

Три дни по-късно Барънт бе посетен от висок, достолепен старец, който пристъпваше вдървено изпънат, досущ като закачения на колана му церемониален меч. Беше облечен в сако с висока яка, тъмни панталони и лъскави черни ботуши. По дрехите Барънт разбра, че е висш държавен служител.

— Правителството на Омега ви изпраща поздрави — каза служителят. — Аз съм Норинс Джей, заместник-министър на Игрите. Както изисква законът, идвам да съобщя лично за голямото щастие, което ви се падна.

Барънт кимна предпазливо и покани стареца в апартамента си. Но Джей, все тъй изпънат и изискан, предпочете да остане в магазина.

— Снощи бе теглен ежегодният тираж на Лотарията — обяви той. — Вие, Гражданино Барънт, сте един от печелившите. Поздравявам ви.

— Каква е наградата? — попита Барънт. Беше чувал за ежегодната Лотария, но имаше съвсем смътна представа за нея.

— Наградата — обясни Джей — е чест и слава. Името ви ще бъде вписано в държавните архиви. Списъкът на убийствата ви ще се съхранява за поколенията. По-конкретно ще получите от правителството новичък иглолъчев пистолет, а след това ще бъдете награден посмъртно с ордена „Сребърен протуберанс“.

— Посмъртно?

— Естествено — каза Джей. — Орденът „Сребърен протуберанс“ винаги се връчва посмъртно. Но от това честта е още по-голяма.

— Вярвам ви — съгласи се Барънт. — Има ли още нещо?

— Само една дреболия. Като един от спечелилите в Лотарията ще участвувате в символичната церемония на Лова, която бележи началото на Игрите. Ловът, както навярно знаете, олицетворява нашия начин на живот. В Лова виждаме всички сложни фактори на драматичното извисяване и падение, обединени с тръпката на дуела и

възбудата на преследването. Дори на пеоните се разрешава да участвуват в Лова, защото това е единственият празник, който е достъпен за всички и символизира способността на обикновения човек да се издигне над ограниченията на своя статус.

— Ако съм разбрал правилно — каза Барънт, — аз ще бъда сред избраните да бъдат преследвани.

— Да — кимна Джей.

— Но вие казахте, че церемонията е символична. Значи ли това, че никой няма да бъде убит?

— Нищо подобно! — възрази Джей. — На Омега символът обикновено се слива с онова, което символизира. Когато казваме Лов, имаме предвид истински лов. Иначе всичко ще се превърне в празна комедия.

Барънт се замисли над положението. Перспективите не бяха приятни. В честен двубой той имаше отлични шансове да оцелее. Но ежегодният Лов, в който участвуваше цялото население на Тетрахайд, не му оставяше никаква надежда. Би трябвало да очаква подобно коварство.

— Как ме избрахте? — попита той.

— Изборът беше съвършено случаен — отвърна Норинс Джей. — Нищо друго не би било почитено спрямо Жертвите, които дават живота си за величието на Омега.

— Не мога да повярвам, че сте ме избрали току-така.

— Изборът беше случаен — повтори Джей. — Разбира се, той стана по предварително подготвен списък на подходящите кандидати. Не всеки може да бъде Жертва в Лова. Трябва да е проявил значителна издръжливост и майсторство, преди Комитетът на Игрите да го сметне за подходящ кандидат. Да бъдеш Жертва е чест и ние не я присъждаме лекомислено.

— Не вярвам — заяви Барънт. — Вие, от правителството, отдавна ме бяхте взели на мушка. Сега, изглежда, ви паднах в ръцете. Просто и ясно.

— В никакъв случай. Уверявам ви, че нито един от нас не изпитва към вас каквато и да било враждебност. Може да сте чувал глупави слухове за отмъстителни чиновници, но това са просто лъжи. Нарушавахте закона, ала правителството вече няма нищо общо. Сега въпросът ще се решава само от вас и закона.

При думата „закон“ в сините очи на Джей просветна леден блясък. Той се изпъчи и стегна устни.

— Законът — продължи Джей — управлява както престъпника, така и съдията, защото стои високо над тях. Законът е вездесъщ, защото всяка постъпка е или законна, или незаконна. Всъщност бихме могли да кажем, че законът има свой собствен живот и съществува напълно отделно от краткото битие на създанията, които го прилагат. Законът управлява всяка проява на човешкото поведение, следователно, доколкото човекът е законно същество, дотолкова и законът е човечен. А щом е човечен, той досущ като човека си има прищевки. За гражданина, който му се подчинява, законът е далечен и неуловим. За ония, които го отхвърлят и нарушават, законът се надига от мрачната си гробница и тръгва да дири престъпника.

— И затова ли бях избран за Лова?

— Естествено. Ако не ви бяхме избрали по този начин, ревностният и недремещ закон щеше да си намери друг начин за действие, използвайки средствата, с които разполага.

— Благодаря, че ми казахте — промърмори Барънт. — С колко време разполагам, преди да започне Ловът?

— До разсъмване. Ловът започва тогава и свършва призори на следващия ден.

— Какво ще стане, ако не бъда убит?

Норинс Джей се поусмихна.

— Това не се случва често, Гражданино Барънт. Уверен съм, че няма защо да се тревожите.

— И все пак се случва, нали?

— Да. Тия, които оцелеят след Лова, биват незабавно включени в Игрите.

— А ако оцелеят и след Игрите?

— Не се надявайте — дружелюбно подхвърли Джей.

— Ами ако успея?

— Повярвайте ми, Гражданино, няма да оцелеете.

— Въпреки всичко държа да узная какво би станало, ако издържа.

— Тия, които оцелеят след Игрите, вече са над закона.

— Звучи многообещаващо — каза Барънт.

— Никак даже. Дори когато е най-заплашителен, законът си остава ваш защитник. Може да имате малко права, но законът гарантира тяхното спазване. Само законът е причина да не ви убия на място. — Джей разтвори пръсти и Барънт видя на дланта му миниатюрен еднозаряден пистолет. — Законът поставя граници и умиротворява поведението и на закононарушителя, и на пазителя на реда. Не споря, сега законът повелява да умрете. Но всички хора са смъртни. Със своето тромаво и самовглъбено действие законът ви дава известно време, преди да умрете. Имате на разположение цял ден; без закона нямаше да имате нито миг.

— Какво ще стане — настоя Барънт, — ако оцелея след Игрите и застана над закона?

— Над закона има само едно — замислено изрече Норинс Джей. — И това е Черния. Тия, които се издигнат над закона, принадлежат на него. Но би било по-добре човек да умре хиляди пъти, отколкото да падне жив в лапите на Черния.

Барънт отдавна смяташе религиозното преклонение пред Черния за суеверна безсмислица. Ала сега, слушайки тревожния глас на Джей, той започна да се колебае. Може би имаше значителна разлика между ежедневно преклонение пред Злото и истинската поява на самото Зло.

— Но ако имате късмет — каза Джей — ще ви убият бързо. А сега ще приключа разговора с последните указания.

Продължавайки да стиска миниатюрния пистолет, Джей бръкна в джоба си със свободната ръка и извади червен молив. С бързо, тренирано движение той надраска бузите и челото на събеседника си. Преди Барънт да се опомни и да отскочи, всичко беше свършено.

— Това ви белязва като една от Жертвите — каза Джей. — Шарките са неизтриваеми. Ето ви и подаръка от правителството. — Той извади от джоба си иглолъчев пистолет и го остави на масата. — Както казах, Ловът започва на разсъмване. След този миг може да ви убие всеки освен друга Жертва. Вие също можете да убивате. Но препоръчвам да го правите крайно предпазливо. Звукът и блясъкът на игления лъч са издали и погубили не една Жертва. Ако опитате да се криете, не забравяйте да си осигурите втори изход. Помнете, че други хора познават Тетрахайд по-добре от вас. Опитните Ловци са проучили в течение на годините всички възможни скривалища; мнозина Жертви

попадат в капан още през първите часове на празника. Успех, Гражданино Барънт.

Джей тръгна към вратата. Отвори я и отново се обърна към Барънт.

— Бих добавил, че има един, макар и нищожен шанс да опазите живота и свободата си до края на Лова. Но тъй като е забранено, не мога да ви кажа какъв е.

Норинс Джей леко се поклони и излезе.

След упорито миене Барънт откри, че алените шарки по лицето му наистина са неизтриваеми. През дългите вечерни часове той разглоби подарения пистолет и провери частите му. Както бе очаквал, оръжието се оказа дефектно. Захвърли го и взе своя пистолет.

В малка раница приготви запаси за Лова — храна, вода, топче въже, нож, резервни заряди и втори пистолет. После зачака, като въпреки доводите на разума се надяваше Моера и нейната организация да го спасят в последния момент.

Но никой не се яви. Един час преди разсъмване Барънт нарами багажа и напусна Магазина за противоотрови. Нямахше представа какво правят другите Жертви, но вече бе измислил кое място може да бъде свободно от Ловци.

ГЛАВА 16

Всички авторитети на Омега са единодушни, че когато стане Жертва, човек преживява промяна на характера. Ако може да разгледа Лова като абстрактна задача, той би стигнал до някои повече или по-малко обективни изводи. Но типичната Жертва, независимо от интелекта си, не успява да откъсне разума от емоциите. В края на краищата, човек знае, че го гонят. Обзема го паника. Струва му се, че убежището е нейде далеч и дълбоко. Той бяга колкото може по-далече от къщи, укрива се под земята сред лабиринта от канали и шахти. Вместо светлината избира мрак, вместо тълпите — безлюдната пустош.

Опитните Ловци добре познават това поведение. Съвсем естествено те претърсват най-напред тъмните, пусти места, подземните проходи, изоставените складове и сгради. Там откриват Жертвите и ги прострелват с неумолима точност.

Барънт бе помислил за това. Отхвърли първата инстинктивна идея да се укрие в лабиринта от клоаки под Тетрахайд. Вместо това един час преди разсъмване той се упъти право към голямото ярко осветено здание, където се разполагаше Министерството на Игрите.

Когато му се стори, че коридорите са опустели, той бързо влезе, прочете таблото със списъка на канцелариите и изтича по стълбата към третия етаж. Мина край десетина стаи и накрая спря пред вратата с табелка „НОРИНС ДЖЕЙ, ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА ИГРИТЕ“. Ослуша се, после я отвори и влезе.

Старият Джей имаше твърде добри рефлексии. Още преди Барънт да прекоси прага, онзи забеляза алените шарки по лицето му. Веднага отвори чекмеджето и бръкна в него.

Барънт нямаше желание да убива стареца. Той запокити подарения пистолет срещу Джей и го улучи право по челото. Заместник-министърът политна назад, блъсна се в стената и се свлече на пода.

Приведен над него, Барънт се увери, че пулсът му е нормален. Омота стареца с въже, запусти му устата и го прибра на завет под бюрото. Като претършува чекмеджетата, той откри табелка с надпис „НЕ ВЛИЗАЙ, СЪВЕЩАНИЕ“. Закачи я отвън и заключи вратата. После извади пистолета си, седна зад бюрото и зачака събитията.

Разсъмна се и воднистото слънце изплува над Омега. През прозореца Барънт виждаше оживените улици. Трескав карнавален дух бе обзел града и шумотевицата на празничното веселие се нарушаваше сегиз-тогиз от съскането на лъчемет или глухия трясък на огнестрелно оръжие.

До пладне все още не го бяха открили. Барънт надникна през прозореца и видя, че лесно може да се добере до покрива. Приятно беше да разполага с втори изход, както го бе посъветвал Джей.

Към средата на следобеда старецът се свести. След като се побори с въжето, той притихна под бюрото.

Наближаваше вечерта, когато някой почука на вратата.

— Мистър Джей, мога ли да вляза?

— Засега не — отвърна Барънт с надеждата, че имитира успешно гласа на Джей.

— Мислех, че ще ви интересува статистиката на Лова — рече човекът отвън. — Досега Гражданите са убили седемдесет и три Жертви, остават още осемнадесет. Голям напредък в сравнение с миналата година.

— Да, така е — каза Барънт.

— Тая година е нараснал процентът на ония, които се укриват в канализационната система. Неколцина опитаха да блъфират, като си останат у дома. Сега преследваме останалите из обичайните места.

— Чудесно — одобри Барънт.

— Засега никой не е опитал да се измъкне — добави човекът. — Странно, че Жертвите рядко се сецат за това. Но, разбира се, така ни спестяват употребата на машини.

Барънт се запита за какво ли става дума. Да се измъкне? Къде можеше да се измъкне човек? И какви машини употребяваха?

— Вече подбираме резервни кандидати за Игрите — продължаваше онзи зад вратата. — Бих искал да одобрите списъка.

— Имате си глави на раменете — сопна се Барънт.

— Да, сър — каза човекът.

След малко Барънт чу стъпките му да се отдалечават по коридора. Изглежда, подозираше нещо. Разговорът бе траял прекалено дълго, трябваше да го прекъсне по-рано. Може би си струваше да мине в друга канцелария.

Преди да пристъпи към действие, по вратата заудряха тежки юмруци.

— Да?

— Говори Гражданския комитет за претърсване — изрече басов глас. — Отворете доброволно. Имаме основания да подозираме, че вътре се крие Жертва.

— Глупости — заяви Барънт. — Не можете да влезете. Това е държавно учреждение.

— Можем — отвърна басът. — В деня на Лова Гражданите имат свободен достъп до всяко помещение, служба или сграда. Ще отворите ли?

Барънт вече бе изтичал до прозореца. Отвори го и чу зад гърба си как хората отвън блъскат по вратата. Простреля я два пъти, за да им даде повод за размисъл, после изскочи през прозореца.

Още от пръв поглед Барънт видя, че покривите на Тетрахайд са чудесно място за бягство на Жертвите — и следователно тъкмо там не биваше да попада евентуалната Жертва. Лабиринтът от тясно преплетени покриви, комини и кулички сякаш беше създаден специално за преследване, но народът вече се бе изкатерил горе. Щом го зърнаха, всички изреваха възторжено.

Барънт се втурна в отчаян спринт. Ловците тичаха подир него, отстрани се задаваха други. Той прескочи двуметровата пропаст между две сгради, успя да запази равновесие на стръмния покрив и пропълзя към отсрещната стряха.

Паниката го даряваше с крила. Ловците изоставаха. Ако запазеше тази скорост още десет минути, щеше да спечели значителна преднина. Тогава би могъл да слезе от покривите и да потърси по-добро скривалище.

Отпред се появи нова двуметрова пропаст. Барънт я прескочи без колебание.

Приземи се удачно. Но десният му крак хлътна чак до бедрото през прогнилите керемиди. Напрегна се и задърпа с всички сили, но не можеше да намери стабилна опора на стръмния, ронлив покрив.

— Ето го!

Барънт дръпна керемидите с две ръце. Още малко и Ловците щяха да могат да се прицелят. Докато измъкне крака си, щеше да се превърне в удобна мишена.

Когато Ловците се появиха на съседния покрив, Барънт вече беше разнебитил керемидите в кръг от един метър. Измъкна крака си и като не видя друг изход, хвърли се в дупката.

За миг увисна във въздуха, сетне се приземи на крака върху някаква маса, която се разпадна под тежестта му и го събори на пода. Надигна се и видя, че е попаднал в хола на хаджийско жилище. Една старица седеше в люлеещ се стол само на метър от него. Челюстта ѝ бе провиснала от ужас, продължаваше да се люлее машинално.

Барънт чу стъпките на Ловците по покрива. Той мина през кухнята, излезе през задната врата, изтича под плетеница от въжета с простряно пране и прескочи niskия жив плет. Някой стреля по него от прозореца на втория етаж. Погледна натам и видя едно момченце неловко да се цели с тежък лъчемет. Навярно му бяха забранили да ловува по улиците.

Барънт изскочи на улицата и побягна с все сила, докато стигна до пресечка. Мястото му се стори познато. Осъзна, че е попаднал в Мутантския квартал, недалеч от къщата на Майла.

Зад себе си чуваше крясъците на Ловците. Дотича до къщата на Майла и откри, че вратата е отключена.

Всички бяха там — едноокият, плешивата старица и Майла. Влизането му като че не ги изненада.

— Значи са те избрали в Лотарията — каза старият мутант. — Е, очаквахме го.

— И това ли е провидяла Майла? — запита Барънт.

— Не беше необходимо — отвърна старецът. — Лесно можеше да се предвиди, като знаем що за човек си. Храбър, но не и безмилостен. Там ти е грешката, Барънт.

Старецът вече не употребяваше задължителното обръщение към Привилегирован Гражданин — при дадените обстоятелства това също лесно можеше да се предвиди.

— Виждал съм го как става година след година — продължи той. — Ще се изненадаш, ако узнаеш колцина многообещаващи млади мъже като теб рано или късно дотичват задъхани в тази стая и едва

удържат лъчемета си, сякаш тежи цял тон, а от Ловците ги делят само три минути бяг. Те очакват да им помогнем, но мутантите предпочитат да не си дирят белята.

— Затваряй си устата, Дем — подхвърли старицата.

— Изглежда, че ще трябва да ти помогнем — каза Дем. — Не знам защо, но Майла е решила така. — Той се ухили сардонично. — Двамата с майка й мислим, че греши, обаче тя настоява. И тъй като само тя има провидческа дарба, налага се да отстъпим.

— Дори и да ти помогнем — подхвърли Майла, — почти нямаш шанс да оцелееш до края на Лова.

— Но ако ме убият, как ще се сбъдне пророчеството ти? — възрази Барънт. — Нали помниш, че видя да гледам собствения си труп, разсипан на лъскави късчета.

— Помня. Но смъртта ти няма да наруши предсказанието. Ако не ти се случи в този живот, значи просто ще те догони при следващото превъплъщение.

Не звучеше особено утешително.

— Какво да правя? — запита Барънт.

Старецът му подаде наръч дрипи.

— Навличай това, а аз ще се заема с лицето ти. Сега, приятелю, ще се превърнеш в мутант.

Не след дълго Барънт отново се озова на улицата. Беше облечен в дрипи. Под тях стискаше иглолъчевия пистолет, а с другата ръка протягаше чашка за просия. Старецът щедро го бе обработил с розовожълтеникав пластик. Сега лицето на Барънт имаше чудовищно подуто чело и плосък нос, разтеглен почти до скулите. Чертите му бяха изцяло изменени, а издайническите шарки не се виждаха.

Група Ловци изтичаха край него почти без да му обръщат внимание. Барънт взе да се обнадеждава. Беше спечелил безценно време. Последните лъчи на воднистото слънце чезнеха зад хоризонта на Омега. Нощта щеше да му даде нови шансове и с малко повече късмет можеше да се укрие от Ловците до разсъмване. Разбира се, след това го чакаха Игрите, но Барънт нямаше намерение да участва в тях. Ако маскировката успееше да го укрие от цял ловуващ град, нямаше причина да го хванат за Игрите.

Навярно след празника би могъл отново да се появи в местното общество. Ако оцелее след Лова и избегне докрай Игрите, нищо чудно

да получи някаква специална награда. Толкова самонадеяно и успешно закононарушение непременно би трябвало да се поощри...

Отсреща се задаваше нова група Ловци. Бяха петима и сред тях горд и мрачен крачеше Тем Ренд с новата си униформа на Убиец.

— Хей, ти! — кресна един от Ловците. — Виждал ли си да минава Жертва?

— Не, Гражданино — отговори Барънт, свеждайки почитателно глава и леко надигна пистолета под дрипите.

— Не му вярвай — рече друг. — Тия проклети мутанти вечно се правят на ударени.

— Хайде да вървим, ще го открием — обади се трети.

Групата пое по-нататък, но Тем Ренд изостана.

— Сигурен ли си, че не е минавала някоя от Жертвите? — запита той.

— Абсолютно, Гражданино — каза Барънт и се запита дали Ренд не го е разпознал.

Не искаше да го убива, всъщност дори не беше сигурен дали ще спечели в двубоя, защото Ренд имаше дяволски рефлексии. В момента Ловецът беше отпуснал ръката с пистолета, а оръжието на Барънт сочеше право към него. Допълнителната частица от секундата можеше да зачеркне предимството на Ренд в бързина и точност.

Но ако схватката се проточеше, нещата навярно щяха да се усложнят; като нищо можем да загинем и двамата, помисли Барънт.

— Добре де — каза Ренд, — ако случайно видиш някого, кажи му да не се маскира като мутант.

— Защо не?

— Този трик никога не помага задълго — безгрижно обясни Ренд. — Човек печели отсрочка около един час. После доносниците го засичат. Виж, ако мене ме преследваха, сигурно щях да се маскирам като мутант. Само че нямаше да се мотая по улиците. Щях да се измъкна от Тетрахайд.

— Тъй ли?

— Непременно. Всяка година няколко Жертви бягат към планините. Разбира се, властите премълчават това и повечето граждани не го знаят. Но Гилдията на Убийците е съставила пълен списък на всички хитрини, маскировки и бягства, използвани досега. Това е част от дейността ни.

— Много интересно — каза Барънт.

Разбираше, че маскировката не е измамила Ренд. Тем беше добър съсед... и слаб убиец.

— Вярно — продължи Ренд, — от града не се излиза лесно. А и да се измъкне човек, още не е спасен. Трябва да се пази от Ловните патрули, а още по-опасно...

Изведнъж Ренд млъкна. Към тях се приближаваше група Ловци. Ренд кимна любезно и си тръгна.

Когато Ловците отминаха, Барънт стана и закрачи по улицата. Ренд му бе дал добър съвет. Естествено, че някои хора ще бягат от града. Животът сред пустинните планини на Омега би бил извънредно тежък, но всяко изпитание е по-добро от смъртта.

Ако успееше да се добере до градската порта, трябваше да се пази от Ловните патрули. А Тем бе споменал и за нещо по-опасно. Барънт се питаше какво ли е то. Може би специални отряди от тренирани Ловци планинари? Капризният климат на Омега? Смъртоносна флора и фауна? Жалко, че Ренд не довърши изречението.

По мръкнало той стигна до Южната порта. Мъчително прегърбен, Барънт закуцука към стражевия отряд, който преграждаше пътя навън.

ГЛАВА 17

Стражата не му попречи. Цели семейства мутанти бягаха от града да дирят убежище в планините, докато отmine суматохата на Лова. Барънт се прилепи към една от тези групи и скоро бе вече на цяла миля от Тетрахайд, сред ниските хълмове, които описваха полукръг около града.

Там мутантите спряха на бивак. Барънт продължи напред и посреднощ се заизкачва по скалистия, обветрен склон на една от високите планини. Беше гладен, но прохладният чист въздух го ободряваше. Започваше да вярва, че наистина ще доживее до края на Лова.

Отдалече дочу как отряд Ловци шумно обикаля из планината. Без затруднение им убегна в мрака и продължи да се изкачва. Скоро наоколо се възцари тишина, нарушавана само от неуморния шепот на вятъра сред скалите. Часът трябва да беше около два след полунощ — само още три часа до разсъмване.

В ранните утринни часове заваля — отначало лек дъждец, сетне студен порой. Подобно време можеше да се очаква от Омега. Можеха да се очакват и огромните буреносни облаци, прииждащи над планините, тътнещите гръмотевици и ослепително жълтите проблясъци на мълниците. Барънт намери убежище в една плитка пещера и реши, че има късмет, дето все още не е връхлетял температурен спад.

Полузадрямал, той седеше в пещерата и сънливо наблюдаваше склона под себе си, а останките от грима се стичаха по лицето му. Изведнъж в ярката светлина на нова светкавица зърна нещо да се катери нагоре, устремено право към пещерата.

Изправи се с пистолет в ръка и зачака нова светкавица. Ето, тя блесна и сега той различи хладен проблясък на мокър метал, примигващи червени и зелени светлинки, чифт метални пипала, които се вкопчваха в канарите и недораслите планински храсти.

Това бе машина, сродна с онази, срещу която Барънт се бе сражавал в подземията на Съдебното управление. Сега знаеше за какво се е опитвал да го предупреди Ренд. И разбираше защо малцина от Жертвите успяват да се спасят, дори ако се измъкнат от града. Този път действията на Макс нямаше да бъдат хаотични, за да изравнят силите в двубоя. И нямаше да има достъпни предпазители.

Когато Макс наближи, Барънт стреля по него. Лъчът отскочи, без да нарани бронираната метална черупка на машината. Барънт изскочи от пещерното укритие и започна да се катери нагоре.

Машината неуморно го следваше по коварните, влажни плещи на планината. Барънт се опита да я заблуди по едно плато, осеяно с назъбени канари, но Макс не изоставаше. Явно машината се ориентираше по мирис или нещо подобно, навярно беше програмирана да преследва неизтриваемата боя по лицето му.

На един стръмен склон Барънт търкулна няколко камъка срещу машината с надеждата да предизвика лавина. Макс отскочи от поедрите летящи скали, останалите се претъркаляха през него без видим резултат.

Накрая Барънт попадна в безизходица на тясна ъгловата канара с отвесни ръбове. Вече нямаше накъде да се катери. Зачака. Когато машината се извиси пред него, той притисна пистолета към металната черупка и натисна спусъка.

За миг Макс потръпна от мощния заряд на игления лъч. После с един замах помете оръжието и праметна пипалото си около шията на Барънт. Металните намотки се стегнаха. Барънт усети, че губи съзнание. В последната секунда успя да се запита дали хватката ще го удуши, или ще му строши врата.

Внезапно натискът престана. Машината се бе отдръпнала на няколко крачки. Зад нея Барънт различи първите мътни лъчи на зората.

Беше доживял края на Лова. Машината не бе програмирана да убива след разсъмване. Но не го пусна да си върви. Задържа го в плен върху тесния скален ъгъл, докато дойдоха Ловците.

Те върнаха Барънт в Тетрахайд, където бясно аплодиращи тълпи го посрещнаха като герой. След двучасово шествие Барънт и още четирима оцелели бяха отведени в канцеларията на Комитета по наградите. Председателят произнесе кратка трогателна реч за уменията и храбростта, които са проявили всички те, за да оцелеят в Лова. После

им присъди хаджийски звания и връчи на всекиго малката златна обица, символ на статуса.

В края на церемонията Председателят пожела на новите Хаджии лека смърт в предстоящите Игри.

ГЛАВА 18

От Комитета по наградите Барънт излезе под стража. Отведоха го в тъмницата под Арената и след като отминаха ред врати, го заключиха в мрачна килия. Пазачите му казаха да чака търпеливо. Игрите вече били започнали и редът му щял да дойде скоро.

В килията, предвидена за трима затворници, бяха натъпкани девет души. Повечето седяха или лежаха, потънали в непробиваема мълчалива апатия, вече примирени с близката смърт. Но един от тях съвсем нямаше намерение да се примирява. Когато Барънт влезе, той си проправи път към входа на килията.

— Джо!

Дребният мошеник се ухили.

— Печално място за среща, Уил.

— Какво те сполетя?

— Политиката. На Омега тя е опасно занимание, особено по време на Игрите. Мислех, че съм застрахован, но... — Джо сви рамене. — Тази сутрин ме избраха за Игрите.

— Има ли някакъв шанс да се измъкнем?

— Има шанс — отвърна Джо. — Казах на твоята приятелка какво те е сполетяло, тъй че нейните хора може и да сторят нещо. Колкото до мен, очаквам помилване.

— Възможно ли е? — запита Барънт.

— Всичко е възможно. Но по-добре да не се надяваме.

— Какво представляват Игрите?

— Точно каквото можеш да очакваш — каза Джо. — Гладиаторски двубои, битки срещу различни представители на тукашната флора и фауна, дуели с иглолъчево и топлинно оръжие. Чувал съм, че всичко ставало по образа на някакъв старинен английски фестивал.

— И ако някой оцелее, той вече е над закона.

— Точно така.

— Но какво означава да бъдеш над закона?

— Не знам — каза Джо. — Изглежда, че никой не знае това. Узнах само едно — че оцелелите стават плячка на Черния. Предполага се, че не е много приятно.

— Вярвам ти. На Омега много малко неща са приятни.

— Мястото не е чак толкова лошо — възрази Джо. — На теб просто ти липсва необходимата склонност към...

Прекъсна го пристигането на стражевия отряд. За пленниците от килията бе дошло време да излязат на Арената.

— Не те помилваха — подхвърли Барънт.

— Е, това е положението — рече Джо.

Излязоха навън и въоръжената до зъби охрана ги накара да се строят край желязната врата, която делеше тъмницата от главната Арена. Тъкмо преди капитанът на стражата да я отвори, по един страничен коридор дотърча шишкав, добре облечен мъж, размахващ някакъв документ.

— Какво е това? — запита капитанът.

— Писмена гаранция — обясни дебелакът и му подаде листа. — От другата страна ще видите заповед за анулиране. — Той заизважда от джобовете си още хартии. — Това тук е известие за преотстъпване на банкрут, ето ипотека на движим имот, сведение за habeas corpus^[1] и запор върху заплатата.

Капитанът избута шлема си назад и се почеса по ниското чело.

— Никога не съм ви разбирал вас, адвокатите. Какво означава това?

— Че той е свободен — рече дебелакът, сочейки Джо.

Капитанът пое документите, огледа ги озадачено и ги подаде на помощника си.

— Добре де — каза той, — прибирай го. Ама едно време не беше така. Нищо не можеше да спре редовния ход на Игрите.

Триумфално ухилен, Джо прекоси редицата пазачи и застана до дебелия адвокат. Попита го:

— Нямах ли някакви документи за Уил Барънт?

— Нямам — отговори адвокатът. — С неговото дело се занимават други. Боя се, че няма да свършат до края на Игрите.

— Дотогава сигурно ще съм мъртъв — каза Барънт.

— Уверявам ви, че това не ще попречи на правилното съдопроизводство — гордо заяви шишкавият адвокат. — Жив или

мъртъв, ще запазите всичките си права.

— Добре де, хайде да вървим — нареди капитанът на стражата.

— Успех — подвикна Джо.

После колоната затворници прекоси желязната врата и излезе под ослепителните светлини на Арената.

* * *

Барънт успя да издържи двубоите, в които загина една четвърт от затворниците. Оцелелите получиха мечове и бяха изправени срещу най-опасните зверове на Омега. Сред хищниците, с които трябваше да се бият, бяха включени такива като скалогръб и плочконос — бронирани чудовища с огромни челюсти, живеещи из пустинните области далече на юг от Тетрахайд. След гибелта на петнадесетия човек чудовищата издъхнаха. Барънт се сблъска със саунус — черно летящо влечуго от западните планини. Отначало това грозно същество с отровни зъби го притисна зле. Но той откри навреме решението. Престана да се мъчи да промуши жилавата кожа на саунуса и насочи усилията си към ветрилото от пера по опашката му. Когато успя да ги отсече, звярът загуби баланс във въздуха. С трясък се блъсна във високата стена, която делеше бойците от публиката, и след това за Барънт бе сравнително лесно да нанесе последния удар в единственото огромно око на влечугото. Огромната ентусиазирана тълпа, изпълнила стадиона, го възнагради с бурни овации.

Той се върна в килията за резервите и оттам видя как други се бият срещу триподвижки — невероятно бързи твари, не по-едри от плъхове, но зловни като бесни невестулки. Унищожи ги едва петата група затворници. След кратка интерлюдия, оживена с човешки двубои, Арената отново опустя.

Скоро изпълзяха криатини — тромави амфибии с корави черупки. Макар и тежкоподвижни, те бяха напълно защитени от няколко рогови пласта. Тънките камшичести опашки, които им служеха и за антени, неизменно погубваха всеки човек, който дръзваше да се приближи до тях. Барънт трябваше да се бие срещу един от зверовете след като бяха паднали четирима от събратята му по съдба.

Внимателно бе наблюдавал предишните схватки и бе забелязал единственото място, докъдето не стигаха антените. Барънт изчака удобен момент и се метна напред широкия гръб на криатина.

Когато черупката се разцепи и зейна широка паст — защото така се хранеха криатините — Барънт заби меча си в отвърстието. Криатинът издъхна с приятна бързина и тълпата изрази горещо одобрение, обсипвайки Арената с възгласнички.

Победата остави Барънт самотен на окървавения пясък. Другите затворници бяха или мъртви, или прекалено тежко осакатени, за да се бият. Барънт чакаше и се питаше какво ли чудовище е избрал Комитетът по Игрите за следващия тур.

От пясъка изникна самотно пипало, после още едно. Само след секунди на Арената вече растеше ниско, дебело дърво, което разхвърляше наоколо нови корени и филизи, за да придърпва всяка плът, била тя жива или мъртва, към петте малки усти около подножието на дънера. Това беше дървото лешояд, разпространено из североизточните блата и докарано оттам с безброй трудности. Говореше се, че било много уязвимо от огън, но Барънт не разполагаше с нищо, за да го запали.

Стиснал меча си с две ръце, той посече лианите; на тяхно място изникнаха нови. С трескави усилия се мъчеше да не позволи на филизите да го обкръжат. Ръцете му вече тегнеха от умора, а дървото се възстановяваше по-бързо, отколкото Барънт успяваше да го сече. Не виждаше начин да го унищожи.

Единствената му надежда беше в тромавото движение на клоните. Не бяха чак толкова бавни, ала не можеха да се мерят с човешките мускули. Барънт отскочи от ъгъла, към който го изтикваха пълзящите лиани. На двадесетина метра от него се търкаляше полузаровен в пясъка меч. Барънт се хвърли към него и дочу откъм публиката предупредителни крясъци. Усети, че около крака му се омотава лиана.

Отсече я, но нови филизи обвиха китката му. Той заби пети в пясъка и удари двата меча един в друг с надеждата да извлече искра.

Още от първия опит мечът в дясната му ръка се строши на две.

Барънт вдигна парчетата и продължи усилията, докато лианите го влачеха все по-близо към устите. От звънтящата стомана се посипаха искри. Една от тях докосна лианата.

С невероятна бързина лумнаха пламъци. Огънят препусна по лианата към дървото. Петте усти изпищяха, когато пламъците ги обгърнаха.

Ако нещата бяха оставени на самотек, Барънт щеше да загине в пожара, защото Арената беше почти докрай изпълнена с лесно възпламеними лиани. Но пламъците застрашаваха дървените стени около нея. Стражевите отряди на Тетрахайд изгасиха огъня тъкмо навреме, за да спасят както зрителите, така и Барънт.

Разтреперан от изтощение, Барънт стоеше сред Арената и се питаше срещу какво ли ще трябва да се бие тепърва. Но не се случи нищо. След малко от президентската ложа прозвуча сигнал и тълпата ревна възторжено.

Игрите приключваха. Барънт беше оцелял.

Но все още никой не ставаше от мястото си. Публиката очакваше да види участието на Барънт, който бе преминал над закона.

Глух стон на страхопочитание се разнесе над тълпата. Барънт бързо се завъртя и зърна във въздуха да се появява сияйна огнена точка. Тя се изду, пръсна наоколо огнени лъчи и отново ги прибра. Точката бързо растеше, ставаше болезнено ярка. И Барънт си припомни думите на чичо Ингемар: „Понякога Черния ни възнаграждава, като се появява в цялата ужасяваща красота на огнената си плът. Да, племеннико, аз самият бях удостоен да го видя. Преди две години той се яви на закриването на Игрите, а беше се появил и предната година.“

Точката се превърна в жълтеникавочервено кълбо с диаметър около шест метра, което почти докосваше земята в най-ниската си точка. Продължаваше да расте. После изтъня в средата, появи се шийка и над нея сферата стана непроницаемо черна. Сега вече кълбата бяха две, едното бляскаво, другото тъмно, съединени с тънък промеждутък. Пред очите на Барънт тъмната сфера се издължи и очерта незабравимата рогата фигура на Черния.

Барънт се опита да побегне, но чудовищната черноглава форма се стрелна напред и го обгърна. Обви го ослепително светещ вихър, над който надвисваше мрак. Светлината нахлу в главата му и той се помъчи да изпищи. После изгуби съзнание.

[1] Нареждане да се доведе затворник пред съда за изясняване на обстоятелствата по арестуването (лат.). ↑

ГЛАВА 19

Барънт се свести под високия таван на сумрачна стая. Лежеше на нещо меко. Наблизо стояха двама души. Изглежда, спореха.

— Вече просто няма време за изчакване — говореше някакъв мъж. — Ти не схващаш колко напрегнато е положението.

— Докторът казва, че му трябва поне още три дни почивка — отвърна женски глас.

След малко Барънт осъзна, че говори Моера.

— Можем да му отпуснем три дни.

— Ще му трябва време и за инструктажа.

— Нали каза, че е умен. Инструктажът не би трябвало да отнеме много време.

— Може да трае със седмици.

— Невъзможно. Корабът каца след шест дни.

— Ейлан — каза Моера, — вечно прибързваш. Не можем да се справим за толкова малко време. На следващия Кацниден ще сме много по-добре подготвени...

— Тогава положението ще е неудържимо — отвърна мъжът. — Съжалявам, Моера, но или ще използваме Барънт незабавно, или ще трябва да се откажем от него.

— За какво ще ме използвате? — обади се Барънт. — Къде съм? Кой сте вие?

Мъжът се обърна към леглото. В неясното осветление Барънт видя много висок, мършав и прегърбен старец с мънички мустаци.

— Радвам се, че си буден — каза старецът. — Аз съм Свен Ейлан, командир на Втора група.

— Каква е тази Втора група? — запита Барънт. — Как ме измъкнахте от Арената? Да не сте агенти на Черния?

Ейлан се усмихна.

— Не съвсем. Скоро ще ти обясним всичко. Но мисля, че засега ще е най-добре да похапнеш и да пийнеш нещичко.

Влезе медицинска сестра с поднос в ръце. Докато Барънт се хранеше, Ейлан придърпа стол към леглото и започна да разказва за Черния.

— Нашата група — каза той — не може да претендира, че е дала начало на преклонението пред Черния. То, изглежда, е възникнало на Омега спонтанно. Но след като съществуваше, ние взехме да го използваме от време на време. Свещениците проявиха удивителна склонност към сътрудничество. В края на краищата поклонниците на Злото високо ценят всяка поквара. Следователно за един свещеник на Омега няма нищо богохулно в една измамна поява на Черния. Точно обратното, тъй като в православното преклонение пред Злото особено се набляга на лъжовни образи — и най-вече на огромни, огнени, внушителни видения като онова, което те спаси от Арената.

— Как го създавате? — интересува се Барънт.

— С някакви триещи се повърхности и силови полета. За повече подробности ще трябва да питаш инженерите.

— А защо ме спасихте?

Ейлан погледна Моера. Тя сви рамене.

— Бихме искали да те използваме за важна задача — смутено обясни старецът. — Но преди да ти разкажа за нея, мисля, че трябва да узнаеш нещичко за нашата организация. Навярно вече сме възбудили любопитството ти.

— И още как! — заяви Барънт. — Не сте ли нещо като престъпен елит?

— Елит сме — каза Ейлан, — но не се смятаме за престъпници. На Омега са заточени хора от два съвсем различни типа. Има истински престъпници, извършили убийство, палез, въоръжен обир и тъй нататък. Сред такива личности живееше ти. А има и хора, обвинени в престъпни отклонения, като политическа неблагонадеждност, научна ерес и антирелигиозна дейност. От тия хора е съставена нашата организация, която за по-просто наричаме Втора група. Доколкото можем да си припомним и възстановим събитията, престъпленията ни се състоят главно в това, че сме споделяли възгледи, които не съвпадат с общоприетите на Земята убеждения. Били сме антиконформисти. Навярно сме представлявали нестабилен елемент и заплаха за утвърдените власти. Затова са ни заточили на Омега.

— И сте се откъснали от другите заточеници — вметна Барънт.

— Да, налагаше се. Преди всичко, защото истинските престъпници от Първа група не се поддават на контрол. Нито можем да ги ръководим, нито бихме си позволили да приемем тяхното ръководство. Но по-важното е, че ни предстоеше задача, която може да се осъществи само в тайна. Нямахме представа какви приспособления използва стражата за наблюдение на Омега. За да запазим всичко в тайна, трябваше да се укрием вдън земя — буквално. Стаята, в която се намиращ, е на шестдесет метра под повърхността. Крием се и навън излизат само специални агенти като Моера, които подбират за Втора група затворниците, обвинени в обществени и политически престъпления.

— Но не подбрахте мен — каза Барънт.

— Естествено. Ти беше обвинен в убийство и това те нареждаше в Първа група. Обаче поведението ти не беше типично. Ти изглеждаше подходящ кандидат, затова ти помагахме от време на време. Но трябваше да бъдем напълно сигурни, преди да те приемем в групата. Фактът, че не искаше да признаеш обвинението в убийство, говореше в твоя полза. Освен това разпитахме Илиарди след като успя да го откриеш. Очевидно нямаше причини да се съмняваме, че той е извършил убийството, което ти приписват. А още повече ни привличаше високата ти издръжливост, която окончателно се изяви по време на Лова и Игрите. Отчаяно се нуждаехме от човек с твоите способности.

— Какво правите всъщност? — запита Барънт. — Към какво се стремите?

— Искаме да се завърнем на Земята — каза Ейлан.

— Но това е невъзможно.

— Не мислим така. Отдавна изучаваме този въпрос. Въпреки охраната смятаме, че завръщането на Земята е възможно. Ще разберем истината след шест дни, когато трябва да пристъпим към действия.

— По-добре би било да изчакаме още шест месеца — каза Моера.

— Невъзможно. Закъснение от шест месеца би било катастрофално. Всяко общество си има цел, а престъпното население на Омега се стреми към собствената си гибел. Барънт, ти като че се изненада. Не го ли разбираше досега?

— Не бях мислил за това — отговори Барънт. — В края на краищата бях част от това общество.

— Всичко е очевидно — каза Ейлан. — Помисли само за обществените организации — до една обединени около узаконеното убийство. Дори и законът, който ограничава броя на убийствата, започва да се пропуква. Населението живее на ръба на хаоса. Буквално. Вече няма спасение. Единственият начин да опазиш живота си е убийството. Единственият начин да се издигнеш по статус е убийството. Единственото безопасно поведение е да убиваш — все повече и повече, по-бързо и по-бързо.

— Пресилваш! — подхвърли Моера.

— Не мисля. Разбирам, че в местните власти има някаква привидна стабилност, че дори убийството крие някакъв вроден консерватизъм. Но това е илюзия. Не се съмнявам, че всички загиващи общества са поддържали измамната си непоклатимост... чак до края. Колкото до края на тукашното общество, той бързо приближава.

— Колко остава? — запита Барънт.

— Точката на експлозия ще бъде достигната след около четири месеца. Единственият начин да променим това би бил да предложим на населението нова насока, нова цел.

— Земята — каза Барънт.

— Точно така. Ето защо трябва да действваме незабавно.

— Е, не разбирам много от тия работи — каза Барънт. — Но ще се опитам да ви помогна. С радост ще се включа в експедицията.

Ейлан отново се смути.

— Изглежда, че не съм бил достатъчно ясен. Ти ще бъдеш експедицията, Барънт. Ти и единствено ти... Извинявай, ако съм те стреснал.

ГЛАВА 20

Според Ейлан Втора група имаше поне един сериозен недостатък — повечето хора в нея отдавна бяха отминали разцвета на силите си. Разбира се, имаше и по-млади членове, но те почти не се бяха сблъскали с насилието и поради това им липсваше самоувереност. Прикрити в безопасните подземия, повечето от тях никога не бяха натискали с гняв спусъка на лъчемет, никога не им се бе налагало да се спасяват с бягство, никога не бяха попадали в схватките на живот и смърт, които бе издържал Барънт. Те бяха храбри, но незакалени. Охотно бяха предприели експедицията към Земята, но едва ли биха имали шансове за успех.

— И ти мислиш, че аз ще имам шанс? — запита Барънт.

— Така смятам. Ти си млад и силен, сравнително интелигентен и извънредно изобретателен. Имаш висока степен на издръжливост. Ако някой може да успее, вярвам, че това си ти.

— Защо само един човек?

— Защото няма смисъл да пращаме група. Така просто бихме увеличили шанса да ви открият. Използувайки един човек, постигаме максимум безопасност и предимства. Ако успееш, ще получим безценна информация за същността на врага. Ако се провалиш и бъдеш заловен, всичко ще изглежда по-скоро индивидуално начинание, отколкото групов заговор. Все още ще можем да вдигнем Омега на всеобщ бунт.

— Как ще се върна на Земята? — запита Барънт. — Да не би някъде да имате скрит звездолет?

— Не, за съжаление. Планираме да те изпратим към Земята на борда на следващия затворнически кораб.

— Невъзможно.

— Нищо подобно. Ние сме проучили кацанията. Всичко става по една и съща схема. Затворниците излизат навън под стража. Докато ги строят на площада, корабът е беззащитен, макар и хлабаво заобиколен с кордон от стража. За да проникнеш на борда, ще

организираме диверсия. Тя би трябвало да отклони вниманието на охраната за известно време, колкото да се промъкнеш на кораба.

— Дори и да успея, ще бъда заловен веднага след завръщането на пазачите.

— Едва ли — каза Ейлан. — Затворническият кораб е огромна структура с безброй скривалища за един нелегален пътник. В твоя полза е и ефектът на изненадата. Навярно за пръв път в цялата история на Омега се предприема опит за бягство.

— А когато корабът пристигне на Земята?

— Ще бъдеш преоблечен като човек от персонала — каза Ейлан. — Не забравяй, за теб работи неизбежната некадърност на една огромна бюрокрация.

— Дано — каза Барънт. — Да предположим, че съм стигнал успешно до Земята и събера информацията, която ви трябва. Как ще я пратя обратно?

— Ще я изпратиш по следващия затворнически кораб. Смятаме да го превземем.

Барънт морно затърка чело.

— Какво ви кара да мислите, че поне част от това — моето бягство или вашето въстание — може да успее срещу могъщата организация на Земята?

— Длъжни сме да рискуваме. Или ще победим, или заедно с цялата Омега ще хлътнем в бездната на кървава касапница. Не споря, шансовете са против нас, но изборът е един — да рискуваме или да загинем, без да сме опитали нищо.

Моера кимна.

— Освен това положението крие и други възможности. Земното правителство очевидно управлява чрез насилие. Това предполага съществуването на нелегални групи за съпротива. Може би ще успееш да се свържеш с тях. Едновременен бунт и на Земята би накарал правителството да се позамисли.

— Може би — каза Барънт.

— Трябва да се надяваме на най-доброто — каза Ейлан. — С нас ли си?

— Разбира се. Предпочитам да умра на Земята, отколкото на Омега.

— Затворническият кораб пристига след шест дни. През това време трябва да ти предадем информацията, която сме събрали за Земята. Една част са възстановени спомени, друга беше провидяна от мутантите, а останалото възстановихме по логичен път. Това е всичко, с което разполагаме, и се надяваме, че то дава сравнително точна представа за текущото положение на Земята.

— Кога започваме? — запита Барънт.

— Незабавно — отсече Ейлан.

* * *

Барънт мина през общ инструктаж за физическите условия на Земята, за климата и главните населени центрове. След това го изпратиха при полковник Брей, бивш член на земното Космическо командване. Брей му разказа за предполагаемите военни сили на Земята, участващи с голям брой космически кораби в блокадата на Омега, и за очакваното равнище на земното научно развитие. Той даде преценка за числеността на земната армия, за вероятните подразделения на суша, по море и в космоса, за евентуалната им боеспособност. Аджутантът капитан Каръл му прочете лекция за специалните оръжия, вероятните им типове и далекобойност, достъпността им за земното население като цяло. Друг аджутант, лейтенант Дауд, разказа за подслушвателните прибори, предполагаемото им разположение и начините да бъдат избягвани.

След това Барънт се върна пак при Ейлан за политически инструктаж. От него узна, че според общото мнение на Земята навярно цари диктатура. Изучи методите на диктатурата, специфичните ѝ силни и слаби страни, ролята на тайната полиция, употребата на терор, проблемите на доносниците.

Когато свърши, Ейлан прехвърли Барънт на едно дребно човече с очи като мъниста, което му обясни земната система за унищожаване на паметта. Тръгвайки от предположението, че премахването на спомените редовно се използва за смазване на съпротивата, човечето пресъздаде вероятния характер на земното нелегално движение при дадените условия, как би могъл Барънт да се свърже с него и какви възможности биха имали нелегалните.

Накрая му разкриха в пълни подробности плана на Втора група за проникване на кораба.

Барънт посрещна идването на Кацниден с огромно облекчение. До гуша му бе дошло от денонощното зубрене. Предпочиташе прякото действие, каквото и да донесе то.

ГЛАВА 21

Барънт гледаше как след серия маневри корабът заема нужното положение и безшумно се спуска на земята. Обшивката мътно блестеше в лъчите на следобедното слънце — осезаемо доказателство за дългата ръка и мощната хватка на земните власти. Люкът се отвори и надолу се спусна дълга рампа. Обкръжени от тъмничари, затворниците слязоха по нея и се строиха на площада.

Както обикновено почти цялото население на Тетрахайд се бе събрало да зяпа и да приветствува церемонията. Барънт се промъкна през тълпата и застана зад редиците затворници и пазачи. Опипа джоба си, за да провери дали иглолъчевият пистолет е на място. Майсторите на Втора група го бяха изработили изцяло от пластмаса, за да не бъде засечен от металодетектори. Другите му джобове бяха натъпкани с екипировка. Надяваше се да не се наложи да използва нито едно от приспособленията.

Гласът от високоговорителя зачете номерата на затворниците, като в онзи далечен ден, когато Барънт слезе на Омега. Леко подвил колене, той слушаше и чакаше да започне диверсията.

Гръмовният глас приближаваше към края на списъка. Оставаха само десет затворници. Барънт се приведе напред. Гласът продължаваше да гъгне. Още четирима затворници, трима...

Диверсията започна с обявяването на последния номер. Черен облак дим затъмни бледото небе и Барънт разбра, че групата е подпалила празните бараки в квадрат А-2. Зачака.

И мигът дойде. Между двата реда пусти здания избухна страхотна експлозия. Ударната вълна беше потресаваща. Още преди да се посипят отломки, Барънт се втурна към кораба.

Навлизаше в сянката на звездолета, когато отекнаха втората и третата експлозия. Той бързо смъкна местните си дрехи. Под тях беше облечен в точно копие на надзирателска униформа. Без да губи време, побягна към рампата.

Четвъртата експлозия повали Барънт на земята. Той мигом скочи на крака и препусна по рампата. Озова се в кораба. Дочу как отвън командирът на охраната крещи заповеди. Пазачите започнаха да се събират във верига, готови да използват оръжие срещу разбунената тълпа. Отстъпваха към кораба в боен ред.

Барънт нямаше време да слуша. Намираше се в дълъг тесен коридор. Зави надясно и побягна към носа на кораба. Далече зад себе си чу тежката маршова стъпка на надзирателите.

Помисли си, че сега получената информация за звездолета трябва на всяка цена да бъде вярна, иначе експедицията щеше да свърши още преди да е започнала.

Изтича покрай множеството празни килии и стигна до врата с надпис „НАДЗИРАТЕЛИ, ОБЩА ЗАЛА“. Зелената светлинка над нея показваше, че кислородното осигуряване работи. Отмина и спря пред нова врата. Не беше заключена. Зад нея имаше помещение, претъпкано до тавана с резервни части. Барънт влезе и затвори вратата.

Надзирателите маршируваха по коридора. Барънт ги чу как разговарят, докато влизат в общата зала.

— Какви бяха тия експлозии според теб?

— Откъде да знам? Остави ги, тия затворници са смахнати.

— Да можеха, щяха да пръснат цялата планета на парчета.

— Много им здраве.

— Както и да е, нямаше сериозни щети. Преди петнадесет години пак така гръмнаха. Помниш ли?

— Било е преди мен.

— Е, тогава беше по-зле. Загинаха двама пазачи и около стотина затворници.

— Какво избухна?

— Нямам представа. Тия затворници просто обичат да взривяват каквото им падне.

— Додето се усетим, току-виж, решили да взривят и нас.

— Не бой се. С всички тия стражеви кораби...

— Тъй ли мислиш? Както и да е, ще се радвам да се прибера в пропускателния пункт.

— Право казваш. Веднъж да се смъкнем от тоя кораб и да си поживеем като хората.

— Абе, на пропускателния пункт не е зле, но ми се ще да стъпя на Земята.

— Е, не може всичко наведнъж.

Последните пазачи влязоха в общата зала и вратата се захлопна. Барънт зачака. След малко усети, че корабът се разтърсва. Излитаха.

Беше узнал ценни сведения. Очевидно всички надзиратели, или поне повечето от тях, слизаха на пропускателния пункт. Означаваше ли това, че се качват нови пазачи? Навярно. А съществуването на пропускателен пункт подсказваше, че претърсват кораба за избягали затворници. Вероятно претърсването беше през куп за грош, тъй като в цялата история на Омега нито един затворник не бе успял да избяга. И все пак трябваше да измисли как да измами бдителността на стражата.

Но с това щеше да се занимава като му дойде времето. Сега усети как вибрацията отслабва и разбра, че корабът се е откъснал от повърхността на Омега. Той беше на борда, без никой да знае, а звездолетът се отправяше към Земята. Засега всичко вървеше по плана.

* * *

През следващите няколко часа Барънт остана в склада. Чувствуваше се много уморен и ставите започваха да го болят. Въздухът в малкото помещение беше застоял, с дъх на вкиснато. Като се изправи с усилие на крака, Барънт пристъпи към решетката на вентилацията и положи длан върху нея. По тръбите не идваше въздух. Той извади от джоба си малко уредче. Съдържанието на кислород в помещението бързо спадаше.

Предпазливо отвори вратата на склада и надникна навън. Макар да беше облечен в точно копие на надзирателска униформа, знаеше, че не може да мине незабелязан сред хора, които се познават толкова добре. Трябваше да се крие. И трябваше да намери въздух.

Коридорите бяха пуссти. Той мина край общата зала на надзирателите и дочу отвътре бръмченето на приглушени разговори. Отгоре ярко светеше зелената лампа. Барънт продължи по-нататък, като започваше да усеща първите признаци на главозамайване. Уредчето показваше, че съдържанието на кислород в коридора също започва да спада.

Групата бе предположила, че системата за подаване на въздух ще работи из целия кораб. Сега Барънт разбираше, че когато на борда са само надзирателите и екипажът, отпада нуждата от проветрение навсякъде. Въздух щеше да се подава само към малките обитаеми островчета на караулните помещения и секцията за персонала, никъде другаде.

Задъхвайки се, Барънт бягаше по безмълвните коридори. Въздухът ставаше все по-непоносим. Навярно го бяха използвали в общата зала, преди да превключат към корабните кислородни резерви.

Минаваше край отключени врати, но зелените лампички над тях не светеха. В главата му пулсираше тъпа болка, краката му сякаш се превръщаха в желе. Помъчи се да обмисли план за действие.

Секцията на екипажа като че предлагаше най-добри шансове. Корабният персонал може би не носеше оръжие. И дори да бяха въоръжени, нямаше да са толкова подготвени за борба, колкото надзирателите. Може би щеше да успее да задържи някой от офицерите за заложник, може би дори щеше да успее да превземе кораба.

Струваше си да опита. Трябваше да опита.

В края на коридора стигна до стълба. Изкатери се покрай десетина пусти етажа и най-сетне зърна на стената надпис, нанесен с шаблон. „КОНТРОЛНА ЗАЛА“, гласеше той, а стрелката сочеше пътя.

Барънт измъкна от джоба си пластмасовия пистолет и се затътри по коридора. Започваше да губи съзнание. Черни сенки се сгъстяваха и се разсейваха по границите на зрителното му поле. Изпитваше смътни халюцинации, проблясъци на ужас, в които имаше чувството, че стените на коридора се срутват върху него. Осъзна, че е паднал и пълзи на лакти и колене към врата с табелка „КОНТРОЛНА ЗАЛА — вход само за корабни офицери“.

Сякаш сива мъгла изпълваше коридора. За малко тя се разсея и Барънт разбра, че очите му не могат да се фокусират. С усилие се изправи на крака и завъртя ръчката. Вратата започна да се отваря. Той здраво стисна пистолета и опита да се подготви за действие.

Но докато вратата се отваряше, мракът го обгърна окончателно. Стори му се, че зърна изненадани лица, че чу някой да крещи: „Пази се! Въоръжен е!“ После мракът го погълна безвъзвратно и той рухна напред в безкрайно падане.

ГЛАВА 22

Съзнанието му се завърна внезапно и изцяло. Барънт се надигна, седна и видя, че е паднал в контролната зала. Металната врата зад него беше затворена и той дишаше без затруднения. Никъде не се виждаше и следа от екипажа. Сигурно бяха изтичали да търсят надзирателите, предполагайки, че той няма да се свести толкова скоро.

Инстинктивно пое пистолета и се изправи на крака. Внимателно огледа оръжието, после се намръщи и го прибра. Питаше се защо екипажът го е оставил сам в контролната зала, най-важната част на кораба. И защо са го оставили въоръжен?

Опита да си спомни лицата, които бе видял миг преди да рухне на пода. Бяха само неясни спомени, мътни разфокусирани очертания с глухи гласове като насън. Наистина ли бе видял хора тук?

Колкото повече мислеше за това, толкова по-силно се убеждаваше, че е измислил тия хора с гаснещото си съзнание. Тук нямаше никой. Беше сам в мозъчния център на кораба.

Пристъпи към главното контролно табло. То беше разделено на десет части. На всяка имаше редици циферблати, чиито изящни стрелки сочеха загадъчни цифри. На всяка имаше ключове, бутони, реостати и ръчки.

Барънт бавно закрачи край секторите, гледайки съзвездията от примигващи лампички, които покриваха стените чак до тавана. Последният сектор, изглежда, беше нещо като общ контролен блок за всички останали. Сред него имаше екранче с думите: „Координация, Ръчна/Автоматична“. Светеше само половината Автоматична. Имаше подобни екранчета за навигация, наблюдение, предотвратяване на сблъсъци, влизане и излизане от подпространството, влизане и излизане от нормалното пространство, приземяване. Всички бяха включени на автоматика. По-нататък откри огромния екран, който отчиташе хода на полета в часове, минути и секунди. Време до Пропускателен пункт 1 — 29 часа, 4 минути, 51 секунди. Престой 3 часа. Време от Пропускателния пункт до Земята — 480 часа.

Контролното табло примигваше и мъркаше безметежно и самодоволно. Барънт едва превъзможваше чувството, че присъствието на човек в този машинен храм е светотатство.

Той провери въздухопроводите. Бяха включени на автоматично действие и подаваха точно толкова кислород, колкото бе необходим за самотния човек в залата.

Но къде беше екипажът? Барънт разбираше необходимостта звездолетът да се управлява главно от автоматизирана програмираща система. Толкова грамадна и сложна структура задължително трябваше да бъде самостоятелна. Но нали хората я бяха изградили, те бяха съставили програмите. Защо ги нямаше тук да следят таблата, да променят програмата при нужда? Ами ако се наложеше надзирателите да останат по-дълго на Омега? Ако потрябваше да отминат пропускателния пункт и да продължат направо към Земята? Ако станеше необходимо изобщо да променят посоката? Кой превключваше програмите, кой даваше заповеди на кораба, кой беше ръководният разум, направляващ цялата дейност?

Барънт претърси контролната зала. Откри шкаф, пълен с кислородни маски. Взе една, провери я и излезе в коридора.

След дълго лутане стигна до врата с надпис „КАЮТА ЗА ЕКИПАЖА“. Помещението зад нея беше чисто и празно. Леглата бяха подредени в правилни редове, без одеяла и чаршафи. В шкафчетата нямаше нито дрехи, нито каквито и да било лични вещи. Барънт излезе и провери каютите на офицерите и капитана. Никъде не откри следи от скорошно човешко присъствие.

Завърна се в контролната зала. Вече беше ясно, че корабът няма екипаж. Може би земните власти толкова се доверяваха на разписанията и надеждното функциониране на кораба, че бяха сметнали екипажа за излишен. Може би...

Но подобен начин на действие му се струваше твърде странен и рискован. Имаше нещо много загадъчно в тая Земя, която оставя звездолетите да пътуват без човешки надзор.

Реши засега да отложи преценката, докато събере повече факти. За момента трябваше да мисли по проблемите на собственото си оцеляване. В джобовете си имаше хранителни концентрати, но не бе успял да вземе много вода. Щеше ли да намери запаси в този безпилотен кораб? Не биваше да забравя за надзирателите долу, в

общата зала. И трябваше да помисли какво ще стане на пропускателния пункт и как да преодолее трудностите.

Барънт откри, че не се налага да използва собствените си запаси. Машините в офицерската столова все още отпускаха храна и напитки при натискане на бутона. Не знаеше дали ястията са естествени, или синтезирани по химичен път. Бяха вкусни и хранителни, друго не го интересуваше.

Зае се да изследва част от горните етажи, но след като се залута на няколко пъти, реши да не поема излишни рискове. Жизненият център на кораба беше контролната зала и Барънт прекарваше там по-голямата част от времето си.

Откри и илюминатор. Като задействува ръчката, която отваряше стоманените капаци, Барънт надзърна към необятната панорама от звезди сред чернотата на космоса. Безброй светила се разстилаха отвъд границите на най-буйните му фантазии. Загледан към тях, Барънт усети как в душата му се надига могъщ прилив на гордост. Тук беше неговото място, тия безименни звезди бяха неговото наследство.

* * *

Времето за достигане на пропускателния пункт намаляваше, оставаха само шест часа. Барънт гледаше как оживяват нови сектори от контролното табло, как приборите проверяват и променят силите, управляващи кораба, за да го подготвят за кацане. Три часа и половина преди пристигането Барънт направи интересно откритие. Намери централната корабна система за свързка. Включвайки на приемане, можеше да подслушва разговорите в надзирателската зала.

Не узна почти нищо полезно. От предпазливост или пък просто от липса на интерес надзирателите не говореха за политика. Като се изключат дежурствата на затворническия кораб, те прекарваха живота си на пропускателния пункт. Част от приказките им бяха неразбираеми за Барънт. Но той продължаваше да слуша, неудържимо привлечен от всичко, което можеха да кажат тия земни жители.

— Ходил ли си някога да плуваш във Флорида?

— Не обичам солената вода.

— Тъкмо преди да ме мобилизират в Стражата, спечелих трета награда на Дейтънското изложение за орхидеи.

— Като се пенсионирам, ще си купя вила в Антарктика.

— Колко ти остава?

— Осемнайсет години.

— Е, все някой трябва да върши тая работа.

— Да, ама защо тъкмо аз? И защо няма отпуски на Земята?

— Нали си гледал записите, знаеш защо. Престъпността е болест. Заразна е.

— И какво от това?

— Това, че щом работиш с престъпници, рискуваш да се заразиш. Може да пренесеш заразата на Земята.

— Не е честно...

— Няма как. Ония учени си знаят работата. Пък и на контролния пункт не е чак толкова зле.

— Да, ако обичаш всичко да е изкуствено... въздух, семейство, храна...

— Е, не може всичко да е наред. Семейството ти там ли е?

— Искат да се връщат на Земята.

— Разправят, че като изкараш пет години на пункта, вече не можеш да се върнеш. Гравитацията ще ти види сметката.

— Бих рискувал. Стига да можеше...

От тия разговори Барънт разбра, че навъсените надзиратели са човешки същества като затворниците на Омега. Изглежда, повечето пазачи не харесваха работата, която трябваше да вършат. Също като заточениците от Омега те копнееха да се завърнат на Земята.

Остави размислите върху придобитата информация за по-късно. Корабът бе достигнал пропускателния пункт и цялото огромно табло блестеше и тръпнеше, извършвайки последни приготовления за сложните маневри по скачването.

Най-сетне маневрите привършиха и двигателите утихнаха. По свързочната система чу как надзирателите напускат общата зала. Проследи маршрута им по коридорите към рампата. Чу последния да казва, преди да напусне кораба:

— Ето ги и проверяващите. Кажете нещо бе, момчета.

Никой не му отговори. Надзирателите бяха изчезнали и сега из коридорите се разнесе нов звук: тежката маршова стъпка на ония,

които пазачът бе нарекъл проверяващи.

Изглежда, бяха много. Проверката започна от машинните зали и методично се заизкачва нагоре. Ако се съдеше по звуците, те отваряха всяка врата и проверяваха не само помещенията, но и шкафовете.

Стиснал пистолета с потна длан, Барънт се питаше къде би могъл да се скрие на този огромен кораб. Трябваше да предполага, че ще претърсят навсякъде. В такъв случай най-добрият му шанс беше да се промъкне край тях и да намери убежище в някой от вече претърсените сектори на кораба.

Той надяна кислородна маска и излезе в коридора.

ГЛАВА 23

Половин час по-късно Барънт все още не бе измислил как да се промъкне край проверяващите. Те бяха свършили претърсването на подолните нива и се изкачваха към етажа на контролната зала. Барънт ги чуваше как крачат по коридорите. Той продължи да отстъпва на стотина метра пред тях, като се мъчеше да открие сигурно укритие.

В края на този коридор трябваше да има стълба. Можеше да слезе по нея към друг етаж, към вече претърсените части на кораба. Побягна напред, питайки се дали не греши с предположенията за стълбата. Все още имаше съвсем смътна представа за схемата на кораба. Ако грешеше, щеше да се озове в капан.

Достигна края на коридора и стълбата си беше на мястото. Стъпките зад гърба му отекваха все по-наблизо. Той побягна надолу, като се озърташе през рамо.

И налетя с глава напред право върху огромна човешка гърд.

Барънт отскочи назад и насочи пластмасовия пистолет срещу грамадната фигура. Но в последния момент удържа пръста си на спусъка. Това срещу него не беше човек.

Беше високо над два метра, облечено в черна униформа с надпис „ПРОВЕРЯВАЩ — АНДРОИД В 212“. Главата от пластмаса с цвят на маджун беше изкусно изваяна във формата на стилизирано човешко лице. Дълбоко в очите тлееше неестествен червеникав блясък. Грижливо пазейки равновесие, автоматът се люшкеше на двата си крака, гледаше Барънт и бавно пристъпваше към него. Барънт се отдръпна и се зачуди дали игленият лъч може да спре подобно чудовище.

Така и не разбра, защото андроидът го заобиколи и продължи нагоре по стълбата. На гърба му беше нанесено с шаблон „ОТДЕЛ ЗА БОРБА С ГРИЗАЧИТЕ“. Барънт разбра, че този андроид е програмиран да търси само мишки и плъхове. Присъствието на нелегален пътник не му правеше впечатление. Навярно и другите андроиди имаха специализирани програми.

Изчака в един празен склад на долния етаж, докато чу андронидите да напускат кораба. След това изтича пак към контролната зала. Надзирателите не се появиха. Точно по разписанието огромният звездолет напусна пункта. Направление — Земята.

Останалата част от пътуването мина без произшествия. Барънт поспя, хапна и преди корабът да навлезе в подпространството, дълго гледа през илюминатора необятната звездна шир. Опитва да си представи планетата, към която отиваше, но в съзнанието му не изплува никакъв образ. Що за хора строяха огромни звездолети, а не ги заселваха с екипажи? Защо пращаха проверяващи, а в същото време ги надаряваха само с най-тесни и специализирани способности? Защо трябваше да пращат на заточение значителна част от населението си, а после изобщо да не проверяват в какви условия живеят и умират заточениците? Защо беше необходимо да изтриват от паметта на затворниците всички спомени за Земята?

Барънт не откриваше отговор.

Часовниците в контролната зала деловито отмерваха минутите и часовете на полета. Корабът навлезе в подпространството, сетне излезе от него и намалявайки скоростта, описа орбита около един синьо-зелен свят, който Барънт наблюдаваше със смесени чувства. Трудно му беше да повярва, че най-после се завръща на Земята.

ГЛАВА 24

По пладне в един ослепително слънчев ден корабът кацна някъде сред земния Северноамерикански континент. Барънт бе предвидил да изчака с излизането, докато се мръкне, но по екраните на контролната зала просветна старинен и нелеп надпис: „Всички пътници и членове на екипажа да напуснат незабавно. Корабът се подготвя за пълно обеззаразяване. Двадесет минути.“

Не знаеше какво ще е това пълно обеззаразяване. Но след като настоятелно подканваха екипажа да напусне, кислородната маска можеше да се окаже недостатъчна. От двете опасности му се струваше, че по-малката е да напусне кораба.

Членовете на Втора група дълго бяха обмисляли как да бъде облечен Барънт при слизането от звездолета. Първите минути на Земята щяха да бъдат съдбоносни. Никакви хитрини нямаше да му помогнат, ако дрехите му се окажеха очебийно странни, чуждоземни, непознати. Трябваше му типично земно облекло, но групата не беше сигурна какво точно носят земните граждани. Едни искаха Барънт да облече възстановен по приблизителните им оценки цивилен костюм. Други смятаха, че надзирателската униформа, която е носил на борда, ще му помогне и след пристигането на Земята. Лично Барънт се бе присъединил към третото мнение, че един син работен комбинезон най-малко ще се забелязва на космодрума, а и стилът му най-малко би се променил в течение на годините. В градска обстановка подобно облекло би могло да му създаде затруднения, но за това щеше да мисли като му дойде времето.

Той бързо смъкна надзирателската униформа. Под нея беше облечен в лек работен комбинезон. Барънт скри пистолета, сглоби сгъваемата кутия за закуска и като я подмяташе небрежно, тръгна по коридора към рампата. За миг се поколеба дали да не остави оръжието на кораба. Реши да не се разделя с него. Ако се стигнеше до проверка, все едно щяха да го разобличат — с пистолета поне имаше шанс да се изтръгне от лапите на полицията.

Дълбоко си пое дъх, излезе от кораба и тръгна надолу по рампата.

Нямаше нито стража, нито проверяващи, нито полиция, нито армейски части, нито митничари. Изобщо нямаше никого. Далече в края на просторното поле видя редици звездолети, блестящи под слънчевите лъчи. Право пред него имаше ограда с широко отворена врата.

Барънт пресече полето бързо, но без очевидна припряност. Нямаше представа защо всичко е толкова просто. Може би земната тайна полиция разполагаше с по-изкусни средства за проверка на пътниците от звездолетите.

Стигна до вратата. Там нямаше никой, освен някакъв плешив мъж на средна възраст и десетинагодишно хлапе. Те като че чакаха него. Трудно му беше да повярва, че са държавни служители, и все пак кой знае какви бяха земните обичаи? Той мина през портата.

Водейки момчето за ръка, плешивият мъж се приближи към него.

— Извинявайте.

— Да?

— Видях, че слизате от звездолета. Ще разрешите ли да ви задам няколко въпроса?

— Разбира се — каза Барънт, като вдигна ръка към ципа на комбинезона, под който бе скрил иглолъчевия пистолет.

Вече не се съмняваше, че плешивият е полицейски агент. Смущаваше го само присъствието на детето, но то можеше да се окаже кандидат-агент, пратен на тренировка.

— Работата е там — обясни непознатият, — че моето момче Рони пише съчинение за матурата. Темата е „звездолети“.

— И много исках да ги видя — добави Рони. Беше дребничко дете с мършаво, интелигентно лице.

— Искаше да ги види — продължи бащата. — Казах му, че няма нужда, тъй като в енциклопедията има всевъзможни факти и изображения. Но той искаше да ги види.

— Така ще направя хубав увод — подхвърли Рони.

— Естествено — каза Барънт и кимна енергично.

Започваше да се колебае в преценката за мъжа. Прекалено го усукваше, ако наистина беше от тайната полиция.

— На корабите ли работите? — запита Рони.

— Точно така.

— Каква скорост развиват?

— В реалното пространство или в подпространството?

Този въпрос, изглежда, пообърка Рони. Той изпъна напред долната си устна.

— Брей, не знаех, че влизали и в подпространството. — Помисли малко. — Всъщност май не съм наясно какво е това подпространство.

Барънт и бащата се усмихнаха покровителствено.

— Добре де — каза Рони, — каква скорост развиват в реалното пространство?

— Сто хиляди мили в час — изтърси Барънт първото число, което му дойде на ум.

Момчето кимна, бащата също.

— Много са бързи — каза бащата.

— И още по-бързи в подпространството естествено — добави Барънт.

— Естествено — повтори бащата. — Звездолетите са страхотно бързи. Така трябва. Много надалече пътуват. Нали така, сър?

— Много надалече — съгласи се Барънт.

— С каква енергия се движи корабът? — попита Рони.

— Всичко става по обичайните методи — отвърна Барънт. — Миналата година ни монтираха тройни ускорители, обаче те се числят по-скоро към спомагателните източници на енергия.

— Четох за тия тройни ускорители — рече плешивият. — Страхотна работа.

— Бива си ги — дълбокомислено кимна Барънт.

Вече беше сигурен, че този човек наистина е това, за което се представя — гражданин без особени познания за звездолетите, който просто е довел сина си на посещение в космодрума.

— Откъде си набавяте въздух? — запита Рони.

— Произвеждаме си го — каза Барънт. — С въздуха нямаме проблеми. Виж, водата ни създава главоболия. Нали знаеш, тя не може да се сгъстява. Трудно се складира в необходимото количество. Освен това имаме и проблеми с навигацията при излизане от подпространството.

— Какво представлява подпространството? — заинтересува се Рони.

— Всъщност то е друго ниво на реалното пространство. Но всичко това можеш да го намериш в енциклопедията.

— Разбира се, че можеш, Рони — намеси се бащата. — Не бива да губим времето на пилота. Сигурен съм, че той си има много по-важни задачи.

— Аз наистина малко бързам — каза Барънт. — Разходете се, огледайте каквото си искате. Успех със съчинението, Рони.

Барънт се отдалечи и през първите петдесетина крачки по гърба му лазеха тръпки, очакваше всеки миг удара на иглен или топлинен лъч. Но когато се озърна, бащата и синът вече не гледаха към него, а задълбочено изучаваха огромния кораб. Барънт се поколеба, дълбоко разтревожен. Досега всичко, вървеше прекалено лесно. Подозрително лесно. Но нямаше какво друго да прави, освен да продължи.

Пътят се отдалечаваше от космодрума покрай редица складове и водеше към гориста местност. Барънт вървя по него, докато изгуби звездолетите от поглед. После изостави пътя и навлезе в гората. Стигаха му толкова срещи за първия ден на Земята. Не искаше да предизвика съдбата. Смяташе да обмисли положението, да преспи в гората и на сутринта да поеме към някой град.

Проправи си път през гъстите храсталаци към вътрешността на гората. Скоро закрачи в сенките на вековна дъбрава. Наоколо чуруликаха и пърхаха невидими птици, шумоляха дребни животинчета. Далече напред се белееше табела, прикрепена към едно дърво. Барънт тръгна към нея и прочете: „НАЦИОНАЛЕН ПАРК ФОРЕСТДЕЙЛ. ДОБРЕ ДОШЛИ, ЛЮБИТЕЛИ НА ПИКНИКА И КЪМПИНГА.“

Барънт бе малко разочарован, макар от самото начало да разбираше, че не може да има девствен пущинак толкова близо до космодрума. Всъщност на толкова стара и високо развита планета като Земята навярно изобщо не бяха останали девствени области освен съхранените в национални резервати.

Слънцето клонеше към залез и сред дългите горски сенки се разливаше хлад. Барънт намери удобно местенце под клоните на огромен дъб, струпал постеля от шума и легна. Имаше за какво да размисли. Защо например не бяха разположили охрана в една от най-важните допирни точки на Земята — космодрума? Може би мерките за безопасност започваха по-късно, в градовете? Или пък вече се

намираше под надзора на някаква безкрайно изтънчена шпионираща система, която следеше всяко негово движение, за да го арестува едва когато всичко бъде подготвено? Дали пък не си въобразяваше? Дали...

— Добър вечер — изрече някой над дясното му ухо.

Разтърсен от нервен шок, Барънт се хвърли настрана и ръката му се стрелна към пистолета.

— И вечерта наистина е много приятна тук, в националния парк Форестдейл — продължаваше гласът. — Температурата е двадесет и пет и седем десети градуса по Целзий, влажността 23 процента, барометърът не мръдва от седемстотин петдесет и девет милиметра. Вярвам, че опитните туристи вече са разпознали гласа ми. Колкото до онези, които отскоро са обикнали природата, позволете да се представя. Аз съм Дъбчо, вашият клонест приятел. С радост приветствувам всички вас, познати и непознати, в нашата дружелюбна национална гора.

Седнал в неудобна поза сред прииждащия здрач, Барънт се озърташе и се чудеше що за коварство го дебне. Гласът като че наистина долиташе от вековния дъб.

— Радостите на природата — заяви Дъбчо — днес са достъпни и приятни за всекиго. Можете да се наслаждавате на пълно уединение и при все това да бъдете на не повече от десет минути път от обществения транспорт. За ония, които не обичат уединението, предлагаме на нищожна цена обиколка с водач из тия древни поляни. Не забравяйте да разкажете на приятелите си за своя дружелюбен национален парк. Всички удобства на този парк очакват любителите на волните простори.

В кората на дървото се отвори капаче. Отвътре се търкулна навито одеяло, термос и кутия със суха храна.

— Желая ви приятна вечер — каза Дъбчо — сред дивото великолепие във вълшебното царство на природата. А сега Националният симфоничен оркестър под диригентството на Отер Круг ви предлага симфонията на Ернесто Нестрихала „Планински ливади“, запис на Северноамериканската радиокомпания. Говори вашият клонест приятел, дочуване.

От няколко скрити високоговорителя се разнесе музика. Барънт се почеса по главата, сетне реши да взима каквото му дават. Изяде храната, пийна кафе от термоса, разгъна одеялото и си легна.

Сънено си представи цялата гора, озвучена с музика, заредена с храна и напитки, при това на не повече от десет минути път от обществения транспорт. Земята явно полагаше доста грижи за своите граждани. Те навярно обичаха подобни неща. Дали? Нямаше ли всичко да се окаже някакъв огромен коварен капан, устроен за него от властите?

Дълго се превърта от хълбок на хълбок, опитвайки да привикне с музиката. Постепенно тя се сля с шепота на листата и пукота на клоните. Барънт заспа.

ГЛАВА 25

На сутринта дружелюбният дъб му осигури закуска и прибори за бръснене. Барънт закуси, изми се, избръсна се и пое към най-близкия град. Твърдо си беше набелязал целите. Трябваше да си осигури безупречна маскировка и да се свърже с нелегалната съпротива. Когато постигнеше това, трябваше да узнае колкото може повече за земната тайна полиция, армейските части и тъй нататък.

Втора група бе разработила процедурата за постигане на тия цели. Наближавайки покрайнините на града, Барънт се надяваше методите на групата да се окажат успешни. Засега Земята, на която се намираше, твърде слабо напомняше Земята, възстановена от експертите.

Вървеше по безкрайни улици, оградени с малки бели къщички. Отначало му се стори, че всички са еднакви. После откри, че всяка се отличава по една-две дребни архитектурни подробности. Но вместо да придават индивидуалност на къщите, тия дреболии просто подчертаваха монотонните прилики. Докъдето му стигаше погледът се простираха стотици от тези домове, всеки разположен върху квадратче грижливо подрязана трева. Благопристойната им неизменност го потискаше. Внезапно изпита носталгия по смешната, тромава, недодялана индивидуалност, вградена в къщите на Омега.

Стигна до търговски център. Магазините повтаряха стила на жилищата. Бяха ниски, дискретни и почти еднакви. Само внимателен поглед към витрините разкриваше разликата между гастроном и спортен магазин. Барънт мина край малка сграда с табела „РОБОТ ИЗПОВЕДНИК — работно време 24 часа в денонощието“. Изглежда, беше нещо като църква.

Процедурата, предвидена от Втора група за откриване на земните нелегални, беше проста и ясна. Революционерите, казваха те, се срещат преди всичко сред най-потиснатите слоеве на една цивилизация. Бедността поражда недоволство, лишените искат да

получат блага от ония, които ги имат. Следователно най-логичното място за търсене на подривни елементи са бордеите.

Като теория беше добре. Имаше само една пречка — че Барънт не можеше да открие никакви бордеи. Вече с часове обикаляше сред спретнати магазини и приятни къщички, игрища и паркове, грижливо поддържани ферми, после пак къщички и магазини. Нищо не изглеждаше по-добро или по-лошо от другите места.

Привечер едва се влачеше от умора и болки в краката. Доколкото можеше да прецени, не бе открил нищо съществено. Преди да проникне по-дълбоко в земните потайности, трябваше да разпита местните жители. Ходът беше опасен, но неизбежен.

Спря се в притъмняващата вечер край един магазин за облекло и обмисли план за действие. Щеше да се представи за чужденец, наскоро пристигнал в Америка от Азия или Европа. Така би могъл да задава въпроси без прекален риск.

Към него се задаваше човек — пълничък, съвсем обикновен на вид, облечен в кафява делова туника. Барънт го спря.

— Извинете. Аз съм чужденец, току-що пристигнах от Рим.

— Тъй ли? — учуди се човекът.

— Да. Боя се, че не съм съвсем наясно с тукашните обичаи — каза Барънт с тихичък извинителен смях. — Уж търся, а пък не мога да намеря евтини хотели. Ако ми посочите...

— Гражданино, да не сте болен? — запита онзи и лицето му помрачня.

— Нали ви казах, чужденец съм и търся...

— Вижте какво — прекъсна го човекът, — и двамата отлично знаем, че вече изобщо няма чужденци.

— Няма ли?

— Разбира се, че няма. Бил съм в Рим. Там е същото като тук, в Уилмингтън. Същите къщи и магазини. Вече никой не е чужденец.

Барънт не можа да измисли никакъв отговор. Усмихна се нервно.

— Освен това — добави човекът — никъде на Земята няма евтини жилища. Защо да ги има? Кой ще живее в тях?

— Вярно бе, кой? — каза Барънт. — Май съм попрекалил с пиенето.

— Вече никой не пие — заяви непознатият. — Не разбирам. Що за игра е това?

— А вие как мислите, що за игра е това? — запита Барънт, прилагайки похвата, препоръчан от групата.

Човекът го изгледа и сбръчка вежди.

— Мисля, че се досещам. Трябва да сте Възгледник.

— Ммм — неопределено промърмори Барънт.

— Ами да, това е — рече непознатият. — Вие сте от ония граждани, дето все обикалят и разпитват хората за възгледите им. Правят обзори и тям подобни. Така ли е?

— Направихте много разумно предположение — каза Барънт.

— Е, не беше чак толкова трудно. Възгледниците все обикалят и хитруват, за да узнаят възгледите на хората за разни неща. Щях да усетя веднага каква е работата, ако бяхте облечен като Възгледник. — Човекът отново се навъси. — Ама защо сте облечени с други дрехи?

— Току-що се дипломирах — обясни Барънт. — Нямах време да си набавя дрехи.

— О. Добре де, вземете да се облечете както трябва — назидателно каза непознатият. — Иначе как ще узнаят гражданите статуса ви?

— Това беше част от задачата. Благодаря за съдействието, сър. Може би ще имам възможността някой друг път отново да разговарям с вас.

— На ваше разположение съм — каза човекът. После кимна любезно и се отдалечи.

Барънт обмисли разговора и реши, че професията на Възгледник е идеална за него. Тя щеше да му осигури най-важното — правото да задава въпроси, да се среща с хора, да узнае как живее Земята. Разбира се, трябваше да бъде предпазлив, да не разкрива невежеството си. Но ако работеше благоразумно, щеше да опознае тази цивилизация само за няколко дни.

Най-напред трябваше да си купи костюм на Възгледник. Това изглеждаше важно. Лошото беше, че нямаше пари, за да го плати. Групата не бе успяла да създаде дубликат на земните пари, дори не си припомняха как изглеждат.

Но му бяха осигурили средства да преодолее дори това препятствие. Барънт зави настрана и влезе в първия магазин за костюми.

Собственикът беше дребен човечец с порцелановосини очи и дежурна търговска усмивка. Той поздрави Барънт и запита с какво може да бъде полезен.

— Трябва ми костюм на Възгледник — каза Барънт. — Току-що се дипломирах.

— Разбира се, сър. И сте дошъл да го търсите тъкмо където трябва. В по-малките магазинчета най-често разполагат само с облекла за сравнително... ъ... разпространените професии. Но тук, при Жул Уандърсън, имаме конфекция за всичките петстотин и двадесет основни професии, вписани в Алманаха на гражданския статус. Аз съм Жул Уандърсън.

— Много ми е приятно. Имате ли моя размер?

— Убеден съм, че имам — каза Уандърсън. — Какъв костюм ще предпочетете, редовен или специален?

— Редовен ще ми свърши работа.

— Повечето начинаещи Възгледници предпочитат специалния — обясни Уандърсън. — Дребните допълнения, имитиращи ръчна изработка, засилват общественото уважение.

— В такъв случай избирам специалния.

— Да, сър. Макар че, ако изчакате ден-два, ще имаме нов плат — имитация на домашно платно с изкуствено вмъкнати тъкачни дефекти. Само за хора с ярко открит статус. Истински връх на престижа.

— Може би пак ще намина да го видя — каза Барънт. — Засега ми трябва готов костюм.

— Разбира се, сър — отвърна Уандърсън, като стоически прикриваше разочарованието си. — Изчакайте само минутка...

След няколко проби Барънт бе облечен в черен делови костюм с тънко ръбче от бял ширит по реверите. За неопитния му поглед той изглеждаше почти точно копие на другите, които Уандърсън бе изложил за банкери, доставчици, продавачи, счетоводители и тям подобни. Но за Уандърсън, който непрестанно бърбеше за банкерския ревер и сукното на застрахователния агент, разликите бяха също тъй очевидни, както и грубите символи за статус на Омега. Барънт реши, че всичко е въпрос на навик.

— Готово, сър! — каза Уандърсън. — Чудесно ви стои, а платът гарантирано ще изтрае докато сте жив. И всичко само за тридесет и девет и деветдесет и пет.

— Превъзходно. А що се отнася до парите...

— Да, сър?

Барънт се престаши.

— Нямам.

— Нямате ли, сър? Много странно.

— Да, така е — каза Барънт. — Обаче имам някои ценности. — Той извади от джоба си три диамантени пръстена, с които го бе снабдила групата на Омега. — Тия камъни са истински диаманти, както с радост би потвърдил всеки бижутер. Ако се съгласите да задържите един от тях, докато намеря пари за плащането...

— Но, сър — обади се Уандърсън, — диаманти и тям подобни нямат собствена стойност. Загубиха я още през 23-та година, когато Фон Блон написа фундаменталния си труд, който унищожи понятието „стойност на редките предмети“.

— Естествено — каза Барънт.

Нямаше други думи. Уандърсън огледа пръстените.

— Но предполагам, че тези предмети имат сантиментална стойност.

— Разбира се. Те са семейни реликви от много поколения насам.

— В такъв случай — заяви Уандърсън — не бих желал да ви лиша от тях. Моля ви, сър, не възразявайте! Спомените са най-безценното чувство. Не бих могъл да заспя, ако отнема дори частица от семейните ви реликви.

— Ами плащането?

— Ще платите когато можете.

— Искате да кажете, че вярвате на съвсем непознат човек?

— Много ясно. — Уандърсън се усмихна дяволито. — Личи си Възгледникът, опитвате да си приложите похватите, нали? Е, даже малките деца знаят, че нашата цивилизация е основана на безусловното доверие. Първото правило е да вярваме дори на непознатия, докато той окончателно и явно докаже противното.

— Случвало ли се е да ви мамят?

— Разбира се, че не. В наше време не съществува престъпност.

— В такъв случай — запита Барънт, — какво ще речете за Омега?

— Моля?

— Омега, затворническата планета. Сигурно сте чували за нея.

— Мисля, че да — предпазливо изрече Уандърсън. — Е, трябваше да кажа, че престъпността *почти* не съществува. Навярно винаги ще има отделни типове с вродени престъпни склонности, които си личат от пръв поглед. Но съм чувал, че годишно се раждат не повече от десет-дванадесет такива личности сред население от почти два милиарда. — Той се усмихна широко. — Шансовете ми да срещна някой от тях са извънредно малки.

Барънт си помисли за затворническите кораби, които непрестанно сновяха между Земята и Омега, изсипваха живия си товар и се завръщаха за нов. Питаше се откъде ли Уандърсън е получил подобна статистика. Освен това се питаше къде е полицията. Откакто напусна звездолета, не бе виждал военна униформа. Искаше му се да зададе този въпрос, но реши за по-благоразумно да прекрати разпита.

— Много ви благодаря за кредита — каза Барънт. — Ще се върна да платя колкото може по-скоро.

— Разбира се, че ще се върнете — отвърна Уандърсън и дружески стисна ръката му. — Бъдете спокоен, сър. Няма закъде да бързаме.

Барънт благодари и излезе от магазина.

Сега имаше професия. А ако всички бяха лековерни като Уандърсън, значи разполагаше с неограничен кредит. Намираще се на планета, която от пръв поглед изглеждаше утопия. Вярно, утопията още отсега проявяваше известни противоречия. Надяваше се в близките дни да узнае нещо повече за тях.

В края на улицата Барънт забеляза хотел със странното име „Поживей при нас“. Нае на кредит стая за една седмица.

ГЛАВА 26

На сутринта Барънт се осведоми как да стигне до най-близката обществена библиотека. Реши, че трябва да извлече от книгите колкото може повече сведения. Въоръжен с познания за историята и развитието на земната цивилизация, би имал по-добра представа какво да очаква и какво да търси.

Костюмът на Възгледник му осигури достъп до закритите раздели, където се пазеха исторически съчинения. Но книгите го разочароваха. Повечето бяха посветени на древната история на Земята от зората на цивилизацията до началото на атомната ера. Барънт ги прелисти набързо. Докато четеше, в паметта му се завръщаха спомени за отдавна разгръщани книги. Бързо прескочи от антична Гърция и Римската империя към Карл Велики и средновековието, от Норманското нашествие към Тридесетгодишната война, после към кратък обзор на Наполеоновата епоха. Като стигна до световните войни, зачете по-внимателно. Книгата завършваше с избухването на първата атомна бомба. Останалите съчинения по лавиците бяха просто по-разширени варианти на отделни исторически етапи, за които вече бе чел в първата книга.

След дълго търсене Барънт откри тънка книжка, озаглавена „Следвоенната дилема, том 1“ от Артър Уитлър. Тя започваше там, където свършваха останалите — с избухването на атомните бомби над Хирошима и Нагазаки. Барънт седна и зачете внимателно.

Узна за започналата през 1950 година Студена война, когато няколко държави притежавали атомно и водородно оръжие. По това време, твърдеше авторът, сред световните народи вече покълвало семето на масово и нелепо уеднаквяване. Америка яростно се съпротивлявала срещу комунизма. Русия и Китай яростно се съпротивлявали срещу капитализма. Една по една всички световни нации били въввлечени в единия или другия лагер. За осигуряване на вътрешната си безопасност всички държави прилагали най-новите средства за пропаганда и втъпяване на възгледи. За да оцелеят, те

смятали, че се нуждаят от строго придържане към одобрени от правителствата доктрини.

Принуждаването на отделната личност да се пригоди към изискванията ставало както по-строго, така и по-изтънчено.

Военната заплаха отминала. Множеството отделни общества на Земята започнали да се сливат в единна свръхдържава, но вместо да отслабва, натискът за пригаждане ставал все по-моцнен. Това се налагало от продължаващото взривообразно нарастване на населението и безбройните проблеми при обединяването на национални и етнически общности. Появата на разлики във възгледите можела да се окаже гибелна — вече прекалено много групи имали достъп до свръхубийствените водородни бомби.

При тези обстоятелства не можело да се търпи никакво отклонение в поведението.

Най-сетне обединението било постигнато. Завоюването на космоса продължавало — от Луната през планетите към звездите. Но земните нрави и обичаи все повече закостенявали. Обществото било по-непреклонно от най-жестоките монархии на средновековна Европа, то наказвало всяко противопоставяне срещу утвърдените традиции, възгледи и вявания. Тези нарушения на обществените условности се смятали за тежки престъпления наравно с убийството и палежа. Наказвали ги по същия начин. Отново се използвали античните методи на тайната полиция, политическата полиция и осведомителите. За постигане на върховната цел — еднообразието — били впрегнати всички възможни системи и апарати.

А за онези, които се отличавали, съществувала Омега.

Смъртното наказание било отменено отдавна, но човечеството не разполагало нито с място, нито със средства, за да продължи да прибира растящия брой престъпници в претъпканите затвори. Накрая световните лидери решили да прехвърлят тези престъпници в отделен затворнически свят, повтаряйки по този начин решението, прилагано някога от французите в Гвиана и Нова Каледония, а от британците — в Австралия и Северна Америка. Тъй като било невъзможно да управляват Омега от Земята, властите не се и опитали да го сторят. Те просто се погрижили да гарантират, че нито един затворник няма да избяга.

С това завършваше първият том. Авторската бележка в края уточняваше, че том втори ще бъде изследване на съвременната Земя под заглавие „Цивилизация на статуса“.

Том втори не се намираще на лавиците. Барънт попита библиотекаря и узна, че книгата е била унищожена в интерес на обществената безопасност.

Барънт напусна библиотеката и закрачи към кварталната градинка. Седна на една пейка, заби поглед в земята и се помъчи да мисли.

Беше очаквал да завари на Земята нещо като описаното в книгата на Уитлър. Беше готов да срещне полицейска държава, жестоки мерки за сигурност, угнетено население и растящ дух на недоволство. Но това очевидно бе отминало. Досега не бе зърнал поне един-единствен полицаи. Не бе забелязал никакви мерки за сигурност, а хората, които срещаше, не изглеждаха потъпкани и угнетени. Напротив. Сякаш бе попаднал в съвсем друг свят...

Само че година след година корабите пристигаха на Омега със своя товар от затворници с изличена памет. Кой ги арестуваше? Кой ги съдеше? Що за общество ги създаваше?

Трябваше сам да узнае отговора.

ГЛАВА 27

Рано на следващата сутрин Барънт започна изследването. Системата му беше проста. Звънеше на вратите и задаваше въпроси. Предупреждаваше всички, че истинските му въпроси могат да бъдат примесени с уловки или безсмислици, целящи да проверят общото ниво на съзнателност. Откри, че по този начин може да пита каквото и да било за Земята, да изследва противоречиви или несъществуващи теми, при това, без да разкрива собственото си невежество.

Все пак съществуваше опасността някой държавен служител да поиска документите му или полицията да изскочи по най-загадъчен начин тъкмо когато не я очаква. Но нямаше как да избегне този риск. Като започна от началото на Портокаловия булевард, Барънт малко по малко се придвижваше на север и по пътя спираше пред всяка къща. Резултатите бяха противоречиви, както доказва и подборката от работата му:

(Гражданка А. Л. Готрейд, 55-годишна, професия домакиня. Силна, снажна жена, властна, но любезна, с лице от типа „не ми говорете глупости“.)

— Искате да ме питате за класата и статуса? Така ли е?

— Да, госпожо.

— Вие, Възгледниците, вечно разпитвате за класа и статус. Би могло да се очаква, че вече знаете наизуст всичко по въпроса. Е, добре. Днес всички са равни, тъй че съществува само една класа. Средната класа. В такъв случай единственият въпрос е: към кой от слоевете на средната класа принадлежи човек? Висшият, средният или низшият?

— И как се определя това?

— О, по най-различни признаци. По това, как говори, как се храни, как се облича, как се държи в обществото. Маниерите. Костюмът. Върхушката на средната класа винаги си личи по костюма. Не можете да ги сбъркате.

— Ясно. А хората от низшата средна класа?

— Е, преди всичко им липсва творческа енергия. Например ходят облечени в конфекция и не си правят труда да прибавят нещичко към костюма. Същото се отнася и до къщите им. Трудно е да се измисли по-скупна мебелировка, ако мога така да се изразя. Никой не кани на гости подобни личности.

— Благодаря, Гражданко Готрейд. А как бихте определили собствения си статус?

(Едва доловимо колебание.)

— О, никога не съм мислила за това... висша средна класа, предполагам.

(Гражданин Дрейстър, 34-годишен, професия продавач на обувки. Слаб, безобиден мъж, младолик за възрастта си.)

— Да, сър. С Майра си имаме три деца на училищна възраст. Все момчета.

— Можете ли да ми обясните в какво се състои образованието им?

— Учат се да четат, да пишат и да бъдат добри граждани. Вече навлизат в занаятите. Големият си избра семейната професия — обувките. Другите двама стажуват в бакалското дело и в галантерията. Това пък е семеен занаят в рода на жена ми. Освен това учат как да укрепват статуса си и как да прилагат методите за издигане. Горедолу това са откритите уроци.

— Има ли и други уроци, които не са открити?

— Ами естествено, че има закрити уроци. Всички деца ги посещават.

— И какво учат на тия закрити уроци?

— Не знам. Нали казах, закрити са.

— Децата не ви ли разказват за уроците?

— Не. Говорят за щяло и нещяло, само не и за това.

— Нямате ли поне смътна представа какво става по време на закритите уроци?

— Съжалявам, не знам. Предполагам — обаче само предполагам, не забравяйте, — че трябва да е нещо религиозно. За тия работи питайте учителите.

— Благодаря, сър. А как бихте определили статуса си?

— Средна средна класа. Това е извън всякакви съмнения.

(Гражданка Мериджейн Морган, 51-годишна, професия учителка. Висока, костелива жена.)

— Да, сър, мисля, че с това изчерпахме програмата в нашето Малко бежово училище.

— С изключение на закритите уроци.

— Моля, сър?

— Закритите уроци. Не разказахте за тях.

— Боя се, че не мога.

— Защо не, Гражданино Морган?

— Това уловка ли е? Всички знаят, че учителите не се допускат на закритите уроци.

— Кого допускат?

— Децата, разбира се.

— Но кой им преподава?

— Това е работа на правителството.

— Естествено. И все пак кой точно преподава закритите уроци?

— Нямам представа, сър. Не е моя работа. Закритите уроци са древен и уважаван обичай. Онова, което се разглежда в тях, най-вероятно има религиозен характер. Но това е само мое лично предположение. Каквото и да е, не ме засяга. Нито пък вас, младежо, нищо, че сте Възгледник.

— Благодаря, Гражданко Морган.

(Гражданин Едгар Найф, 107-годишен, професия офицер от запаса, пенсионер. Висок прегърбен мъж с бастун и леденосини очи, непомътнели от възрастта.)

— Малко по-високо, моля. Та какво питахте?

— За въоръжените сили. По-специално питах...

— Сега си спомням. Да, младежо, аз бях полковник от Двадесет и първа Северноамериканска космопреносима команда, която беше редовно подразделение на Земния отбранителен корпус.

— И после се оттеглихте от служба?

— Не, службата се оттегли от мен.

— Моля, сър?

— Добре чухте, младежо. Това се случи точно преди шестдесет и три години. Земните въоръжени сили бяха демобилизирани с

изключение на полицията, нея не я броя. Но всички редовни части бяха разпуснати.

— Защо го направиха, сър?

— Нямало с кого да воюваме. Нямало дори от кого да се пазим, поне така ми казаха. Адски глупава история, мене ако питате.

— Защо, сър?

— Защото всеки стар войник знае, че врагът винаги изскача изневиделица. Би могло да се случи и сега. И как ще се оправяме?

— Не може ли да се възстановят армиите?

— Естествено, че може. Но днешното поколение си няма представа що е военна служба. Не са останали командири освен неколцина безполезни дърти глупаци като мен. Ще бъдат необходими години, за да се създаде ефективна, умело командувана войска.

— А междувременно Земята е напълно беззащитна пред евентуална агресия отвън, така ли?

— Да, ако не броим полицейските части. А аз сериозно се съмнявам в тяхната надеждност под неприятелски обстрел.

— Можете ли да ми кажете нещо за полицията?

— Нищо не знам. Никога не съм си блъскал главата по цивилни въпроси.

— Но все пак е допустимо днес полицията да е поела функциите на армията, нали? Да се е превърнала в значителна и дисциплинирана полувоенна сила?

— Възможно, сър. Всичко е възможно.

(Гражданин Мьортин Хонърс 31-годишен, професия словесник. Строен, апатичен мъж със сериозно момчешко лице и права пшениченоруса коса.)

— Значи сте словесник, Гражданино Хонърс?

— Така е, сър. Макар че думата „писател“ би била по-подходяща, ако нямате нищо против.

— Разбира се. Гражданино Хонърс, зает ли сте сега с писане за някое от периодичните издания, които виждам по павилионите за разпространение?

— В никакъв случай! Тях ги пишат некадърни драскачи за съмнителна наслада на долната средна класа. Ако не знаете, ще ви кажа, че преписват разказите ред по ред от творчеството на разни

популярни писатели от двадесети и двадесет и първи век. Тия, които вършат работата, просто заменят прилагателни и наречия. Чувал съм, че понякога по-предприемчиви писачи дръзват да заменят глагол и дори съществително, но това се случва рядко. Издателите на подобни списания не гледат с добро око смелото новаторство.

— Но вие не работите в тази област?

— За нищо на света! Моето творчество няма търговска цел. Аз съм Творчески специалист по Конрад.

— Бихте ли ми казали какво означава това, Гражданино Хонърс?

— С удоволствие. Лично моята творческа област е пресъздаването на произведения от Джоузеф Конрад, автор, живял в доатомната епоха.

— По какъв начин пресъздавате тези произведения, сър?

— Ами в момента съм зает с петото си пресъздаване на „Господаря Джим“. За да го постигна, се потапям колкото може по-дълбоко в атмосферата на оригиналната творба. След това се захващам да я пренапиша така, както би писал Конрад, ако живееше днес. Този труд изисква върховно трудолюбие и извънредна творческа цялост. Един-единствен пропуск може да опорочи пресъздаването. Както виждате, изисква се предварително овладяване на Конрадовия словесен запас, теми, замисли, герои, настроение, похвати и тъй нататък. Всичко това се използва и все пак книгата не може да бъде сляпо повторение. Тя трябва да каже нещо ново точно както би го казал Конрад.

— И успяхте ли?

— Критиците бяха благосклонни, а моят издател ме поощрява по всички възможни начини.

— С какво смятате да се заемете, когато привършите петото си пресъздаване на „Господаря Джим“?

— Най-напред ще си дам дълга почивка. После ще пресъздам някоя от по-дребните творби на Конрад. Може би „Плантаторът от Малата“.

— Разбирам. Характерно ли е пресъздаването за всички изкуства?

— То е целта на всеки истински творец по дух, независимо в коя област е избрал да работи. Уви, изкуството е тежък занаят.

(Гражданин Уилис Уерка, 8-годишен, професия ученик. Весело, чернокосо и мургаво момче.)

— Съжалявам, господин Възгледник, в момента нашите са навън.

— Няма нищо, Уилис. Ще имаш ли нещо против, ако ти задам един-два въпроса?

— Бива. Какво имате под самото, господине? Там, дето прави чупка.

— Сега аз ще задавам въпроси, Уилис, ако не възразяваш... Я кажи, обичаш ли да ходиш на училище?

— Не е зле.

— Какво учиш?

— Ами четене, писане, белези на статуса, уроци по живопис, музика, архитектура, литература, балет и театър. Както навсякъде.

— Ясно. Това е на откритите уроци, нали?

— Аха.

— Посещавах ли и закритите уроци?

— Че как иначе? Всеки ден.

— Съгласен ли си да поговорим за тях?

— Съгласен. Това, дето прави чупка, да не е пистолет? Знам какви са пистолетите. Преди два-три дни едни големи момчета показваха снимки през междучасието и аз надникнах. Пистолет ли е?

— Не. Костюмът не ми стои добре и толкоз. Хайде сега. Би ли ми казал какво правите на закритите уроци?

— Бих ви казал.

— Е, какво?

— Не помня.

— Е, хайде, Уилис.

— Ама наистина, господин Възгледник. Всички влизаме в онази класна стая и след два часа излизаме за почивка. Това е. Нищо друго не помня. Разговарял съм с другите деца. И те не помнят.

— Странно...

— Не, сър. Ако си спомняхме, уроците нямаше да са *закрити*.

— Може би. Спомняш ли си как изглежда стаята и кой преподава закритите уроци?

— Не, сър. Наистина нищичко не помня.

— Благодаря, Уилис.

(Гражданин Кючулейн Дент, 37-годишен, професия изобретател. Превремениво описан мъж с ироничен поглед под тежките клепачи.)

— Аха, точно така. Аз съм изобретател, специализиран по игрите. Миналата година създадох „Триангулирай — или тежко ти!“. Страшно популярна игра. Виждал ли сте я?

— За съжаление, не.

— Хитра игра. Имитира звездолет, загубил ориентация. Играчите получават непълни данни в миниатюрните си компютри, останалите сведения се събират в хода на играта. Вместо наказателни точки има космически злополуки. Повреда в сигналните светлини и тям подобни. Избиваха се да я купуват.

— Изобретявате ли нещо друго, Гражданино Дент?

— Когато бях малък, разработих усъвършенствуван комбайн редосеялка. Предвиждах да бъде около три пъти по-ефикасна от сегашните модели. И представяте ли си, наистина вярвах, че имам шанс да я продам.

— Продадохте ли я?

— Разбира се, че не. По онова време не знаех, че патентното бюро е закрито завинаги с изключение на отдела за игри.

— Ядоса ли ви това?

— Вярно, малко се ядосах. Но скоро осъзнах, че моделите, с които разполагаме, съвсем не са лоши. Няма нужда от по-ефикасни или по-съвършени изобретения. Днес хората са доволни от това, което имат. Освен това новите изобретения биха оказали лоша услуга на човечеството. Раждаемостта и смъртността на земното население са стабилни и има изобилие за всички. Създаването на едно ново изобретение би означавало преоборудване на цяла фабрика. Това би било почти невъзможно, тъй като днес всички фабрики са автоматизирани и самоподдържащи се. Ето защо е наложен мораториум върху изобретенията с изключение на новите игри.

— Какви чувства изпитвате към тази забрана?

— Какви чувства да изпитвам? Просто това е положението.

— Бихте ли искали нещата да се променят?

— Може би. Но като изобретател аз и без това съм зачислен към потенциално нестабилните характери.

(Гражданин Барн Трентън, 41-годишен, професия ядрен инженер, специализация космически проекти. Нервен, интелигентен на вид мъж с печални кафяви очи.)

— Искате да знаете какво правя на работното си място? Съжалявам, че питате, Гражданино, защото не върша нищо, само обикалям из фабриката. Профсъюзният правилник изисква присъствието на един човек за всеки робот или роботизирана операция. Това правя. Просто присъствувам.

— Изглеждате недоволен, Гражданино Трентън.

— Така е. Исках да бъда ядрен инженер. За това учих. А когато завърших, разбрах, че знанията ми са отпреди петдесет години. Дори да изуча онова, което става днес, не бих имал къде да го приложя.

— Защо не?

— Защото в ядрената област всичко е автоматизирано. Не знам дали е известно на широките маси, но е така. От суровината до готовия продукт всичко върви напълно автоматично. Единственото човешко участие в програмата е количественият контрол в зависимост от индекса на населението. А и той е сведен до минимум.

— Какво става, ако се повреди част от автоматичната фабрика?

— Ремонтните работи я поправят.

— А ако те се повредят?

— Тия проклетни машини се ремонтират сами. За мен остава само да седя, да гледам и да попълвам отчети. Смешно положение за човек, който се смята за инженер.

— Защо не се прехвърлите в някоя друга област?

— Няма смисъл. Проверих и разбрах, че всички инженери са в същото положение — наблюдават автоматични процеси, които не разбират. Посочете която и да било област: хранителна промишленост, производство на автомобили, строителство, биохимия, навсякъде е същото. Инженерите или само присъствуват, или изобщо ги няма.

— Отнася ли се това и до космическите полети?

— Естествено. Вече от петдесет години нито един член на Космопилотския съюз не е напуснал Земята. Те сигурно и не знаят как се управлява космически кораб.

— Разбирам. Всички кораби са превключени на автоматика.

— Точно така. Автоматика — завинаги и невъзвратно.

— Какво би станало, ако тия кораби попаднат в непредвидена ситуация?

— Трудно е да се каже. Знаете, че корабите не могат да мислят, те просто изпълняват зададени програми. Ако корабът попадне в ситуация, за която не е програмиран, ще бъде парализиран поне за известно време. Мисля, че са снабдени със системи за избор на най-добрия вариант, които би трябвало да преодоляват непредвидените положения, но те никога не са изпробвани. В най-добрия случай корабът би реагирал мудро. В най-лошия — изобщо няма да се справи. И според мен би било чудесно.

— Сериозно ли говорите?

— Напълно. Втръснало ми е ден след ден да стоя и да гледам как машината повтаря едно и също. Повечето ми познати в професията изпитват същото. Искаме да правим нещо. Каквото и да е. Знаете ли, че преди сто години звездолетите с човешки екипаж са изследвали планетите на далечни слънчеви системи?

— Да.

— Е, това би трябвало да правим и сега. Да продължаваме нататък, да изследваме, да напредваме. Това ни трябва.

— Съгласен съм. Но не смятате ли, че говорите твърде опасни неща?

— Знам. Но честно казано, вече просто от нищо не се боя. Ако искат, нека ме пратят на Омега. И без това тук за нищо не ме бива.

— Значи сте чували за Омега?

— Всички, които работят около звездолетите, знаят за Омега. Само това вършат нашите кораби — кръжат между Омега и Земята. Ужасен свят. Лично аз мисля, че за всичко са виновни свещениците.

— Свещениците ли?

— Абсолютно. Тия лицемерни тъпаци с безконечните им брътвежи за Църквата на Въплътения Дух човешки. Направо да му се прище на човек поне мъничко зло...

(Гражданин отец Бьорен, 51-годишен, професия свещеник. Достопепен възпълен мъж, облечен в шафранова роба и бели сандали.)

— Точно така, синко, аз съм абат от местния клон на Църквата на Въплътения Дух човешки. Нашата църква е официалната и единствената религиозна организация на земното правителство.

Нашата религия говори от името на всички земни народи. Съставена е от най-добрите елементи на всички предишни религии, били те разпространени или не, изкусно сплотени в една обща всеобхватна вяра.

— Гражданино абат, не е ли неизбежно възникването на принципни противоречия между различните религии, от които е изградена вашата вяра?

— Така беше. Но основоположниците на днешната ни църква изхвърлиха всички противоречия. Ние желяхме съгласие, а не разединение. Запазваме само някои колоритни особености на тия някогашни велики религии, особености, към които са привързани някои хора. В нашата църква никога не е имало разкол, защото проповядваме всевътримост. Човек може да вярва в каквото си иска, стига да почита светостта на Въплътения Дух човешки. Защото, виждате ли, нашата вяра е истинско преклонение пред Човека. А духът, който признаваме, е духът на божественото и свято Добро.

— Бихте ли ми дали определение за Доброто, Гражданино абат?

— Разбира се. Доброто е онази вътрешна сила, която ни вдъхновява за дела, постигани с подчинение и смиреност. Преклонението пред Доброто задължително е преклонение и пред самия себе си — следователно единствено то е непогрешимо. Онова „аз“, което обожаваме, е идеалното обществено същество: човекът, който се задоволява със своята ниша в обществото, но е готов творчески да използва възможностите за повишаване на статуса. Доброто е милосърдно, тъй като отразява безгрешно любещата и добросърдечна вселена. Доброто непрестанно променя формите си, макар да се явява пред нас в неизменната... Малко странен ми изглеждате, младежо.

— Извинявайте, Гражданино абат. Мисля, че съм чувал тази проповед, или поне нещо много близко до нея.

— Където и да я чуете, тя си остава вярна.

— Естествено. Още един въпрос, сър. Можете ли да ми разкажете за религиозното възпитание на децата?

— Този дълг са поели вместо нас роботите изповедници.

— Да?

— Идеята е възникнала от древните суеверни представи, наречени трансцендентален фройдизъм. Роботът изповедник възпитава

както децата, така и възрастните. Той изслушва затрудненията им в ежедневния контакт със социалната матрица. Той е техен постоянен приятел, обществен наставник, религиозен съветник. Тъй като са работи, изповедниците могат да дават точни и неизменни отговори на всички въпроси. Това допринася за великото дело на Съгласието.

— Разбирам, че допринася. А какво правят свещениците?

— Наглеждат роботите изповедници.

— Присъствуват ли тези работи на закритите уроци?

— Въпросът не е от моята компетенция.

— Присъствуват, нали?

— Честно казано, не знам. На закритите уроци не се допускат нито абати, нито каквито и да било възрастни.

— По чия заповед?

— По заповед на шефа на Тайната полиция.

— Ясно... Благодаря, Гражданино абат Бьорен.

(Гражданин Ениън Дравивян, 43-годишен, професия държавен служител. Мъж с остро лице и присвити очи, състарен и прегърбен преждевременно.)

— Добър ден, сър. Казвате, че работите за правителството?

— Правилно.

— За щатското правителство или за федералното?

— И за двете.

— Разбирам. И отдавна ли се занимавате с тази професия?

— Около осемнадесет години.

— Добре, сър. Имате ли нещо против да ми кажете в какво точно се състои работата ви?

— Съвсем не. Аз съм шеф на Тайната полиция.

— Вие сте... разбирам, сър. Много интересно. Аз...

— Не посягайте към пистолета, бивш гражданино Барънт. Уверявам ви, че той няма да работи в специално изолираната зона около тази къща. А ако го извадите, ще пострадате.

— Как?

— Имам си начини за защита.

— Откъде узнахте името ми?

— Разбрах за вас едва ли не в мига, когато стъпихте на Земята. Ние, знаете, също не сме чак толкова боси. Но вътре ще поговорим по-

спокойно. Няма ли да влезете?

— Май ще е по-добре да откажа.

— Боя се, че нямате избор. Хайде, Барънт, аз не хапя.

— Арестуван ли съм?

— Разбира се, че не. Просто ще си побъбрим. Точно така, сър, насам. Настанете се удобно.

ГЛАВА 28

Дравивян го въведе в просторна стая с орехова ламперия. Лакираните мебели от тежко черно дърво бяха покрити с изящна дърворезба. Високото правоъгълно писалище изглеждаше старинно. Едната стена беше изцяло покрита с тежък гоблен. Избелелите му краски обрисоваха средновековна ловна сцена.

— Харесва ли ви? — запита Дравивян. — Цялата мебелировка е дело на моето семейство. Жена ми изкопира гоблена от оригинала в музея „Метрополитен“. Двамата ми сина помагаха в изработката на мебелите. Искаха нещо старинно в испански дух, но по-удобно от обичайните древни предмети. Постигнахме го с лека промяна на очертанията. Моят личен принос не бие на очи. Специалист съм по музика от бароковия период.

— И по полицейско дело — подхвърли Барънт.

— Да, и по него. — Дравивян му обърна гръб и замислено се вгледа в гоблена. — За полицията ще говорим като му дойде времето. Кажете ми най-напред какво мислите за тази стая?

— Много е красива — отговори Барънт.

— Да. И?

— Ами... не мога да преценя.

— Трябва да прецените — настоя Дравивян. — В тази стая виждате миниатюрно копие на земната цивилизация. Кажете какво мислите за нея?

— Струва ми се безжизнена — каза Барънт.

Дравивян обърна глава към него и се усмихна.

— Да, думата е подходяща. Навярно би било по-точно да се каже самодоволна. Това е стая с висок статус, Барънт. Много творчество е било вложено в артистичното усъвършенствуване на древните първообрази. Моето семейство претвори късче от испанското минало, както други претворяват късчета от миналото на маите, древните американци или полинезийци. И все пак вградената пустота бие на очи. Година след година автоматизирани фабрики произвеждат за нас

едни и същи стоки. Тъй като всички ги имат, налага се да усъвършенствуваме фабричния продукт, да го бродираме, да се самоизразяваме и да показваме ранга си чрез него. Такава е Земята, Барънт. Нашата енергия и сръчност се насочват към дълбоко упадъчни цели. Покриваме с резба старинни мебели, тревожим се за ранг и статус, а междувременно границите на далечните планети остават неизследвани и непокорени. Отдавна престанахме да се стремим към космоса. Стабилността винаги носи опасност от застои и ние не успяхме да избегнем тази опасност. Толкова плътно се сляхме с обществото, че всяка индивидуалност трябваше да се отклони към най-безобидните цели, да се обърне навътре, да се опази от всяко смислено самоизразяване. Мисля, че откакто сте на Земята, успяхте да видите доста примери за това.

— Успях. Но не съм очаквал да го чуя от шефа на Тайната полиция.

— Аз съм необикновен човек — подигравателно се усмихна Дравивян. — А и Тайната полиция е необичайна организация.

— Навярно е много експедитивна. Как узнахте за мен?

— Това всъщност беше съвсем просто. Повечето земни жители още от детство са приучени на грижа за обществената безопасност. Част от общата култура, така да се каже. Почти всички, с които се срещяхте, долавяха, че във вас има нещо много нередно. Бяхте очевидно неуместен, като вълк в овче стадо. Хората го забелязваха и съобщаваха пряко на мен.

— Добре — каза Барънт. — А сега какво?

— Най-напред бих искал да ми разкажете за Омега.

Барънт разказа на полицейския шеф за живота си на затворническата планета. Дравивян кимаше и по устните му играеше едва доловима усмивка.

— Да, всичко е почти както очаквах — каза той. — На Омега се е случило същото, както в някогашна Америка и Австралия. Разбира се, има и разлики, вие бяхте много по-сигурно откъснати от родния свят. Но във вас е възникнала същата свирепа енергия, същият напор и безмилостност.

— Какво ще правите? — запита Барънт.

Дравивян сви рамене.

— Всъщност няма значение. Предполагам, че бих могъл да ви убия. Но това не ще попречи на вашата група да изпрати от Омега нови разузнавачи или да превземе някой от затворническите кораби. Щом започнат да нанасят удари, жителите на Омега рано или късно ще открият истината.

— Каква истина?

— Вече би трябвало да ви стане ясно — каза Дравивян. — Земята не е воювала от около осемстотин години. Стражевите кораби около Омега са чиста заблуда. Звездолетите са напълно автоматизирани, пригодени за условията отпреди няколко века. С една решителна атака лесно можете да завладеете някой звездолет, после ще се предадат и останалите. И тогава нищо не ще попречи на затворниците да се върнат на Земята, а Земята няма с какво да се сражава срещу тях. Би трябвало да разберете, че това е причината да лишаваме от памет всички осъдени, преди да напуснат планетата. Ако помнеха, уязвимостта на Земята би била болезнено очевидна.

— Щом сте знаели всичко това, защо ръководството ви не е сторило нещо?

— Отначало имахме такива намерения. Но зад намеренията нямаше истинска воля. Предпочитахме да не мислим за лошото. Приемахме, че статуквото ще се запази завинаги. Не искахме да мислим за деня, когато затворниците ще се завърнат на Земята.

— Какво ще предприемете вие и вашата полиция? — запита Барънт.

— И аз съм камуфлаж — отвърна Дравивян — Нямам полиция. Званието „шеф“ е само почетно. Вече цял век Земята не е изпитвала необходимост от полиция.

— Ще изпитате, като си дойдат заточениците от Омега — обеща Барънт.

— Да. Пак ще има престъпност и други сериозни неприятности. Но мисля, че в края на краищата ще образуваме здрава сплав. Вие от Омега носите устрема, амбицията за овладяване на звездите. Мисля, че се нуждаете от известна стабилност и творчески сили, които може да ви предложи Земята. Каквито и да са резултатите, обединението е неизбежно. Ние тук прекалено дълго живяхме като в сън. Ще ни трябват крути мерки, за да се събудим. — Дравивян стана от стола. —

А сега, след като съдбите на Земята и Омега изглеждат решени, мога ли да ви предложа нещо разхладително?

ГЛАВА 29

С помощта на полицейския шеф Барънт се промъкна на кораба, който трябваше да потегли за Омега, и остави там писмо. В него описваше условията на Земята и настояваше за незабавно действие. След като успешно се справи с това, Барънт беше готов за последната си задача — да открие съдията, който го бе осъдил за неизвършено престъпление, и лъжливия доносник, който го бе посочил на съдията. Знаеше, че щом ги намери, ще запълни зеещите празноти в паметта си.

Потегли с нощния експрес за Йънгърстън. Подозрителността, изострена от живота на Омега, не го оставяше на мира. В цялата тази великолепна простота трябваше да има някакво коварство. Може би щеше да го открие в Йънгърстън.

Пристигна призори. На пръв поглед редиците спретнати къщички изглеждаха съвсем като във всеки друг град. Но за Барънт те бяха различни, болезнено познати. Той си *спомняше* този град и за него монотонните къщи имаха индивидуалност и смисъл. Беше се родил и израснал тук, в този град.

Ето магазина на Гротмейр, а отсреща — къщата на Хевънинг, местния шампион по вътрешна украса. Ето дома на Били Хавлок. Били беше най-добрият му приятел. Някога двамата мечтаеха да станат космонавти, дружбата им продължи и след училище... чак до присъдата на Барънт.

Ето и къщата на Ендрю Теркалър. А на другата пресечка — училището, което бе посещавал. Спомняше си уроците. Спомняше си как всеки ден минаваха през вратата, водеща към закритата класна стая. Но все още не можеше да си спомни какво е научил там.

Ето тук, край двата огромни бряста, бе станало убийството. Барънт закрачи натам и си припомни всичко. Тогава се прибираше у дома. От края на улицата дочу писък. Обърна се и някакъв човек — Илиарди — пробяга покрай него и му подхвърли нещо. Барънт го хвана инстинктивно и откри, че държи забранено оръжие — пистолет.

Още няколко крачки и погледът му попадна върху изкривеното мъртво лице на Ендрю Теркалър.

Какво стана после? Смут. Паника. Чувството, че някой го гледа как стои над трупа с оръжие в ръка. Там, в края на улицата, беше убежището.

Той тръгна към него и разбра какво е — кабинка на робот изповедник.

Барънт влезе в кабинката. Вътре беше тясно и из въздуха се носеше лек мирис на тамян. Имаше само един стол. Срещу него — сложно, ярко осветено табло.

— Добро утро, Уил — изрече таблото.

Чувайки тихия машинен глас, Барънт усети как изведнъж го облива вълна от безпомощност. Сега си го спомняше. Този безстрастен глас знаеше всичко, разбираше всичко и не прощаваше нищо. Някога този изкусно създаден глас му заговори, изслуша го и накрая отсъди. В съня си го бе въплътил в образа на съдията човек.

— Помниш ли ме? — запита Барънт.

— Разбира се — отвърна роботът изповедник. — Ти беше от моята енория, преди да заминеш за Омега.

— Ти ме изпрати там.

— За убийство.

— Но аз не го бях извършил! — възкликна Барънт. — Не бях убиец и ти трябва да си го знаел!

— Знаех, естествено — каза роботът. — Но моите права и задължения са строго определени. Аз съдя не по интуиция, а по доказателства. Според закона роботите изповедници трябва да отмерват само тежестта на конкретните доказателства, които им се представят. При наличие на съмнение те са длъжни да осъждат. Всъщност самото наличие при мен на човек, обвинен в убийство, трябваше да се приема като важен довод за вината му.

— Имаше ли доказателства срещу мен?

— Да.

— Кой ги представи?

— Не мога да разкрия името му.

— Длъжен си! — настоя Барънт. — На Земята настават нови времена. Затворниците се завръщат. Знаеше ли това?

— Очаквах го — каза роботът изповедник.

— Трябва да знам името на доносника — каза Барънт.
Той извади иглолъчевия пистолет и пристъпи към таблото.
— Машините не се поддават на принуда — подхвърли роботът.
— Казвай името! — изкрещя Барънт.
— В твой интерес е да мълча. Опасността би била прекалено голяма. Повярвай ми, Уил...

— Името!

— Много добре. Ще намериш доносника на „Мейпъл стрийт“ 35. Но най-сериозно те съветвам да не ходиш там. Ще загинеш. Ти просто не знаеш...

Барънт натисна спусъка и тънкия лъч срязва таблото. Сложната плетеница от проводници се разпадаше, светлинките примигваха и гаснеха. Накрая всичко помръкна и над таблото се надигнаха тънки ивици сив пушек.

Барънт напусна кабинката. Прибра пистолета в джоба си и закрачи към „Мейпъл стрийт“.

* * *

И по-рано бе идвал тук. Познаваше тази улица, която стръмно се изкачваше по хълма сред дъбове и кленове. Тия улични лампи бяха негови стари приятели, онази пукнатина между паветата беше някогашен ориентир. Ето къщите, натежали от спомени. Те сякаш напрегнато се скланяха към него, като зрители, които чакат последното действие на някаква почти забравена драма.

Спря пред номер 35. Тишината, надвиснала над тази простичка къщичка с бели капаци на прозорците, му се стори зловеща. Той извади пистолета от джоба си в търсене на увереност, която знаеше, че не ще намери никъде. После пристъпи по чистите плочки и побутна входната врата. Тя се отвори. Барънт прекрачи прага.

Различни неясните очертания на лампи и мебели, мътно проблясваща картина на стената, статуетка на абаносов пиедестал. Стиснал здраво пистолета, той мина в съседната стая.

И се изправи пред доносника.

Гледайки лицето на доносника, Барънт си припомняше. Сред бурния потоп на паметта видя себе си, малко момченце, да влиза в

закритата класна стая. Отново чуваше ласкавото бръмчене на апаратите, гледаше как бляскат и примигват красиви светлинки, чуваше шепота на увещаващия механичен глас. Отначало гласът го изпълваше с ужас, онова, което му внушаваше, беше немислимо. После той бавно привикна към него, привикна към всички странни неща, които ставаха в закритата класна стая.

Той се учеше. Машините проникваха към най-дълбоките нива на подсъзнанието. Те преплитаха уроците с основните човешки стремежи, изплитаха гоблен от внушеното поведение и инстинкта за самосъхранение. Преподаваха, после блокираха осъзнатия спомен за уроците, запечатваха го... и спояваха всичко в едно цяло.

На какво го учеха? *За благо на обществото трябва сам да си бъдеш полицай и свидетел. Трябва да поемеш отговорност за всяко престъпление, което допуснеш, че можеш да извършиш.*

Лицето на доносника го гледаше безстрастно. Това бе собственото му лице, отразено в стенното огледало.

Той сам бе донесъл за себе си. През онзи ден, когато стоеше с пистолет в ръка и гледаше мъртвеца, привичните подсъзнателни процеси взеха надмощие. Вечното чувство за вина беше прекалено силно, за да му се противопостави, подобие на вина се превърна в реалност. Той тръгна към кабинката на робота изповедник и там даде пълни и унищожителни доказателства против себе си, обяви се за най-вероятния виновник.

Роботът изповедник издаде задължителната присъда и Барънт напусна кабинката. Добре обучен от закритите уроци, той сам се постави под стража и потегли към най-близкия център за обработка на съзнанието в Трентън. Вече го обхващаше частична амнезия, програмирана и задействувана от онова, което ставаше в закритата стая.

Изкусните андроиди техници в центъра за обработка на съзнанието се постараха да довършат амнезията, да изтрият и последната следа от спомен. Като стандартна предпазна процедура срещу евентуално възстановяване на паметта, те вградиха в подсъзнанието му имитация на престъплението. А правилниците изискваха тази имитация да включва и убеденост в дългата ръка на всемогъщата Земя.

Когато всичко свърши, превърнатият в робот Барънт излезе от центъра, качи се на специалния експрес до затворническият космодрум, качи се на изгнаническият звездолет, влезе в килията и затвори вратата между себе си и света. После заспа, докато отминат пропускателния пункт, където се качваха надзирателите и събуждаха затворниците за пристигането на Омега...

Сега, докато гледаше собственото си лице в огледалото, в съзнанието му изплува последният подсъзнателен урок в класната стая:

Личността не бива в никакъв случай да осъзнава уроците на закритата класна стая. Ако те се разкрият, човешкият организъм трябва незабавно да пристъпи към самоунищожение.

Вече знаеше защо толкова лесно бе покорил Земята — защото всъщност не бе покорил нищо. Земята не се нуждаеше от сили за сигурност, тъй като полицаят и палачът бяха присадени в съзнанието на всеки човек. Под повърхността на кротката и добродушна земна култура се криеше самостоятелна механична цивилизация. Знанието за тази цивилизация се наказваше със смърт.

И тук, в този миг, започна истинското сражение за Земята.

Втълпените схеми за поведение, преплетени с основните жизнени инстинкти, заставиха Барънт да вдигне пистолета и да го насочи към главата си. Ето за какво бе опитал да го предупреди роботът изповедник, ето какво бе провидяла младата мутантка. Помладият Барънт, приучен към абсолютно и сляпо подчинение, трябваше да се самоубие.

По-възрастният Барънт, който бе преживял изпитанията на Омега, се бореше против безразсъдния порив. Един шизофреничен Барънт се сражаваше сам срещу себе си. Двете му половини се бореха да овладеят оръжието, да контролират тялото, да присвоят разсъдъка.

Пистолетът спря на сантиметри от главата му. Дулото трепна. После новият Барънт от Омега, Барънт-2, застави оръжието да се отдръпне.

Победата му бе мимолетна. Уроците от закритата класна стая вече надделяваха и тласкаха Барънт-2 към самоубийствена схватка с неумолимия и копнеещ за смърт Барънт-1.

ГЛАВА 30

Вградените рефлексии грабнаха вкопчените Барънтовци и ги запокитиха през субективното време назад, към ония съдбоносни точки, когато смъртта беше наблизо, когато жизнената тъкан на времето беше разхлабена, когато вече бе възникнала готовност за гибел. Вградените рефлексии заставиха Барънт-2 отново да преживее тези мигове. Но този път към опасността прибавяше пълната си сила и злокачествената половина от неговата личност — кръвожадният доносник Барънт-1.

С меч в ръката Барънт-2 стоеше под ослепителните прожектори сред окървавения пясък на Арена. Беше време за Игрите на Омега. Към него се задаваше саунус, брониран звяр със злобно ухилената физиономия на Барънт-1. Барънт-2 посече опашката на животното и то се превърна в три дребни зверчета, напомнящи плъхове — триподвижки, бързи като невестулки и всяка имаше лицето на Барънт. Той уби две, третата се ухили и ухапа лявата му ръка до костта. Смаза и нея и видя как кръвта на Барънт попива във влажния пясък...

Трима дриплъвци се кикотеха на пейката, а девойката му подаде малък пистолет.

— Успех — каза тя. — Надявам се, че знаете как да го употребите.

Барънт-2 кимна с благодарност и чак сега забеляза, че девойката не е Моера, а провиждащата мутантка, която бе предрекла смъртта му. И все пак той излезе на улицата срещу тримата Хаджии.

Двама от тях бяха непознати с размазани лица. Третият, Барънт-1, прекрачи напред и бързо надигна пистолета си за стрелба. Барънт-2 се хвърли на земята и натисна спусъка на непознатото оръжие. Усети го как потрепера в ръката му и зърна главата и раменете на Хаджи Барънт да почерняват и да се разпадат. Преди да се прицели отново, непреодолима сила изтръгна пистолета от ръката му. Предсмъртният изстрел на Барънт-1 бе огънал края на дулото.

Той отчаяно се метна към пистолета и докато се търкаляше, зърна втория човек, вече с лицето на Барънт-1, да се прицелва внимателно. Барънт-2 усети пареща болка в ръката, вече разкъсана от зъбите на триподвижката. Успя да застреля този Барънт-1 и сред замъгления от болка свят се надигна срещу третия човек, който вече също беше Барънт-1. Ръката му бързо се вцепеняваше, но той намери сили да натисне спусъка...

Ти играеш тяхната игра — каза си Барънт-2. — Смъртният рефлекс ще те изтощи, ще те убие. Трябва да прозреш, да се издигнеш над него. Това не е истина. Всичко става в ума ти...

Но нямаше време за мислене. Намираше се в огромна сводеста кръгла зала с каменни стени в подземията на Съдебното управление. Предстоеше му Божии съд. По пода към него се търкаляше лъскава черна машина с формата на полукълбо, високо почти до гърдите му. Тя приближи към него и в причудливата игра на червени, зелени и кехлибарени светлинки той различи омразното лице на Барънт-1.

Сега неговият враг бе възприел върховната си форма — неизменното машинно съзнание, фалшиво и стилизирано като лъжовните сънища на Земята. Машината Барънт-1 изхвърли напред гъвкаво пипало с бяла мигаща светлина на върха. Докато приближаваше, пипалото се прибра и вместо него изникна шарнирна метална ръка с остър нож на края. Барънт-2 отскочи и чу как острието изскърца по камъка.

Не е както го мислиш — каза си Барънт-2. — Това не е машина и ти не си на Омега. Просто се биеш срещу собствената си половина и това не е нищо друго, освен смъртоносна илюзия.

Ала не можеше да повярва. Машината Барънт пак се задаваше и сега по металната ѝ черупка лъщеше гнусно зеленикаво вещество, което Барънт-2 разпозна веднага — контактна отрова. Хвърли се в отчаян бяг, като опитваше да се спаси от гибелното докосване.

Не е гибелно — каза си той.

По металната повърхност потече неутрализатор, който изчисти отровата. Машината се засили да го размаже по стената. Барънт-2 вяло се опита да я избути настрана. Тя се стовари върху него със зашеметяваща мощ и той чу как ребрата му се пропукват.

Не е истина! Ти позволяваш на вградения рефлекс да те тласне към смъртта! Не си на Омега! Ти си на Земята, в собствения си дом

пред огледалото!

Но болката беше истинска и металната ръка с боздугана изглеждаше истинска, когато се стовари върху рамото му. Олюлявайки се, Барънт-2 отскочи.

Изпитваше ужас — не от смъртта, а от това, че ще умре прекалено рано, преди да съобщи на хората от Омега за тази върховна опасност, вградена в собствените им мозъци. Нямаше кой друг да предупреди за катастрофата, готова да порази всеки човек, щом възстанови личните си спомени за Земята. Доколкото знаеше, никой не бе оцелял след подобно преживяване. Ако той можеше да оцелее, значи бяха възможни контрамерки, контрарефлекси.

Надигна се на крака. Още от детство бе приучен на отговорност пред обществото и сега помисли тъкмо за нея. Не можеше да си позволи да умре, когато знанията му бяха жизненоважни за Омега.

Това не е истинска машина.

Повтаряше си го, докато машината Барънт-1 правеше завой, набираше скорост и се нахвърляше върху него от отсрещния край на залата. Застави се да прозре през машината, да види търпеливите монотонни уроци на класната стая, която бе създала това чудовище в съзнанието му.

Това не е истинска машина.

Повярва го...

И стовари юмрук върху омразното лице, отразено в метала.

За миг го прониза зашеметяваща болка, сетне изгуби съзнание. Когато се свести, беше сам у дома, на Земята. Ръката и рамото го боляха, като че имаше и няколко счупени ребра. На лявата му китка личаха следи от зъбите на триподвижката.

Но с раздраната и кървяща десница бе счупил огледалото. Бе го разбил на късчета заедно с Барънт-1 — окончателно и завинаги.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.